

Tampereen yliopisto
Johtamiskorkeakoulu
Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelma

SANNA NIKKANEN

KOLUMBIAN RAUHANPYRKIMYKSET - ÁLVARO URIBE JA VÄKIVALLAN
OIKEUTTAMINEN

Pro gradu -tutkielma
Kansainvälinen politiikka
Kevät 2016

Tampereen yliopisto
Johtamiskorkeakoulu
Politiikan tutkimuksen tutkinto-ohjelma

NIKKANEN, SANNA:
Pro gradu -tutkielma, 73s
Kansainvälisen politiikan opintosuunta
Kesäkuu 2016

Pro gradu –tutkielmani käsittelee Kolumbian sisällissodan rauhanpyrkimyksiä maan entisen presidentin Álvaro Uribe Velezin johdolla. Edeltäjistään poiketen Uribe kieltäytyi rauhanneuvotteluista sissijoukko FARC:n kanssa julistamalla tämän terroristijoukoksi, jonka kanssa on mahdotonta käydä demokraattisia neuvotteluja. Uriben presidenttikaudet perustuivat vahvaan voimapolitiikkaan, jonka presidentti perusteli demokratian ja kolumbialaisten turvallisuuden suojelulla. Uriben vahva diskurssi rauhanneuvotteluja vastaan elää yhä kolumbialaisessa yhteiskunnassa, joka on ollut jo viiden vuosikymmenen ajan esimerkkinä epäonnistuneista rauhanneuvotteluyrityksistä.

Keskityn tutkielmassani analysoimaan presidentti Uriben puhetekoja ja sitä, kuinka hän diskurssinsa avulla pyrki oikeuttamaan hallituksen lisääntyneen voimapolitiikan konfliktin ratkaisemiseksi diplomaattisten rauhanneuvottelujen sijaan. Teoriakehyksenä tutkimuksessani käytän Kööpenhaminan koulukunnan turvallistamisen teoriaa, jota hyödynnän kaksitasoisesti. Etsin Uriben puheista sektorikohtaisesti turvallisuusuhkia ja –kuvia, mutta samanaikaisesti pyrin metodin omaisesti analyysissäni testaamaan Kööpenhaminan koulukunnan sektorijaottelun toimivuutta ja sitä, voiko jaottelua hyödyntää niin suoraviivaisesti, kuin teoria antaa ymmärtää. Pyrin tutkielmani avulla mahdollisesti lisäämään kritiikkiä Kööpenhaminan koulukunnan sektorijaottelua kohtaan.

Koska Kööpenhaminan koulukunta painottaa teoriassaan suuresti puhetekojen ja retoriikan vaikutusta turvallistamisen onnistumiseen, aion käyttää tutkimuksessani diskurssianalyysia löyhänä menetelmäkehyksenä. Painotan tutkimuksessani puheaktiteorian oppi-isäksi kutsutun J.L. Austinin määritelmää puheaktista painottaen erityisesti illokutionaarista aktia, eli sitä, mihin Uribe on puheteoillaan pyrkinyt ja keskittyä siihen, miten hän on luonut diskursseidensa uhkakuvat.

Aineistoni olen koonnut Uriben presidenttikausien aikana julkaistuista puheista, kuten esimerkiksi virkaanastujaispuheista, konferenssipuheista ja myös epävirallisemmista tilaisuuksista pidetyistä puheista. Tämän lisäksi olen valinnut kolme puhetta, joiden yleisönä ei oletettavasti ole ollut ainoastaan Kolumbian kansalaiset, vaan myös kansainvälisen yhteisön jäsenet.

Analyysini osoittaa, että Kööpenhaminan koulukunnan sektorijako toimii paremmin teoriassa kuin käytännössä. Kööpenhaminan koulukuntaa on kritisoitu erityisesti sen tavasta keskittyä yksiselitteisesti valtionjohdon puhetekoihin sulkien kontekstin vaikutuksen täysin pois. Yhdyn teoriaa kritisoivien joukkoon. Pelkkä puhetekojen analysoiminen ei itsessään olisi tuottanut hedelmällistä tutkimusta, sillä lähtökohdat onnistuneelle turvallistamiselle, olivat itsessään jo selkeät: vahvana poliittisena valtionjohtajana Uribe on onnistunut rakentamaan tehokkaita turvallisuusuhkia, joilla hän on saanut kansalaisten tuen politiikalleen. Oleellista onkin yhdistää presidentin puheet niitä ympäröivään poliittiseen, sosiaaliseen ja historialliseen kontekstiin.

Sisällysluettelo

1. JOHDANTO	1
2. HUOMIOITA KOLUMBIAN HISTORIAAN	8
2.1. Itsenäisyystaisteluista poliittiseen kamppailuun	8
2.2. Kolumbian historia Álvaro Uriben silmin.....	13
2.2.1. Seguridad democrática – demokraattinen turvallisuus	15
3. TURVALLISUUS JA TURVALLISTAMINEN	18
3.1. Turvallisuuden käsite.....	18
3.2. Turvallistaminen	20
3.2.1. Sotilaallinen turvallisuussektori.....	21
3.2.2. Poliittinen turvallisuussektori.....	22
3.2.3. Yhteiskunnallinen turvallisuussektori.....	23
3.2.4. Taloudellinen turvallisuussektori	24
3.2.5. Ympäristöllinen turvallisuussektori	25
3.3. Turvallistamisen kritiikki.....	27
4. TURVALLISTAMINEN JA DISKURSSI	32
4.1. Kriittinen diskurssianalyysi ja turvallistaminen	32
4.2. Turvallistaminen puhetekona.....	35
5. ANALYYSI	38
5.1. Turvallistaja ja taustatoimijat	40
5.2. Sanalliset teot	43
5.3. Sektoreiden turvallisuusuhat	49
5.3.1. Sotilaallinen sektori	49
5.3.2. Poliittinen sektori	52
5.3.3. Yhteiskunnallinen sektori	55
5.3.4. Taloudellinen sektori	59
5.3.5. Ympäristöllinen sektori.....	61
6. JOHTOPÄÄTÖKSET	63
6. LÄHTEET	69

1. JOHDANTO

Kolumbian konflikti vasemmistosissien, puolisotilaallisten joukkojen ja valtion turvallisuusjoukkojen välillä on ollut jo viiden vuosikymmenen ajan esimerkkinä epäonnistuneista rauhanneuvotteluyrityksistä. Rauhaa ja aselepoa on pyritty saavuttamaan tuloksettomilla rauhanneuvotteluilla. Sodan aikana lukemattomia siviileitä on kadonnut, heitä on kaapattu, kidutettu, tapettu ja ajettu kodeistaan. Maan sisäisenä pakolaisena on arviolta noin neljä miljoonaa ihmistä. Heikot ja pirstaloituneet yhteiskunnalliset rakenteet eivät pysty turvaamaan kansalaisille heidän ihmisoikeuksiaan, minkä takia siviileihin kohdistuva väkivalta kasvaa jatkuvasti.

Konfliktille on pyritty löytämään rauhaa diplomaattisin keinoin vuodesta 1980 lähtien tuloksetta. Tilanteeseen kyllästyneet ja turhautuneet kolumbialaiset syyttävät neuvotteluihin osallistuneita osapuolia poliittisen tahdon puutteesta ja valtionjohtoa tehottomuudesta ja joustamattomuudesta. Tehottomat neuvottelut ovat tuoneet mukanaan jo käsitteen kolumbialaisen valtionjohdon omasta konfliktinratkaisunmallista, jossa vastuunpakoilun myötä on luotu sekaannusta, epävarmuutta ja tehottomuutta. Rauhanneuvotteluprosessit nähdäänkin ymmärrettävästi maassa byrokraattisina sokkeloina, joista ei näy ulospääsyä. (Sanchez 2012.)

Kolumbian historian saatossa käydyissä rauhanpyrkimyksissä voidaan havaita kaksi vallitsevaa suuntausta. Tavoitteena on ollut joko vastapuolen täydellinen aseistariisuminen tai pyrkimys ratkaista kaikki konfliktiin johtaneet ongelmat sosiaalisesta epätasa-arvosta maanomistuskysymyksiin ja poliittisen opposition sallimiseen asti ilman minkäänlaista aselepoa. Ensimmäisenä mainitun ongelmana on kuitenkin ollut se, että aseistariisuminen on nähty rauhan synonyymina ja aselevon saavuttamisen jälkeen todellisiin sosiaalisiin ongelmiin ei ole enää kiinnitetty huomiota, jolloin yhteiskunnalliset ongelmat ja tyytymättömyys aiheuttavat herkästi uuden konfliktin hallituksen jatkaessaan omien linjauksiensa toteuttamista. Jälkimmäisellä tavalla on puolestaan pyritty ratkaisemaan ensin neuvottelemalla konfliktin taustalla kytevät yhteiskunnalliset ongelmat, armeijan ja sissijoukkojen jatkaessa samaan aikaan aseellisia yhteenottoja. Tässä tapauksessa saavutettavan sovun on ajateltu lopettavan kuin itsestään myös kaikki aseelliset kanssakäymiset. (Pardo 2002, 5.)

Economist Intelligence Unitin vuoden 2015 demokratia-indeksin mukaan Kolumbia on puutteellinen demokratia sen 6,62 pisteellä. Suhteuttaakseni Kolumbian demokratian läntisen Euroopan valtioiden demokraattisuuteen, läntisen Euroopan keskiarvo oli samaisessa julkaisussa 8,42 pistettä Suomen tuloksen ollessa 9,03 pistettä. (Economist Intelligence Unit 2015.) Freedom House on vuosien saatossa tuonut demokratiakeskusteluun mukaan käsitteen vaalidemokratia, jonka myötä kyseenalaisetkin demokraatit, kuten Kolumbia, täyttävät ainakin periaatteen vapaiden ja oikeudenmukaisten vaalien järjestämisestä, joiden lopputuloksella on tosiallinen vaikutus maan poliittisten järjestelmien muodostumiseen. Freedom house tekee määritelmässään eron kuitenkin liberaalien demokraattien ja vaalidemokratioiden välille edellisen noudattaessa vahvasti myös ihmisoikeuden periaatteita. Kolumbiassa vaalit ovat näkyvä ja vahva instituutio: maassa järjestetään presidentinvaalien lisäksi myös eduskunta- ja kunnallisvaalit. Tosin vaaleissa esiintyy edelleen petoksia ja äänien ostamista, mutta vaalit ovat silti vahvin ja suoranaisin esimerkki Kolumbian demokraattisuudesta. (Freedom House 2016.)

Onnistuneimmiksi rauhanneuvottelupyrkimyksiksi Kolumbian historiassa voi nostaa maan entisten presidenttien Belisario Betancurin ja Andres Pastranan rauhanneuvottelut sissijoukkojen kanssa. Betancurin hallitus aloitti ensimmäistä kertaa Kolumbian historiassa rauhanneuvottelut sissijoukkojen kanssa vuonna 1982 muuttaen maan poliittisen diskurssin suunnan. Betancur oli ensimmäinen presidentti, joka myönsi konfliktin taustalla vaikuttavat sissijoukkojen sosiaaliset ja poliittiset pyrkimykset. Myöntämällä, että sissijoukoilla oli perusteensa aseisiin tarttumiselleen, Betancur ei oikeuttanut aseellista konfliktia, vaan hän osoitti ymmärtävänsä konfliktin todellisten syiden kumpuavan kaukaa maan historiasta. Betancurin rauhanpyrkimykset perustuivat molemminpuolisen luottamuksen rakentamiselle ja historian hallituksien virheiden myöntämiselle, mitkä olivat luoneet yhteiskuntaan epäoikeudenmukaisuutta ja väkivaltaa. Tutkijoiden mukaan lupaavasti alkanut rauhanprosessi päättyi päämäärättömyyteen selkeiden tavoitteiden ja aikarajojen puuttuessa sekä lopulta hallituksen todellisen poliittisen tahdon puuttumiseen. (Chernick 1996, 2; Pardo 2002, 3-4.)

Pastrana puolestaan julisti jo presidenttivaalikampanjassaan tavoitteekseen onnistuneiden rauhanneuvotteluiden läpiviemisen. Virkaan astuessaan Pastrana ilmoitti aloittavansa pitkän rauhanneuvotteluiden tien FARC:n johtajan Manuel Marulandan kanssa. (Haynes, Keen 2000, 540.) Presidentin poliittinen tahtotila saavuttaa rauha oli suuri hänen suostuessa FARC:n

vaatimukseen Sveitsin kokoisen maa-alueen demobilisoinnista Etelä-Kolumbiasta, jolla sissijoukko sai periaatteessa kyseisen alueen täysin hallintaansa (Livingstone 2009, 118). Pastranan rauhanpyrkimykset päättyivät lopulta tuloksettomina vuonna 2002. Monet, hänen seuraajansa Álvaro Uribe mukaanlukien, ovat kritisoineet Pastranan politiikkaa liiallisesta sinisilmäisyydestä ja heikkoudesta sissijoukkojen edessä (Livingstone 2009, 118).

Poikkeuksena Kolumbian rauhanneuvotteluiden historiasta on maan entinen presidentti Álvaro Uribe Velez (tästä eteenpäin käytän hänen ensimmäistä sukunimeään Uribea), joka edeltäjistään poiketen kieltäytyi kokonaan keskustelemasta rauhasta sissijoukkojen kanssa (Uribe 2002). Uriben on sanottu olleen yksi Kolumbian historian vaikuttavimmista presidenteistä hänen lähestyessä maan konfliktia edeltäjiään voimakkaammalla politiikalla sissijoukkojen toiminnan ja huumekaupan lopettamiseksi. Tämän lain ja järjestyksen politiikan on sanottu juurtuneen yhteiskuntaan uudesta presidentistä huolimatta. (BBC 2010.)

Uribe toimi Kolumbian presidenttinä vuosina 2002–2010. Näiden vuosien aikana maan väkivaltatilastot paranivat ennennäkemättömästi kidnappauksien ja salamurhien määrien vähentyessä melkein 90 prosenttia (Ministerio de Defensa Nacional 2009, 28), maan vienti saavutti sen aikaisen historian parhaat lukemat (DANE 2000), ja hänen kannatusprosenttinsa oli melkein 80 prosenttia presidenttikauden tullessa päätökseensä (El País 2010). Korkeat kannatuslukemat on kuitenkin sanottu saavutettaneen kyseenalaisin ja voimakkain keinoin, eli toisin sanoen armeijan ja poliisin vaikutusvallan lisäämisellä (BBC 2010). Uriben tavoitteena presidenttikauden alussa oli kestävän rauhan saavuttaminen ilman ihmisoikeusrikkomuksia (Uribe 2002). Tämä kuulostaa pyrkimykseltä saavuttaa rauha diplomaattisten neuvottelujen kautta, mutta Uribelle diplomaattisuus tarkoitti lähinnä armeijan ja kansallisten poliisijoukkojen lisäämistä, jotta maan hallitus saavuttaisi täydellisen vallan monopolin kaikkialla Kolumbiassa (Uribe 2007). Uribe asetti rauhanneuvotteluiden alkamisen ehdoksi FARC:n aseistariisumisen, mutta sissijoukkojen kieltäytyessä tästä, presidentti julisti, että kenenkään aseilla demokratiaa vasten hyökkäävän kanssa ei voi neuvotella (El Tiempo 2003).

Turvallisuustasolla Uribe ajoi armeijan alueellisen kontrollin palauttamista, sissijoukkojen ja huumeiden vastaisen sodan tiukentamista sekä sissijoukkojen poliittisuuden delegitimoimista. Uriben mukaan sissijoukot olivat huumerosteriteja, jotka taistelivat Kolumbiaa vastaan.

Gonzalezin mukaan konfliktin päättymättömyyteen ja aikaisempien rauhanneuvottelujen tuloksettomuuteen turhautuneet kolumbialaiset vakuutuivat Uriben vaalilupauksista palauttaa maahan turvallisuus ja sitä kautta parantaa jokaisen kolumbialaisen elämänlaatua. (Gonzalez 2006.)

Antioquian maakunnan kuvernöörinäkin toiminut Uribe lähti vuoden 2001 presidentinvaaleihin perinteisistä valtapuolueista sitoutumattomana ehdokkaana yllättäen kaikki kasvattamalla suosiotaan huomattavasti jo heti ensimmäisten kampanjakuukausien aikana. Tutkijoiden mukaan nopea suosion kasvu johtui Uriben älykkästä kampanjasta, jossa oli osattu ottaa huomioon ja käyttää hyväkseen kolumbialaisten turvattomuuden tunnetta ja heidän tyytymättömyyteen korruptoituneeseen politikointiin. Samaan aikaan maan heikko taloudellinen, sosiaalinen ja poliittinen tilanne avautui huonojen tilastolukujen valossa kolumbialaisille ja monet alkoivat nähdä Uriben johtajana, joka muuttaisi vahvalla politiikallaan maan kehityksen suunnan. (Gonzalez 2006.) Uribe ajoi presidenttivaalikampanjassaan korruption ja politikoinnin lopettamista yhteiskunnan ja kansalaisten hyvinvoinnin kustannuksella, joilta maan edelliset presidentit ja hallitukset olivat hänen mukaansa sulkeneet silmänsä (Informe al Congreso 2003, 5).

Uribe on itse arvioinut presidenttivaalikampanjansa onnistuneen sen takia, että hän kiersi pitkäjänteisesti ympäri Kolumbiaa kuunnellen ja keskittyen aidosti kansalaisten huoliin ja ongelmiin sekä kuunnellen heidän toiveitaan paremmasta tulevaisuudesta. Tällainen kansan huomioonottaminen oli Uriben mukaan ennenkuulumatonta Kolumbian vaalikampanjoissa. Vuosien ajan poliitikot ja valtion päämiehet olivat keskittyneet ainoastaan omiin intresseihinsä tai neuvottelemaan maan rikollisjoukkojen kanssa. Uribe on nostanut suoran kommunikaation kansalaisten ja valtion johdon välillä yhdeksi toimintansa oleellisimmaksi painopisteeksi. Keskusteleminen ei rajoittunut ainoastaan tavallisiin kansalaisiin, vaan Uribe on kertonut kampanjoineensa myös heidän joukossa, jotka olivat hänen politiikkaansa vastaan. Keskusteluilla Uribe on kuitenkin selventänyt ihmisoikeusaktivisteille ja ammattiyhdistyksille, että hänen tekemänsä politiikka ja sen luoma turvallisuus on tarkoitettu kaikille, eikä suinkaan vain pienelle marginaaliselle joukolle. (Uribe 2012, 123–124.)

Uriben politiikasta ja puheista tekee mielenkiintoisen ristiriita demokratian ja väkivallan käytön välillä. Presidentti perusti kahden kautensa poliittiset linjaukset kovalle väkivallalle perustellen

tämän palauttavan luottamuksen kolumbialaisten keskuudessa ja tämän kautta vahvistaen maan demokratiaa sekä kasvattaen Kolumbian taloutta. Uribe ei vuosien aikana kertaakaan kieltänyt tai puolustellut lisääntyneitä sotilas- ja poliisijoukkoihin allokoituja määrärahoja, vaan hän on suoraan sanonut poistavansa terrorismin maastaan ”hyvällä tai huonolla” (Uribe 20.3.2003). Huolimatta kansainvälisen yhteisön ja ihmisoikeusjärjestöjen huolesta Uriben harjoittamaa voimapolitiikkaa kohtaan, hän oli ja on yhä edelleen yksi Kolumbian suosituimmista presidenteistä (BBC 2010), mikä tekee hänen rauhanpyrkimyksistään mielenkiintoisen tutkimuksen kohteen.

Uribe pystyi samaan aikaan puolustamaan maataan oikeudenmukaisena demokratiana, joka kunnioittaa ihmisoikeuksia ja oikeuttamaan valtion kovan voimapolitiikan vetoamalla demokratian ja Kolumbian kansalaisten turvallisuuden puolustamiseen rakentamalla ensimmäisellä presidenttikaudellaan hallitusohjelmaan verrattavissa olevan poliittisen toimintaohjelman, *Seguridad Democrática* – demokraattinen turvallisuus. Ohjelma antoi raamit Kolumbian sisä-, turvallisuus- ja ulkopoliitikalle ja Uribe muodosti sen avulla poliittisia linjauksia, joiden myötä ryhdyttiin. Ohjelman mukaan demokraattisen turvallisuuden perimmäisenä lähtökohtana oli kansalaisten suojeleminen demokraattisen vaikutusvallan pysyvällä ja tehokkaalla läsnäololla sekä yhteistyöllä kolumbialaisten kanssa. (Ministerio de Defensa 2003, 13.) Näen, että Uribe vakuutti kolumbialaiset siitä, että rauhaa ei saavutettaisi diplomaattisten neuvottelujen kautta, vaan tilanteen ratkaisemiseksi käyttöön oli otettava kirjaimellisesti järeämmät aseet vetoamalla demokratian ja kolumbialaisten turvallisuuden puolustamiseen ja rakentamalla äärimmäisiä uhkakuvia.

Aikaisemmat kansainvälisen politiikan tutkimukset Kolumbian sisällissodasta ovat keskittyneet pääosin niihin syihin, miksi aikaisemmat rauhanneuvottelut ovat kariutuneet ja miksi maassa ei edelleenkään ole saatu solmittua rauhaa sekä itse rauhanneuvotteluprosesseihin. Esimerkkeinä tästä ovat Juan Gabriel Tokatlianin (2004) artikkeli Kolumbian rauhanneuvotteluista entisen presidentti Andreas Pastranan aikana, ja tutkimus siitä, miten alun perin demokraattinen ja rauhanomainen rauhanneuvotteluprosessi eskaloitui lopulta konfliktiksi sekä Rene Wadlowin (2002) artikkeli, jossa tutkitaan vuosien 1990–2000 välistä rauhanomaista, mutta kuitenkin väkivaltaista rauhanprosessia. Kolumbian rauhanprosessista myöhemmin julkaistut artikkelit ja raportit (Walch 2016, Silva 2015) keskittyvät taas ennemmin nykyisen presidentin Manuel Santoksen ja sissijoukko FARC:n välisiin rauhanneuvotteluihin, jotka näyttävät ensi kertaa maan

historiassa todella tuottavan rauhansopimukseen verrattavissa olevan sopimuksen. Uriben presidenttikausien tutkiminen on mielenkiintoista juuri sen faktan myötä, että hän on Kolumbian historian ainoa presidentti, joka on julistanut rauhanneuvottelut hyödyttömiksi jatkaen diskurssiaan yhä edelleen myös presidenttikausiensa jälkeen (Uribe 2002, BBC 20120).

Aloitan tutkimukseni tarkastelemalla lyhyesti maan historiaa sekä kansallisella tasolla että Uriben näkökulmasta. Jälkimmäisen kulman perustan hänen omaelämäkerran poimintoihin, mutta käyn historiaa läpi myös neutraalimmasta näkökulmasta sosiaalisen ja yhteiskunnallisen kontekstin hahmottamiseksi. Teoriakehyksenä käytän Kööpenhaminan koulukunnan turvallistamisen teoriaa. Barry Buzanin, Ole Wæverin ja Jaap de Wilden luoman teorian mukaan turvallistaminen on eräänlainen politiikan keino, jolla turvallistaja luo puheillaan turvallisuusuhan, jonka ehkäisemiseksi kyseenalaisemmatkin keinot ovat hyväksytyjä (Buzan ym. 1998, 36–40). Tätä turvallistamisen teoriaa on kuitenkin vuosien varrella kritisoitu sen kapea-alaisuudesta. Huysman (1998) ja McDonald (2008) kritisoivat teorian keskittyvän liikaa puhetekojen ja retoriikan tutkimiseen jättäen näin täysin huomiotta puhetekoja ympäröivän yhteiskunnallisen, sosiaalisen ja historiallisen kontekstin. Kriitikot ovat myös arvostelleet Kööpenhaminan koulukunnan ominaista sektorijaottelua argumentoiden sen olevan liian mustavalkoinen turvallisuuskysymysten analysoimiseen, jotka liikkuvat yleensä laajasti yli sektorirajojen. (Huysman 1998, 490; McDonald 2008, 563.)

Hyödynnän Kööpenhaminan koulukunnan turvallisuussektorijaottelua analyysissäni kaksitasoisesti. Etsin Uriben puheista sektorikohtaisesti turvallisuusuhkia ja –kuvia, mutta samaan aikaan pyrin metodinomaisesti analyysissäni testaamaan Kööpenhaminan koulukunnan sektorijaottelun toimivuutta ja sitä, voiko jaottelua hyödyntää niin suoraviivaisesti, kuin teoria antaa ymmärtää ja mahdollisesti tuon esille lisää kritiikkiä Kööpenhaminan koulukunnan sektorijaon olemassa olevan kritiikin rinnalle. En tule tutkimukseni rajoissa perehtymään Kööpenhaminan koulukunnan painottamaan yleisön hyväksyntään turvallistamisen onnistumiseksi, vaan argumentoin sen puolesta, että Uribe on saavuttanut laajaa hyväksyntää politiikalleen hänen nauttiessaan laajasta kansan suosioista läpi presidenttivuosiensa (El País 2010). Yleisön hyväksynnän sijaan keskitynkin ainoastaan Uriben puhetekoihin ja niihin sanallisiin keinoihin, joilla hän muodosti uhkakuvia puheissaan.

Käytän tutkimuksessani puheaktiteorian oppi-isäksi kutsutun J.L. Austinin (1962) määritelmää puheaktista. Austinin mukaan puheteko voidaan jakaa kolmeen erilaiseen toimintaan: lokutionaariseen, illokutionaariseen ja perlokutionaariseen aktiin, joista lokutionaarinen on uloslausuttu puheteko. Illokutio määrittelee puolestaan lauseen tarkoitusta, eli sitä, mihin puhuja on lauseellaan pyrkinyt ja perlokutio kuvaa puheteon vastaanottavan yleisön reaktiota. (Austin 1962, 98-101.) Aion tutkimuksessani painottaa Austinin esittämää illokutionaarista aktia, eli sitä, mihin Uribe on puheteoillaan pyrkinyt ja keskittyä siihen, miten hän on luonut diskursseidensa uhkakuvat. Tutkimuskysymykseni onkin: *Miten Alvaro Uribe turvallisesti hallituksen voimakkaan vallankäytön, jolla hän pyrki palauttamaan maahan rauhan?*

Koska Kööpenhaminan koulukunta painottaa teoriassaan suuresti puhetekojen ja retoriikan vaikutusta turvallistamisen onnistumiseen, aion käyttää tutkimuksessani diskurssianalyysejä löyhänä menetelmäkehysenä. Hyödynnän tässä kuitenkin samalla koulukunnan kohtaamaa kritiikkiä erityisesti puhetekoja ympäröivää kontekstia ajatellen, painottamalla diskurssianalyysejä enemmän kriittistä diskurssianalyysejä, sillä tämä korostaa myös puhetekoja ympäröivää kontekstia ja yhteiskunnan valta-asetelmia sekä näiden vaikutusta puhetekojen ja diskurssien muotoutumiseen. Painotan erityisesti Norman Faircloughin tutkimusta kriittisestä diskurssianalyyseistä. Kriittisen diskurssianalyysejä painottaessa diskurssin ympäröivän sosiaalisen kontekstin merkitystä (Fairclough ym. 1997, 258), koen oleelliseksi Kolumbian historian läpi käymisen sekä Uriben näkökulmasta että kansallisella tasolla presidentin diskursseja ympäröivän sosiaalisen ja poliittisen kontekstin ymmärtämiseksi.

Aineistoni olen koonnut Uriben presidenttikausien aikana julkaistuista puheista, kuten esimerkiksi virkaanastujaispuheista, konferenssipuheista ja myös epävirallisemmista tilaisuuksista pidetyistä puheista. Tämän lisäksi olen valinnut kolme puhetta, joiden yleisönä ei oletettavasti ole ollut ainoastaan Kolumbian kansa, vaan myös kansainvälisen yhteisön jäsenet. Yksi aineiston puheista on Uriben puheenvuoro Amerikan valtioiden järjestön pysyvän neuvoston kokouksessa, toinen on Yhdysvaltojen presidentin George Bushin valtiovierailun aikana pidetty puhe ja kolmas on Uriben puheenvuoro maan hallituksen päätöksestä lähteä tukemaan Yhdysvaltoja Irakin sodassa. Näiden kolmen viimeiseksi mainitun puheen osalta pystyn myös hieman analysoimaan sitä, muuttuuko Uriben diskurssi jollain muotoa yleisön ollessa kolumbialaisten sijaan virkamiehiä. Aineistoni on espanjaksi, joten olen itse vastuussa käännöksistä.

2. HUOMIOITA KOLUMBIAN HISTORIAAN

Latinalaisen Amerikan tutkimusta on syytetty pitkään sen holhoavasta eurosentrisyydestä, vaikka monet Latinalaisen Amerikan kulttuurit ovat ajallisesti vanhempia kuin monet eurooppalaiset. Latinalaisen Amerikan valtiot ovat myös vanhoja "demokratioita" siinä mielessä, että tasavaltaisuus nousi vallitsevaksi valtiomuodoksi jo 1800-luvulla, jolloin lähes kaikki Euroopan maat olivat vielä monarkioita. Pekka Valtosen mukaan verrattavissa nuoren eurosentrisyyden takia Latinalaisen Amerikan tasavaltalaisuutta ei kyetä tarkastelemaan sen omista lähtökohdista, vaan tämä mielletään usein eurooppalaista tasavaltaa heikommaksi ja korruptoituneemmaksi vallankaappauksineen, sotilaineen ja diktatuureineen. (Valtonen 2001, 6.)

Maan poliittinen historia on tärkeä osa nykypäivän konfliktia ja tämän takia näen tarpeen taustoittaa sitä. Kaikkia perustuslaillisia muutoksia ja presidenttien valtakausia en kuitenkaan koe tarpeelliseksi avata, vaan pyrin avaamaan niitä tärkeimpiä hetkiä Kolumbian historiassa, joiden vaikutukset heijastuvat nykypäivän yhteiskuntaan. Historiantutkijat sanovat, että Kolumbia on vähiten tutkittu Latinalaisen Amerikan valtioista. David Bushnellin mukaan tämä johtaa siitä, että Kolumbia uhmaa monia muita tämän alueen valtiollisia malleja. Kolumbia on esimerkiksi välttänyt heilurinomaisen liikehdinnän diktatuurin ja heikon kansallishallinnon välillä, jonka pyörteisiin monet sen naapurivaltioista joutuivat 1900-luvun aikana. (Bushnell 1993, 7-10.) Kolumbian erottaa naapureistaan myös sen ainutlaatuinen maantiede, joka luo maalle sekä uhkia että mahdollisuuksia. Maantiede, joka koostuu suurten jokien erottamista laaksoista ja tasangoista, vuoristosta sekä sademetsistä, saattaa maan alttiiksi sulkeutuneisuudelle, regionalismille ja heikolle keskusvallalle.

2.1. Itsenäisyystaisteluista poliittiseen kamppailuun

Kolumbian puoli vuosisataa kestänyt konflikti on nykypäivän pisimpään kestänyt sisällissota, jonka syyt ovat pitkälti poliittis-sosiaalisia. Kolumbian poliittinen kenttä on ollut kaksijakoinen liberaalien ja konservatiivien välillä aina maan vuoden 1819 itsenäistymisestä lähtien. Hallitukset historian saatossa ovat epäonnistuneet tunnistamaan konfliktin todellisia syitä linkittäen väkivaltaisuuDET liian helposti huumekauppaan ja aliarvioiden puolisolitaallisten joukkojen ja armeijan roolia. Maan presidenttien on sanottu sulkeneen silmänsä armeijan komentajien, puolisolitaallisten joukkojen ja

huumekauppiain suhteilta, jolloin vallan väärinkäyttö ja väkivaltaisuuudet ovat jääneet oikeustuomion ulkopuolelle. (Human Rights Watch 1990.)

Taustalla Kolumbian konservatiivien ja liberaalien muodostumiseen voidaan nähdä olevan Carl Schmittinkin esittämä ajatus poliittisuuden ytimeistä, joka ilmenee ystävän ja vihollisen välisessä suhteessa ja sen asettamissa rajoissa. Schmittin mukaan ihmiset voivat periaatteessa muodostaa ryhmiä tiettyjen intressien ympärille, mutta näistä tulee poliittisia ainoastaan, jos eri ryhmät asettuvat vastakkain ystävä-vihollinen-akselille puolustamaan omaa selviytymistään. (Schmitt, 1996, 19–27.) Eroja konservatiivien ja liberaalien ideologioiden välillä on mielestäni ollut ajoittain vaikea havaita, mutta lähtökohtaisesti vastakkainasettelun voi mielestäni nähdä alkaneen maanomistajien ja maanviljelijöiden välisistä kiistoista. Näistä on vuosien saatossa tullut enenevässä määrin poliittisia, minkä takia ”toisen” toimiin on haluttu vetää selkeitä eroavaisuuksia, joita yhä edelleen juoksutetaan puolueohjelmien riveillä, joita pyrin avaamaan hieman seuraavaksi.

Liberaalit tuovat puolueohjelmassaan vahvasti esille sen, että kyseessä on kansan puolue, joka on demokraattisen vasemmiston muodostama koalitio. Liberaalien tehtävänä on ratkaista rakenteelliset, sosiaaliset, poliittiset, alueelliset ja kulttuurilliset ongelmat valtion väliintulon kautta puolustaen samalla ihmisoikeuksia ja kansalaisten vapauksia. Valtion ja talouden nähdään olevan kansalaisten palveluksessa ja tämä yhdistelmä turvaa jokaiselle kolumbialaiselle paremman elintason. Liberaalien yhtenä taloudellisena pääperiaatteena on: "niin paljon markkinoita kuin mahdollista, niin paljon valtion ohjausta kuin on tarpeellista", minkä voi ajatella tarkoittavan puolueen kannattavan markkinataloutta, joka takaa tasapuoliset mahdollisuudet kaikille ja joka edistää yritysten välistä kilpailua ilman valtion säätelyä, mutta jonka omaisuuden tulee hyödyttää jokaista kansalaista. Liberaalien tavoitteena on ratkaista olemassa olevat konfliktit poliittisten neuvotteluiden ja sopimuksien kautta, jotka nähdään välineenä valtion kehittymiselle niin taloudellisesti, poliittisesti kuin sosiaalisestikin. (Partido Liberal Colombiano 2012.)

Konservatiivit puolestaan toimivat omien sanojensa mukaan sivilisaation, kulttuurin ja kolumbialaisten oleellisten arvojen vaalimisen eteen. Puolue tarjoaa yhtenäisen ja loogisen näkemyksen elämästä, uskonnosta, ihmisestä sekä yhteiskunnasta suhteessa poliittiseen toimintaan, mutta se kiistää kuitenkin olevansa puhtaasti dogmaattinen. Verrattuna liberalistiseen

puolueeseen, konservatiivien politiikan voi sanoa kuitenkin olevan vahvasti uskonnollista heidän tuodessa jatkuvasti esille puolueohjelmassaan uskonnon ja Jumalan suuren merkityksen politiikalle. (Partido Conservador 2016.) Liberaalien puolueohjelmassa ei mainita kertaakaan uskontoa eikä Jumalaa (Partido Liberal Colombiano 2012). Konservatiivien näkemykset toimivasta talousjärjestelmästä poikkeavat myös hieman liberaalien näkemyksistä, sillä konservatiivien mukaan yksityisomistaminen on jokaisen luonnollinen oikeus ja sosiaalinen toimi sekä yksi tekijä järjestyksessä ja kehittämisessä. Markkinoiden pitää saada toimia omien lakiansa mukaisesti eli kysynnän ja tarjonnan ohjailemana. Täysin vapaaseen markkinatalouteen konservatiivitkaan eivät kuitenkaan usko, sillä valtion tulee kuitenkin olla vastuussa tietyistä taloudellisista järjestyksestä estämällä esimerkiksi monopoliin syntymistä. (Partido Conservador 2016.) Kummankin puolueen ajaessa melko markkinavetoista talouspolitiikkaa, liberaalien ajattelussa näkyy kuitenkin konservatiiveja enemmän sosialistisia piirteitä.

Konservatiiveilla on myös liberaaleja tiukempi näkemys yhteiskunnallisen järjestyksen ylläpitämisestä. Konservatiivit ilmaisevat ohjelmassaan suoraan, että vahva keskus- ja paikallisauktoriteetti ovat tärkeitä järjestyksen ja perinteiden vaalimiseksi. Siinä missä liberaalien sanotaan olevan oikeuksien puolue, konservatiivit mielletään järjestyksen ja perinteiden puolueeksi. Konservatiivit eivät kuitenkaan halua, että auktoriteettia sekoitetaan väkivaltaan. Puolue haluaa irtautua vallan ja väkivallan väärinkäytöstä, mutta se ei esitä konfliktin ja väkivaltaisuuksien lopettamiseksi neuvotteluja, vaan lakien ja oikeuden vahvistamista, sillä rauha on konservatiivien mielestä mahdollista saavuttaa silloin, kun solidaarisuus, laki ja auktoriteetti hallitsevat. (Partido Conservador.)

Suurin perustuslaillinen muutos, joka näkyy edelleen vahvasti Kolumbian kahtiajakautuneessa politiikassa, tehtiin vuonna 1957 puolueiden poliittisen verkoston lopettamiseksi sisällissodan *La Violencian* päättyessä. Tämän muutoksen myötä kaikki vaalein valittavat ja nimitettävät virat niin hallituspaikoista kuin kunnallishallinnostakin tuli jakaa tasan puoliksi liberaalien ja konservatiivien välillä, vaalimenestyksestä riippumatta. Presidentin virka olisi vuorotellen kummallakin. Tämä Kansalliseksi rintamaksi (*Frente Nacional*) kutsuttu hallitusratkaisu jatkui sellaisenaan vuoteen 1978, jonka jälkeen paikkojen kirjaimellinen tasajako lopetettiin, mutta koalitiollahitukset liberaalien ja konservatiivien välillä jatkuivat edelleen. Muiden puolueiden toimintamahdollisuudet rajattiin olemattomiksi, mikä heijastuu poliittisen opposition poissaolona myös nykypäivänä.

Vaikka tämä perustuslaillinen uudistus onnistui rauhoittamaan poliittisen konfliktin liberaalien ja konservatiivien välillä, Kansallisen rintaman harjoittamaa politiikkaa arvosteltiin sen elitismistä ja kyvyttömyydestä ratkaista sosiaalista epätasa-arvoa. Esimerkiksi työläisten asema kaupungeissa jatkui heikkona ammattiyhdistyksiensä ponnisteluista huolimatta hallituksen ottaessa jatkuvasti työnantajan puolen työkiistoja ratkottaessa. (Valtonen 2001, 364; Haynes, Keen 2000, 533.)

Tutkijoiden mukaan Kansallisen rintaman perustaminen päätti *La Violencian*, mutta väkivallan laantumisen koski suurilta osin pelkästään kaupungeja. Maaseuduille jäi nimittäin perustuslaillisen uudistuksen jälkeen arviolta yhteensä noin miljoona talonpoikaa ja maanomistajaa kiistelemään maanomistusoikeuksista. Vuonna 1961 kongressi hyväksyi maatalousuudistuksen, joka onnistui luomaan ainoastaan lisää tyytymättömyyttä sen tehottomuuden takia. Tämä tyytymättömyys johti lopulta siihen, että 60- ja 70-lukujen sanotaan olleen sissiliikkeiden muodostumisen kulta-aikaa. (Haynes, Keen 2000, 533–534.)

Kurjiin olosuhteisiin ja olemattomiin oikeuksiinsa kyllästyneet talonpojat ja työläiset alkoivat muodostaa omia aseellisia joukkojaan puolustaakseen oikeuksiaan. Kommunistivaikutteinen, vallankumousta havitellut sissiliike FARC (*Fuerzas Armadas Revolucionarias de Colombia*) perustettiin vuonna 1966 ja heti tämän jälkeen nousivat armeija kansallisen vapautuksen puolesta, ELN, (*Ejército de Liberación Nacional*) pääosin vasemmistolaisista opiskelijoista koostunut sissiliike M-19, (*Movimiento 19 de Abril*) sekä kansan vapautusjoukot EPL (*Ejército Popular de Liberación*). Tyytymättömyyttä maaseudun huonoon tilanteeseen oli ollut havaittavissa jo kauan ennen vuoden 1961 reformia, mutta Kansallisen rintaman harjoittama heikko talous- ja sosiaalipolitiikka sekä työläisten ja talonpoikien intressien huomiotta jättäminen olivat viimeinen pisara. Hallituksen joukkojen esiintyminen oli olematonta maaseutualueilla, joten sissijoukot kykenivät tarjoamaan maanviljelijöille heidän kaipaamaansa suojelua ja saivat kasvatettua joukkojaan nopeasti maaseudun suojassa. (Bushnell 1993, 255; Haynes, Keen 2000, 533–534.)

Ensimmäiset askeleet kohti huumesotaa otettiin 80-luvun alussa Kolumbian kärsiessä öljynhintojen noususta ja maan talouden ollessa sen historian pahimmassa lamassa. Taloudellista lievitystä tilanteeseen toi huumekauppa Yhdysvaltojen kanssa, joka samanaikaisesti loi uusia suhteita huumekauppiain, maanomistajien, poliitikkojen, poliisien ja armeijan välille. Huumekartellin leviäminen jokaiselle yhteiskunnan tasolle vaikutti siihen, että huumebisnes pystyi

säätlemään ilmeisen avoimesti yleisiä toimintatapoja omien intressiensä mukaisesti melkein vuosikymmenen ajan. (Haynes, Keen 2000, 534–535.)

Eliitti alkoi kuitenkin pelätä oman valta-asemansa puolesta huumebisneksen levitessä hallitsemattomasti ympäriinsä. Vasemmistoa ja kaikkia niitä, jotka olivat vastaan eliitin näkemystä uudesta toimivasta demokratiamallista, oli jo vuosikausia yritetty tukahduttaa enemmän tai vähemmän väkivaltaisilla keinoilla, mutta huume mafian aloittaessa hyökkäykset eliitin jäseniä kohtaan murhaamalla esimerkiksi Antioquian maakunnan liberaalin kuvernöörin sekä suositun presidenttiehdokkaan, aloitti presidentti Virgilio Barco laajat vastatoimenpiteet huume kartellien johtajien kiinnisaamiseksi. Huume kartellit ja sissijoukot olivat kieltämättä linkittyneet järkähtämättömästi toisiinsa, mutta eliitin toiminta oli myös kyseenalaista monien poliitikkojen ja sotilaspäälliköiden saadessa lahjuksia huume kartellien johtajilta. Näin korruptoituneet osapuolet ja poliittisen tahtotilan puute konfliktin todelliselle lopettamiselle tekivät sen päättämisestä lähes mahdottomuuden. (Haynes, Keen 2000, 535–537.)

Huumesodan voidaan sanoa olevan jatkoa sille luokkasodalle, joka sai alkunsa liberaalien ja konservatiivien välisestä poliittisesta sodasta. Tähän päivään saakka jatkuneen konfliktin taustalla on siis ennen kaikkea heikko yhteiskunnallinen ja poliittinen rakenne, joka on luonut maahan jo monien vuosikymmenien ajan sosiaalista ja taloudellista epäarvoisuutta sekä epätoivoa ja turhautumista. Maassa tehdyt reformit, olivat ne sitten konservatiivi- tai liberaalilähtöisiä, ovat epäonnistuneet ottamaan huomioon kaikkien yhteiskuntaluokkien intressit ja joissain tapauksissa ne on jätetty tarkoituksellakin huomiotta. Heikko talouspolitiikka on aiheuttanut sen, että vain Kolumbian eliitti on päässyt nauttimaan talouskasvun tuomista eduista maaseutujen olojen kurjistuessa. Maareformit ja käyttämättömien maiden huonosti suunniteltu jakaminen aiheutti yhä jatkuvan kiistan maanomistajien ja oikeuksiaan kiivaasti puolustavien talonpoikien välille. Kansallisen rintaman pyrkimykset poliittiseen tasapainoon loivat joko tahattomasti tai tarkoituksella yhä laajemman pelikentän eliitille kaventaen opposition toimintamahdollisuuksia ja luoden aseellisia sissijoukkoja puolustamaan oikeuksiaan.

2.2. Kolumbian historia Alvaro Uriben silmin

Uribe kasvoi sisällissodan *La Violencian* repimässä Antioquían maakunnassa, jonne hallituksen resurssit eivät riittäneet siviilien suojelemiseksi. Presidentin omien sanojen mukaan hän ei muista lapsuudestaan yhtäkään sellaista hetkeä jolloin hän ei olisi ollut tietoinen ympärillään tapahtuvasta sodasta. Väkivaltaisuuksia oli mahdoton vältellä, sillä hallituksen resurssit eivät riittäneet kansallisesti suojelemaan siviilejä, minkä takia oikeus otettiin omiin käsiin ja kolumbialaiset alkoivat itse vastata omasta turvallisuudestaan. Uriben mukaan jokainen aseensa ja omantunnon omannut kykeni julistautumaan Kolumbian lain puolustajaksi selviten ilman minkäänlaisia seuraamuksia Bogotásta muodostaen aseellisia ryhmittymiä ympäri maata. VäkivaltaisuuDET myös eskaloituivat helposti ryhmittymien puolustautuessa heti, kun ne tunsivat oman turvallisuuden olevan vähänkään uhattuna. (Uribe 2012, 52–53.)

Kolumbian sisällissodan väkivaltaisuuksista kärsineiden sukupolvien on sanottu kasvaneen yhdessä koston ajatuksen kanssa. Osittain ajattelutavat ovat kulkeutuneet vanhemmilta lapsille sukuperintönä, mutta samanaikaisesti lapsuuden kokemusten on sanottu vaikuttaneen vielä nykypäivänäkin jatkuviin väkivaltaisuuksiin. (Uribe 2012, 54.) Robert Jerviksen (1960) mukaan ihmiset kiinnittävät eniten huomiota siihen, mitä heille on tapahtunut ja identifioituvat usein menneiden tapahtumien ja kokemusten mukaisesti (Jervis 1976, 235). Tätä ajatusta tukee se, että sisällissodan keskelle syntyneiden kolumbialaisten on sanottu kasvaneen koston ajatuksien parissa, minkä takia Kolumbiassa tulee olemaan vihaa ja väkivaltaisuuksia vielä useiden vuosien ajan (Uribe 1960, 54).

Sisällissodan päättyessä vuonna 1958, Kolumbian poliittinen ilmapiiri kääntyi vahvasti vasemmalle aseellisten sissijoukkojen, kuten FARC:n, johdolla. Uriben mukaan maan suuret luokkaerot lisäsivät vasemmistoaatteen kannatusta ja erityisesti opiskelijat uskoivat Kuuban vallankumouksesta inspiroituneina että kommunistinen kapina olisi mahdollista aloittaa yliopistoista. Samaan aikaan kun Uriben kansaopiskelijat järjestivät lakkoja ja mielenosoituksia, maan tuleva presidentti peräänkuulutti ja kannatti kiihkeästi demokratiaa ja oikeusturvaa. Hänen mielestään sisällissota oli ainoastaan vienyt maan taloudellista kehitystä taaksepäin kahden kolmasosan maaseudulla asuvien kolumbialaisten kärsiessä äärimmäisestä köyhyydestä. Sisällissota ja siitä seurannut (vasemmistolainen) anarkia olivat tehneet julkisista ja yksityisistä sijoituksista miltei mahdottomia,

minkä takia hallituksella ei ollut resursseja peruspalvelujen ja infrastruktuurin ylläpitämiseen. (Haynes, Keen 2000, 532–533; Uribe 2012, 55–57.)

Uriben oikeistolaiset ajatukset ovat olleet vahvasti esillä jo hänen nuoruusvuosien aikana. Kun Chilen ensimmäinen demokraattisilla vaaleilla valittu sosialistinen presidentti Salvador Allende murhattiin ja oikeistolainen sotilaskenraali Augusto Pinochet otti sotilaskaappauksen myötä maan hallintaansa, muiden opiskelijoiden surressa koko Latinalaisen Amerikan vasemmistolaista sankaria, Uribe totesi itse surensa enemmän sitä, että Pinochet julkesi hyökätä demokratiaa kohtaan, kuin itse ihmishenkien menettämistä. (Uribe 2012, 58–59.)

Uriben linjaukset tiukemmasta sisä- ja turvallisuuspolitiikasta saivat alkunsa hänen toimiessa Antioquian maakunnan kuvernöörinä. Jo tuolloin hän ilmaisi tyytymättömyytensä ja turhautumisensa Kolumbian armeijan ja poliisivoimien heikkoon tulivoimaan sekä niiden heikkoon organisoimiseen taistelussa huumeterroristeja vastaan. Tällä hän viittasi jälleen tehottoman ja korruptoituneen hallituksen toimintaan, mutta myös siihen, että konfliktin ratkaiseminen ja päättäminen eivät olleet ainoastaan poliisivoimien ja sotilaiden vastuulla, vaan jokaisen kolumbialaisenkin tulisi ottaa vastuuta konfliktin päättämiseksi. Uriben mielestä maantieteellisesti ja sosiaalisesti haasteellisessa Kolumbiassa puolustusvoimat eivät kykene pelkästään omilla resursseillaan takamaan turvallisuutta, vaan jokaisen kansalaisen tulisi ottaa vastuuta turvallisuuden luomisesta. (BBC 2010; Uribe 2012, 97–98.)

Presidentti on todennut Antioquian olleen hänen kuvernöörivuosiensa ainoa Kolumbian maakunnista, joka ei suostunut taipumaan FARC:n ja sen aiheuttaman pelon edessä, vaan nousi vastustamaan huumeterroristeja. Uriben mukaan Antioquia näytti mallia muulle maalle terroristien oikeaoppisesta kohtaamisesta vahvojen turvallisuusjoukkojen ja tehokkaan hallinnon avulla taipumisen sijaan. (Uribe 2012, 105.) Näiden kuvernööriaikaisten vahvojen poliittisten linjauksien voi nähdä jatkuneen ensin Uriben presidenttivaalikampanjassa sekä sen jälkeen hänen presidenttikausillaan.

Huolimatta sitoutumattomuudestaan ja matalalla profiililla aloitetusta kampanjastaan, Álvaro Uribe sai vuoden 2002 presidentinvaaleissa 53 prosenttia ensimmäisen kierroksen äänistä. Kyseessä oli ensimmäinen kerta, kun Kolumbian presidenttivaaleissa tulos saatiin selville jo

ensimmäisen äänestyskierroksen jälkeen. (Registraduría 2002.) Uriben omien sanojen mukaan hänelle myönnettiin tuona iltana ylivoimainen demokraattinen mandaatti demokraattisen turvallisuuden saavuttamiseksi. (Uribe 2014; Uribe 2012, 132.) Tutkijoiden mukaan nopea suosionkasvu johtui Uriben älykkäästä kampanjasta, joka osasi ottaa huomioon ja käyttää hyväkseen kolumbialaisten turvattomuuden tunnetta ja heidän tyytymättömyyteen korruptoituneeseen politikointiin. Samaan aikaan maan heikko taloudellinen, sosiaalinen ja poliittinen tilanne avautui huonojen tilastolukujen valossa kolumbialaisille ja monet alkoivat nähdä Uriben johtajana, joka muuttaisi vahvalla politiikallaan maan kehityksen suunnan. (Gonzalez 2006.)

Uriben astuessa virkaan hän totesi saaneensa johdettavakseen maan, jossa haasteina olivat kansan alhainen luottamus poliitikkoja ja rauhanpyrkimyksiä kohtaan, syvässä taantumassa ollut talous, korkeat työttömyys- ja köyhyysasteet sekä äärimmilleen kasvaneet epätasa-arvoisuudet (Informe al Congreso 2004, 6-7). Tämän lisäksi kansainvälisen turvallisuusdiskurssin muutos Yhdysvaltojen terrorismin vastaisen sodan myötä muokkasi Uriben diskurssia sissijoukkojen muuttuessa terroristijoukoiksi, joiden hallitsemattomat väkivaltaisuuDET estivät maan kehittymisen ja olivat uhkana maan demokraattisille rakenteille. Kansainvälisessä politiikassa Uriben toimia kuvattiinkin usein haukkamaisiksi hänen vedotessaan myös toistuvasti kansainväliseen yhteistyöhön konfliktin lopettamiseksi sotilaallisin keinoin. (Vargas 2004, 85.) Virkakautensa alkuvaiheissa Uribe rinnasti usein Kolumbian tilanteen Yhdysvaltojen sotaan Irakissa terrorismia vastaan. Presidentin mukaan terrorismin kourissa olevien valtioiden tulee pitää solidaarisesti yhtä ja kansainvälisten yhteisöjen tulisi auttaa tässä terrorismin vastaisessa sodassa. Uribe korosti linjauksissaan erityisesti sitä, että Kolumbia pyrkii rauhan saavuttamiseen ja terrorismin kitkemiseen kaikin keinoin, olivat ne sitten hyviä tai pahoja. (Uribe 20.3.2003; 25.10.2003.)

2.2.1. Seguridad democrática – demokraattinen turvallisuus

Uribe ajoi jo presidenttivaalikampanjassaan korruption ja politikoinnin lopettamista yhteiskunnan ja kansalaisten hyvinvoinnin kustannuksella. Tältä maan edelliset presidentit ja hallitukset olivat Uriben mielestä sulkeneet silmänsä. Astuessaan virkaan Uribe ilmoitti poliittisilla toimillaan olevan kolme suuntaviivaa: demokraattinen turvallisuus, taistelu korruptiota ja politikointia vastaan sekä yhteiskunnan taloudellinen ja sosiaalinen uudelleenaktivointi. Näistä edellä mainituista,

demokraattinen turvallisuus, *seguridad democrática*, oli käsite, jonka avulla Uribe perusteli käytännössä melkein kaikki poliittiset ratkaisunsa. Demokraattinen turvallisuus oli Uriben mukaan perusedellytys yhteiskunnan taloudelliselle ja sosiaaliselle kehitykselle. (Informe al Congreso 2003, 5-6.)

Demokraattinen turvallisuus ei kuitenkaan ollut pelkkä retorisesti luotu käsite, vaan käsitteen avulla Uribe rakensi ensimmäisellä presidenttikaudellaan hallitusohjelmaan verrattavissa olevan dokumentin, joka antoi raamit Kolumbian sisä-, turvallisuus- ja ulkopoliitikalle ja johon nojaten alettiin rakentaa uusia poliittisia linjauksia ja ryhtyä konkreettisiin toimiin. Näiden linjauksien tarkoituksena oli suojella kolumbialaisten oikeuksia ja vahvistaa kansallisen solidaarisuuden avulla oikeusvaltiota sekä demokraattista vaikutusvaltaa. Dokumentin luomisella tavoiteltiin pitkän tähtäimen turvallisuuspolitiikan luomista, joka ei velvoittaisi pelkästään hallitusta ja puolustusvoimia, vaan koko yhteiskunnan ja sen kansalaiset. Tavoitteena oli varmistaa oikeusvaltion ulottuminen kaikkialle Kolumbiaan demokraattisen auktoriteetin vahvistamisella ja taata rauha yhteiskuntaan tuleville sukupolville. (Ministerio de Defensa 2003, 13.) Uribe ilmaisi vahvasti presidenttikautensa alussa hänen jokaisen tekonsa kuvastavan vahvasti hallituksen demokraattisia arvoja ja prioriteetteja, jotka konkretisoituivat demokraattisen turvallisuuden luomisessa (Uribe 2012, 149.)

Ohjelman linjauksien mukaan demokraattisen turvallisuuden perimmäisenä lähtökohtana oli kansalaisten suojeleminen demokraattisen vaikutusvallan pysyvällä ja tehokkaalla läsnäololla sekä yhteistyöllä kolumbialaisten kanssa. Ohjelman mukaan kansaan kohdistuvat uhat säilyvät niin kauan kun on olemassa rankaisemattomuutta ja kunnioituksen puutetta lakia, auktoriteetteja ja instituutioita kohtaan. Niin kauan kun demokraattisten instituutioiden auktoriteettia ei vahvisteta, on olemassa järjestöjä, ryhmittymiä tai henkilöitä, jotka jatkavat auktoriteettien puutteen hyödyntämistä harjoittaakseen mielivaltaista kansan dominoimista, suojeleminen nimissä kiristämistä sekä huumekaupan ylläpitämistä. (Ministerio de Defensa 2003, 14.)

Toinen ohjelman pyrkimyksistä oli turvata poliitikkojen ja muiden virkamiehien oikeus harjoittaa sitä valtaa, jonka kansalaiset ovat heille antaneet ilman, että he tuntisivat henkensä olevan uhattuna. Tällä ajateltiin vahvistettavan myös kansalaisten osallistumista, jonka nähtiin edesauttavan kansallisen solidaarisuuden lisääntymistä. Ohjelman mukaan valtion tehtävänä oli

taata kansalaisten oikeudet ja säädellä institutionaalisia mekanismeja, mutta järjestelmän tehokkaaseen toimivuuteen tarvittiin myös kansalaisten solidaarisuutta sekä aktiivista osallistumista. Demokraattista aktiivisuutta ei tulisi ilmaista pelkästään äänestämisen kautta, vaan sen tulisi näkyä myös sitoutumisessa vapauden puolustamiseen. He jotka kidnappaavat tai tappavat poliittisia johtajia, kansanedustajia, pormestareita, opposition edustajia ja toisinajattelijoita, eivät hyökkää ainoastaan yksittäisiä henkilöitä vastaan, vaan demokraattista kansantahtoa vastaan. (Ministerio de Defensa 2003, 13–14.)

Uriben ensimmäisen kauden aikainen puolustusministeri Marta Lucía Ramírez de Rincón totesi uutta turvallisuusohjelmaa muodostettaessa, että tämän uuden strategian avulla lopetettaisiin kidnappaukset, vapautettaisiin nuoret aseista, suojeltaisiin valtion infrastruktuuria, tuhottaisiin huumekauppa ja purettaisiin järjestäytyneen terrorismin rakenteet. Puolustusministerin mukaan pitkään vallinnut ajatus siitä, että turvallisuuskysymykset ja turvallisuuden puolustaminen kuuluvat ainoastaan poliisille ja puolustusvoimille tulisi muuttumaan uuden turvallisuusstrategian myötä ja turvallisuuskysymykset muuttuisivat kollektiivisesti ratkaistaviksi. Puolustusministerin mukaan kolumbialaisten turvallisuuden eteen ei tule taistella ainoastaan puolustusvoimien ja poliisin, vaan koko valtion ja sen kansakunnan olisi osallistuttava maan puolustamiseen ja rauhan edistämiseen. Jotta terrorismi saataisiin kitkettyä maasta lopullisesti, jokaisen kolumbialaisen oli oltava valmis taistelemaan maansa puolesta, niin kuin maan sotilaat ja poliisit olivat kunniakkaasti tehneet kuluneiden vuosikymmenien saatossa. Puolustusministerin mukaan demokraattisen turvallisuuden perustana ja strategian onnistumisen taustalla toimii vahva solidaarisuus. (Ministerio de Defensa 2003, 9-10.)

On täysin hyväksymätöntä, että FARC:n, joka on maailman suurin huumekartelli, salamurhaaja ja kidnappaaja, kanssa käydään neuvotteluja institutionaalisesta demokratiasta.¹

Uriben harjoittaman politiikan tekee mielenkiintoiseksi myös se fakta, että hän on yhä edelleen yksi suurimmista ja äänekkäimmistä rauhanneuvotteluiden vastustajista. Vaikka nykyisiä neuvotteluja FARC:n kanssa johtava Manuel Santos oli Uriben toisen hallituksen puolustusministeri ja jonka toimia Uribe tuolloin vielä ylisti ja jonka valitsemista seuraajakseen hän

¹ Rechazable que se negocie institucionalidad democrática con Farc, el cartel de drogas, secuestro y asesinato más grande del mundo (Uribe 7.11.2013).

tuki (Uribe 2012, 300–301), on entinen presidentti tällä hetkellä yksi Santoksen poliittisten linjausten suurimmista vastustajista. Presidenttikautensa jälkeen ennen poliittisesti sitoutumaton Uribe perusti oman keskustaoikeistolaisen puolueen *Centro Democráciton*, joka on tällä hetkellä yksi Kolumbian suurimmista oppositiopuolueista ja nykyhallituksen poliittisten linjauksien vastustajista. (Economist Intelligence Unit 2016.)

3. TURVALLISUUS JA TURVALLISTAMINEN

Laajempänä teoreettisena viitekehyksenä tutkielmassani toimii Kööpenhaminan koulukunnan eli, Buzanin, Wæverin ja Wilden kehittänyt turvallistamisen teoria. Tutkimuksia turvallistamisesta ei voida asettaa yksiselitteisesti yhden tieteenalan alle, mikä tekee siitä itsessään jo monitulkintaisen ja ristiriitoja aiheuttavan. Uhkien syntymisen tutkimus yhdistää niin filosofisia kuin sosiologisiakin aspekteja, joita molempia puolestaan voidaan hyödyntää edelleen myös kansainvälisen politiikan tutkimuksessa. Teoriasta tekee kyseenalaisen juuri nimenomaan sen monitulkintaisuus ja osa tutkijoista (McDonald 2008) näkee turvallistamisen teorian sijaan vain symbolisina puhetekoina. Koska turvallistamisessa on perinteisesti kyse puheteoista ja kyvystä vakuuttaa yleisö sanoin, on mielestäni oleellista ja perusteltua keskittyä tämän myötä myös retoriikkaan ja puhetekoihin, joiden avulla turvallistaja politikoi.

3.1. Turvallisuuden käsite

Perinteisen kansainvälisen politiikan turvallisuuskäsityksen mukaan turvallisuudella tarkoitetaan sotilaallista turvallisuutta, jonka tarkoituksena on turvata valtion ja kansakunnan selviytyminen sekä säilyttää valtion suvereniteetti asevoimien avulla (Laitinen 1999, 101–102, 116). Turvallisuustutkimukset ovat perinteisesti rakentuneet ainoastaan valtion sotilaallisen voiman käyttämisen ympärille ja turvallisuus on nähty voimapolitiittisena kenttänä, jolla valtiot uhkaavat toisiaan ja haastavat toistensa suvereniteetin (Baldwin 1997, 9).

Turvallisuuden käsitteeseen on kuitenkin vuosien saatossa sekoittunut myös poliittisia ja sosiaalisia aspekteja, jotka ovat historiallisten ja yhteiskunnallisten rakenteiden tuottamia. Tämän takia turvallisuuden käsitteen diskurssiin on noussut esiin kysymykset siitä kuka tai mikä pitäisi turvata ja miksi tai miltä nämä tulisivat turvata. Turvallisuusuhat eivät ole enää yksiselitteisesti

valtiokeskeisiä tai alueellisperustaisia, vaan uhkien ääripäinä voivat toimia niin yksilöt kuin instituutiotkin. (Laitinen 1999, 116.)

Kansallisen turvallisuuden käsite on perinteisesti sisältänyt ajatuksen poliittisen itsenäisyyden ja alueellisen koskemattomuuden säilyttämisestä perimmäisinä puolustettavina arvoina, mutta käsitteen voidaan sanoa laajentuneen uusille sektoreille kylmän sodan päättymisen jälkeen. Sen sijaan, että puhuttaisiin pelkästään valtion selviytymisestä ja sen fyysisten rajojen puolustamisesta, mukaan turvallisuusdiskurssiin ovat tulleet taloudellinen, sosiaalinen, ympäristöllinen ja sotilaallinen turvallisuus, identiteetin turvallisuutta unohtamatta. Baldwin kuitenkin korostaa, että turvallisuus on aina ollut monitasoinen käsite ja tutkimus moniulotteista jo ennen kylmän sodan päättymistä. Turvallisuusdiskurssissa on esimerkiksi ollut jo pitkään esillä kysymys puolustettavista kansallisista arvoista ja niiden keskinäisestä arvojärjestyksestä verrattuna turvallisuuden arvoihin. Kylmän sodan päättymisen ei Baldwinin mukaan muuttanut tai luonut uusia teoreettisia ulottuvuuksia turvallisuudelle, vaan se toi jo olemassa oleville ulottuvuuksille laajempia substansseja. (Baldwin 1997, 13–18, 23.)

Turvallisuustutkimuksesta ja turvallisuuden käsitteestä voidaan puhua mustavalkoisesti mikro- ja makrotasoilla. Mikrotason, eli kapean ja perinteisen turvallisuuskäsityksen tarkoituksena on määritellä turvallisuus sekä uhkien, että sotilaallisen voimankäytön kautta, kun taas modernimpi makrotason turvallisuuskäsitys on ottanut turvallisuusdiskurssiin mukaan myös sotilaalliseen voimankäyttöön kuulumattomia, ns. pehmeämmän politiikan aspekteja, kuten yhteiskunnallisia, sosiaalisia, taloudellisia ja ympäristöllisiä tekijöitä. Perinteistä turvallisuuskäsitystä kannattavat teoreetikot ovat kuitenkin kritisoineet turvallisuusagendan laajentamista sotilaallisen toimintapiirin ulkopuolelle argumentoiden tämän vaarantavan tutkimuksen johdonmukaisuuden tehden näin ”tärkeiden ongelmien” ratkaisemisen entistä vaikeammaksi. (Buzan ym. 1998, 2-4.) Laajentamalla turvallisuuden koskemaan valtion lisäksi myös yksilöitä, käsitteen rajaaminen hankaloituu ja pelkona on se, että turvallisuudesta tulee synonyymi kaikelle, mikä on poliittisesti hyvää ja toivottua ja vastakohta kaikille niille ongelmille, jotka esiintyvät ihmisten elinympäristössä (Wæver 1995, 47).

Moderni lähestymistapa turvallisuuteen on konstrukttiivinen, jolloin turvallisuuden ajatellaan saavan syntyä ja merkityksensä tietyssä sosiaalisessa kontekstissa. Se nousee esiin ja muuttuu

diskurssien ja diskursiivisten toimintojen tuloksena, jotka on tarkoitettu ja luotu muokkaamaan historiallisia rakenteita. Poliitikot muodostavat käsityksensä turvallisuudesta ja uhista tiettyjen oletuksien perusteella, jotka saavat omat merkityksensä tietyssä historiallis-sosiaalisessa kontekstissa. Turvallisuuden avulla ja siihen vedoten voidaan perustella melkein millaista poliittista oppia tai käyttäytymistä tahansa. (Laitinen 1999, 103, 105–106, 117.)

3.2. Turvallistaminen

Kööpenhaminan koulukunnan mukaan turvallistaminen voidaan lähtökohtaisesti nähdä radikaalimpana politisoinnin versiona. Liberaaleissa, demokraattisissa yhteiskunnissa turvallistaminen tarkoittaa yksinkertaisimmillaan sitä, että turvallistaja (*Securitizing actor*) luo turvallisuusobjektille (*Referent object*) retorisin keinoin uhan, jonka torjumiseksi pitää hyödyntää sellaisia äärimmäisiä keinoja, joiden käyttö saattaa poiketa normaaleista käytännöistä. Turvallistaja on yleensä yksittäinen henkilö tai ryhmittymä: valtion poliittiset johtajat, hallitukset, lobbaajat ja byrokraatit, joiden puheteot ja argumentit perustuvat tarpeeseen puolustaa valtion, kansan, sivilisaation, systeemin tai periaatteen turvallisuutta. Turvallistajan lisäksi yhteiskunnan rakenteista löytyy turvallisuustoimijoita (*Security actors*), jotka eivät itse suoranaisesti suorita turvallistamista, mutta jotka kuitenkin voivat osaltaan vaikuttaa epäsuorasti poliittiseen päätöksentekoon ja edelleen turvallistamiseen. (Buzan ym. 1998, 36–40.)

Buzanin jaottelun mukaan turvallisuussektoreiksi voidaan lukea sotilaallinen, poliittinen, taloudellinen, yhteiskunnallinen ja ympäristöllinen, joilla jokaisella on niille luonteenomaiset uhkakuvat. Sotilaallisella sektorilla välittömän uhan kohteena on perinteisesti valtio ja monille demokraattisille valtioille armeijan ainoana tehtävänä on valtion puolustaminen. Poliittisen sektorin suurimmat uhat kohdistuvat valtion instituutioiden vakauteen ja sitä kautta valtion suvereniteettiin, yhteiskunnallisen sektorin kattaessa kansallisiin identiteetteihin kohdistuvat uhat. Taloudellisen sektorin uhkakuvat ovat perinteisesti kohdistuneet suoraan yrityksiin esimerkiksi konkurssin uhan myötä, mutta viime vuosikymmen on osaltaan osoittanut globaalin markkinatalouden haavoittuvuuden ja sen suorat vaikutukset myös kansantalouksiin. Ympäristöllinen turvallisuussektori käsittää puolestaan sekä paikallisen, että globaalin tason biosfäärin suojelemisen edellytyksenä yhteiskunnan tasojen toiminnan edellytyksenä. (Buzan ym.

1998, 23 – 25; Buzan 1991, 19–20.) Seuraavaksi käyn läpi tarkemmin Buzanin määrittelemät turvallisuussektorit ja näiden tunnuspiirteitä.

3.2.1. Sotilaallinen turvallisuussektori

Sotilaallisella sektorilla valtio on perinteisesti nähty tärkeimpänä turvallisuusobjektina ja vallassa oleva hallitsija, hallitus tai eliitti toimii tällä sektorilla turvallisena, koska heillä ajatellaan olevan vaadittava legitimitetti ja kyky voiman käyttöön. Valtiokeskeisessä ajattelutavassa valtio nähdään ainoana puolustettavana objektina, jonka suvereniteetin turvaamisen kautta määrittyy myös sen kansalaisten ja instituutioiden turvallisuus. Kun turvallistaminen keskittyy ulkoisiin uhkiin, sotilaallisella turvallisuudella viitataan yhtäältä valtion hyökkäys- ja puolustuskyvykkyyteen ja toisaalta valtioiden oletuksiin toisten valtioiden aikomuksista ja kyvykkyydestä. (Buzan ym. 1998, 49–53.) Oletuksien pohjalta tehtyä turvallistamista sotilaallisella sektorilla voidaan tietysti kyseenalaistaa ja jopa hylätä vetoamalla turvallistamisen olevan pohjimmiltaan sosiaalista konstruktiota ja uhkakuvien muodostaminen pelkkää poliittista retoriikkaa, mutta jos naapurivaltio on todistetusti lisännyt esimerkiksi asevarusteluaan ja sotateknologiansa kehittämistä, turvallistaja saa muodostettua konkreettisempia uhkakuvia, joiden avulla turvallistamisen ja siitä seuraavat lisääntyvät puolustusvoimamenoit ovat helpommin hyväksyttävissä kohdeyleisölle.

Perinteisesti valtion suvereniteettia horjuttavien uhkakuvien on nähty tulevan valtion rajojen ulkopuolelta, mutta valtion suvereniteettikäsityksen laajentuessa koskemaan maantieteellisten rajojen lisäksi maan sisäistä hallintoa ja sen instituutioita sekä kansalaisia, turvallisuusuhkien voidaan nähdä syntyvän myös sisäisesti. Yleisesti tällaisia sisäisiä uhkia muodostavat separatistit, vallankumoukselliset ryhmittymät ja terroristi- sekä järjestäytyneen rikollisuuden ryhmittymät. Hallitukset voivat toisaalta myös luoda uhan sellaisista aseettomista ryhmittymistä, jotka uhkaavat niiden auktoriteettia tai oikeudenkäyttöä, jotta näitä vastaan voitaisiin käyttää voimakeinoja. Epädemokraattisten hallitusten turvallistamispyrkimysten voidaankin nähdä olevan suoraan verrannollinen hallituksen omaan selviytymiseen ja sen poliittisten linjojen säilymiseen, kun taas demokraattisen hallituksen turvallistaminen ja selviytymispyrkimykset linkittyvät valtion selviytymiseen. Sotilaallisen sektorin turvallisuusobjektina voidaankin siis nähdä valtion

suvereniteetin lisäksi myös sen instituutioiden ja kansalaisten suvereniteetin. (Buzan ym. 1998, 50–57)

Näin ollen demokraattisissa valtioissa turvallistajana ei toimi yksin valtion johtaja tai hallitus, vaan turvallistajan voidaan sanoa muodostuvan useasta eri äänestä ja näkökulmasta, kun taas vähemmän demokraattisessa valtiossa turvallistajan voi sanoa olevan esimerkiksi yksin valtion johtaja, jonka toimia ohjaa täysin pyyteettömästi tämän omat intressit. Tällaisessa tilanteessa sotilaallisen turvallisuuden sektorin voidaan myös sanoa liikkuvan kohti yhteiskunnallista ja poliittista turvallisuutta, sillä turvallisuuskeskusteluihin liittyy usein myös puolustuspolitiikan asiantuntijoita, yrityksiä sekä kansalaisjärjestöjä. (Buzan ym. 1998, 55.) Sotilaalliselta sektorilta löytyy siis useita turvallistajia, mutta samaan aikaan sen laaja-alaisuuden takia oleellisinta turvallistamisen onnistumisen kannalta tällä sektorilla on se, että turvallistajalla on tarvittava auktoriteetti yleisönsä vakuuttamiseksi.

3.2.2. Poliittinen turvallisuussektori

Poliittinen turvallisuus on Buzanin mukaan yhteiskunnallisen järjestyksen organisatorisen vakauden ylläpitämistä, jonka perimmäisenä ytimenä on valtion suvereniteetin turvaaminen. Poliittinen turvallisuussektori käsittää yleisesti ne hallinnolliset rakenteet, jossa kansa toimii. Poliittiset uhat kohdistuvat valtion organisatoriseen stabiiliuteen, jolloin tarkoituksena voi olla esimerkiksi hallituksen kaataminen tai valtiollisten instituuttien uhkaaminen. Ongelmana poliittisen sektorin määrittelemisessä on sen moniulotteisuus, sillä jossain määrin kaikkeen turvallisuuteen liittyvän voi yhdistää poliittisuuteen ja turvallistaminen itsessäänkin on poliittinen teko. (Buzan ym. 1998, 141.) Poliittisesta tulee sotilaallista siinä vaiheessa, kun politiikkaa aletaan harjoittaa konkreettisesti aseiden välityksellä.

Buzan nostaa tällä turvallisuussektorilla esille neljä turvallisuusobjektia: valtiot, näennäisvaltiot, kuten EU, valtiottomat yhteiskunnalliset ryhmät, kuten vähemmistöt ja heimot, joilla voi olla omat vahvat poliittiset järjestelmänsä, vaikka kansainväliset järjestöt eivät näitä tunnustaisikaan, sekä kansallisuudet ylittävät liikkeet, joilla tarkoitetaan usein esimerkiksi valtauskontoja. Kaksi jälkimmäistä liikkuvat häilyvästi yhteiskunnallisen ja poliittisen turvallisuussektorin välillä, mutta Buzan luokittelee nämä kuitenkin myös poliittiselle sektorille, koska näillä voidaan nähdä olevan,

kuten jo edellä mainittu, selkeitä rakenteellisia ominaisuuksia ja koska näitä johtava auktoriteetti pystyy luomaan omia joukkojaan uhkaavia turvallisuusskenaarioita. Samanaikaisesti ollessaan turvallisuusobjekteja, yhteiskunnalliset ryhmät ja kansallisuudet ylittävät liikkeet voivat kuitenkin muodostaa valtiolle myös sisäisiä turvallisuusuhkia. Erityisesti poliittisesti heikommissa valtioissa oppositioryhmittymät voivat pyrkiä haastamaan vallassa olevan hallituksen toiminnan ja ideologian pyrkimyksenään valtaannousu. (Buzan ym. 1998, 145- 146.)

Myös poliittisella sektorilla valtionjohdon omat intressit ovat suuressa ja tilannekohtaisesti myös kiistanalaisessa roolissa. Hallitus voi yrittää käyttää turvallisuuden retoriikkaa silloin, kun uhka näyttää kohdistuvan ainoastaan hallitukseen itseensä. Hallitukseen kohdistuva uhka ei ole uhka valtiolle itselleen, vaan tämä ulkopuolelta tuleva uhka kohdistuu hallituksen omiin ideologioihin ja tapaan harjoittaa politiikkaa. Jos uhka kuitenkin välillisesti kohdistuisi valtion itsemääräämisoikeuden heikentymiseen, hallitus voi vedota valtion turvallisuuden heikentymiseen, sillä itsemääräämisoikeuden perustana on valtion poliittisen muodon itsenäinen päättäminen ilman ulkopuolista, voimakasta väliintuloa. Tässä kohdin erot heikkojen ja vahvojen valtioiden välillä ovat suuret. Vahvat valtiot ovat hyvin harvoin, jos milloinkaan, alttiita poliittisille uhille, sillä ne ovat usein hyvin homogeenisiä ja niiden hallitukset edustavat vahvasti kansalaisten mielipiteitä. Edellä kuvattu esimerkki hallituksen turvallistamispyrkimyksistä oman ideologian suojelemiseksi voidaan nähdä sopivan helposti heikkoihin valtioihin, jotka ovat vahvoin valtioihin verrattuina heterogeenisempiä ja useammin alttiita poliittisille uhille. (Buzan ym. 1998, 152–153.) Heikkojen valtioiden turvallistamispyrkimyksiä voidaan pitää myös kyseenalaisempina kuin vahvojen, sillä demokraattisessa maassa turvallistaja harvoin lähtee toimimaan ilman vastaanottavan yleisön hyväksyntää, kun taas epädemokraattisempi hallitus voi lähteä hakemaan hyväksyntää turvallistamiselle painostamisen ja pakottamisen kautta (Buzan ym. 1998, 25).

3.2.3. Yhteiskunnallinen turvallisuussektori

Yhteiskunnallinen turvallisuussektori yhdistetään helposti poliittiseen turvallisuussektoriin, mutta näille kahdelle löytyy kuitenkin erottavia tekijöitä. Siinä missä poliittinen turvallisuussektori keskittyy organisatoriseen stabiiliuteen varmistuen poliittisten instituutioiden toimivuuden, yhteiskunnallinen sektori on vaihteleva ilmiö, jonka tutkittavassa keskiössä ovat yksilöiden käytännöt ja identiteetit, joiden myötä yksilöt löytävät paikkansa rakentuvissa yhteisöissä. (Buzan

ym. 1998, 119.) Yhteiskunnallinen sektori käsittää uhan kohdistumisen kollektiiviseen identiteettiin, eli esimerkiksi kansaan tai uskontokuntaan.

Turvallisuusobjektin omalaatuisten luonteen vuoksi Buzanin mukaan on vaikea asettaa mittavia rajoja, jotka erottaisivat yhteiskunnallisen todelliset uhat pienemmistä uhista. Kollektiiviset identiteetit voivat muuntautua vastareaktionä sisäiselle tai ulkoiselle kehitykselle, minkä myötä myös identiteettiä uhkaavat uhat muuttuvat. Identiteetin muutosalttiuden myötä sille on aina mahdollista luoda haluttuja haasteita, jotta se saataisiin muuttumaan toivottuun suuntaan. "Toisen" identiteetin hyväksyminen osaksi vallitsevaa identiteettiä riippuu siis suuresti siitä, kuinka ennakkoluulottomasti tai kapeakatseisesti esimerkiksi valtionjohto suhtautuu tähän. Parhaimmassa tapauksessa toinen identiteetti voidaan hyväksyä osaksi yhteiskuntaa, huonoimmassa sen koetaan heikentävän vallitsevaa "me"-identiteettiä, jolloin siitä voidaan muodostaa uhka yhteiskunnalle. Uhkakuvan muodostaminen tapahtuu yleensä valtionjohdon toimesta, jolloin harva lähtee kyseenalaistamaan valtionjohdon intressejä identiteetin turvaamiselle kaikin keinoin. (Buzan 1998, 23–25, 123.)

3.2.4. Taloudellinen turvallisuussektori

Buzanin mukaan ajatus taloudellisesta turvallisuudesta on sijoitettu suoriltaan ratkaisemattoman poliittis-taloudellisen debatin väliin, jossa vastakkain ovat valtio ja markkinat. Kummalla on ensisijainen asema tällä sektorilla, ja onko yksittäisillä taloudellisilla toimijoilla omia relevantteja turvallisuusvaateita? Merkantilistisesta näkökulmasta katsottuna taloudellinen turvallisuus on suuresti kiinni valtion tarjoamasta sosiaalisesta ja poliittisesta vakaudesta, joka luo turvan markkinoiden ja yritysten toiminnalle. Liberalistit puolestaan tuovat esiin markkinatalouden tärkeyden ja näin ollen asettavat taloudelliset aspektit poliittisten edelle, argumentoiden sen puolesta, että talous tulisi nähdä yhteiskunnallisten rakenteiden kantavana pohjana minkä takia tämän pitäisi antaa toimia vapaasti ilman valtion väliintuloa. Tällaisesta liberalistisesta näkökulmasta katsottuna valtion tärkeimpänä tehtävänä on luoda sellaisia lakeja ja poliittista ja sotilaallista vakautta, joiden avulla markkinoilla olisi parhaat mahdolliset edellytykset toiminnalleen. (Buzan ym. 1998, 95.)

Kansallisella tasolla ajatellen, merkantilistinen näkökulma on siis enemmän yhdistelmä poliittista ja taloudellista turvallisuutta, jossa talouden toimiminen, eli turvallisuus tässä kontekstissa, on suuresti riippuvainen instituutioiden toiminnasta. Jos poliittinen järjestelmä ei toimi ja on kykenemätön luomaan vakaata ympäristöä talouden toiminnalle, muodostaa se merkantilistisesta näkökulmasta katsottuna uhan taloudelliselle turvallisuussektorille. Liberalistisen näkökulman voisi puolestaan sanoa kallistuvan enemmän sotilaallisen ja taloudellisen sektorin väliin. Jos talouden nähdään toimivan parhaiten ilman valtiollista väliintuloa, valtion tehtäväksi voi tässä tapauksessa katsoa jäävän sen fyysisten rajojen puolustaminen, jotta ulkopuoliset uhat eivät pääse estämään taloudellista kasvua. Globaalissa kontekstissa taloudellinen turvallisuus on Buzanin mukaan sotilaallista epäselvempi, sillä taloudellinen riippuvaisuus ei ole niin mustavalkoista kuin sotilaallinen mietittäessä kysymystä ystävyys- ja vihollissuhteista. Naapurivaltion talouskasvu ei esimerkiksi suoranaisesti vaikuta valtioiden välisiin suhteisiin siinä missä puolestaan asevarustelun lisääminen saattaa aiheuttaa puolustuspoliittista reagointia ja ystävyyssuhteen heikentymistä lähemmäksi vihollissuhdetta. (Buzan ym. 1998, 99.)

3.2.5. Ympäristöllinen turvallisuussektori

Verrattuna muihin turvallistamisen sektoreihin, ympäristöllisen sektorin historia on huomattavasti lyhyempi. Buzanin mukaan ympäristöllinen turvallisuussektori on alkanut saada enemmän huomiota ja painoarvoa oikeastaan vasta vuoden 1972 YK:n Human Environment -konferenssin myötä. Ympäristöllinen turvallisuussektori sisältää myös muista sektoreista poikkeavan kahtiajaon, sillä tutkijat erottavat sektorilta sekä tieteellisen että poliittisen agendan. Siinä missä tieteellinen puoli on rakentunut politiikan ytimen ulkopuolelle tieteen tekijöiden myötä, poliittinen agenda perustuu pohjimmiltaan hallituksen ja hallitusten väliseen toimintaan ja niiden rakentamiin ohjelmiin. Tässä yhteydessä on myös painotettava sitä, että poliittiset agendat eivät rakennu ympäristöllisten ongelmien ja teemojen ympärille, vaan ympäristölliset kysymykset on sisällytetty puolueiden ja hallitusten muihin poliittisiin linjavetoihin. Ympäristöllisen sektorin turvallistamisyrityksistä puhuttaessa voidaankin puhua jopa enemmän politisoinnista kuin turvallistamisesta. (Buzan ym. 1998, 71–74.)

Ympäristöllinen turvallisuus koskee paikallisen ja planetaarisen biosfäärin ylläpitoa ja toimivuutta, sillä ihmisten olemassaolo on riippuvainen näistä (Buzan 1991, 19–20). Ympäristöllinen

turvallisuussektori on luonnon ja sivilisaation muodostama side, jonka perimmäinen turvallisuusobjekti on olemassa olevat sivilisaatiotasot. Kun ympäristöllinen turvallisuussektori määritellään kestävän ekosysteemin kautta, mikä on välttämätön edellytys sivilisaation toimimiselle, tämän turvallisuuden pettäminen ja ekosysteemin kaatuminen tuo uhkia muille sivilisaation tasoille. Ympäristön tilan heikentyminen voi johtaa maiden välisiin konflikteihin, etnisiin konflikteihin, poliittiseen pirstaloitumiseen tai selkkaukseen ja taloudelliseen ahdinkoon nälän ja köyhyyden siivittämänä. (Buzan ym. 1998, 75,84.) Toisin sanoen, ympäristöllinen sektori tarjoaa keinoja korostaa perimmäisiä syitä olemassa oleville uhille, jotka ilmentyvät muilla sektoreilla.

Ympäristöllinen turvallisuus perustuu kansallisten ja globaaleiden tasojen toimintaan. Oleellisinta turvallistamisessa tällä sektorilla on tieteellisen agendan hyväksyminen tarpeeksi korkealla poliittisella tasolla, jotta ympäristöllinen uhka ja sitä vastaan tarvittavat varotoimenpiteet saataisiin mukaan poliittisiin ohjelmiin. (Buzan ym. 1998, 91.) Tämän ajatustavan mukaan turvallistajina toimisivat siis tieteentekijät, joiden turvallistamispyrkimyksiä voidaan nähdä onnistuneen siinä vaiheessa, kun heidän esille nostamansa tieteellisesti todistetut uhat ja pyrkimykset näiden estämiseen nostetaan esille maan hallituksen tai poliittisten puolueiden linjavetoihin. Sen jälkeen kun turvallistaminen on onnistunut kansallisella tasolla ja siirrytään puhumaan ympäristöllisestä uhasta globaalilla tasolla, turvallistajan rooli siirtyy maan poliittisen edustajan harteille. Samalla mielestäni turvallistaminen muuttuu enemmän politisoinniksi.

Turvallistamista on ympäristöllisellä sektorilla yritetty globaalilla tasolla heikoin tuloksin, sillä konsensuksen saavuttaminen on vaikeaa ja globaalilla tasolla syyt ja seuraukset eivät aina kohtaa, minkä takia ympäristösektorillisen turvallistamisen on sanottu onnistuvan parhaiten paikallisella tasolla. Ympäristöongelman ja näin edelleen turvallisuusuhan aiheuttajat eivät välttämättä edes joudu kohtaamaan tekojensa seurauksia, vaan toiset kansalaiset ja edelleen globaalilla tasolla valtiot joutuvat näiden tekojen uhreiksi ja korjaajiksi tahtomattaan. (Buzan ym. 1998, 86–87, 92.) Paikallisen tason turvallistamisen voidaan sanoa olevan tehokkainta silloin, kun kyseessä on pieni valtio, jolle esimerkiksi ilmastonmuutoksen tuomat ympäristöuhat aiheuttavat konkreettisia ongelmia esimerkiksi vedenpinnan nousemisella. Samanaikaisesti suurempien valtioiden paikalliseen päätöksentekoon ei saada aikaan onnistunutta turvallistamista ja muutosta poliittisiin

linjauksiin muutoin kuin suurella globaalilla päätöksenteolla, niin kuin esimerkiksi vuonna 2015 solmitulla Pariisin ilmastopöytäkirjalla.

3.3. Turvallistamisen kritiikki

Kööpenhaminan koulukuntaa kritisoivat keskittävät kritiikkinsä yleensä sen kapea-alaisuuteen. Matt McDonald (2008) kritisoi Kööpenhaminan koulukunnan turvallistamiselle rakentamia viitekehyksiä kolmesta syystä: turvallistaminen esitetään ainoastaan puhetekona, puheteko ympäröivään kontekstiin ei kiinnitetä riittävää huomiota ja puheteoille asetetaan miltei aina negatiivinen konnotaatio sen keskittyessä ainoastaan uhkakuvien luomiseen. McDonaldin mukaan pelkästään valtionjohdon puhetekoihin keskittyvä turvallistamisen analysoiminen jättää ulkopuolelle myös näiden puheiden taustalla olevan byrokratian ja valta-asetelman, jotka eivät itsessään ole puhetekoja, mutta jotka vaikuttavat turvallistamiseen pyrkivän puheteon muodostumiseen. McDonald kritisoi myös sitä, että turvallistamista ympäröivä kontekstia tutkitaan liian suppeasti huomion keskittyessä ja painottuessa ainoastaan puheteko ympäröivään hetkeen. Kööpenhaminan koulukunta jättää McDonaldin mukaan huomiotta sen, että motiivit kehykset turvallistamiselle voivat kasvaa vähitellen ja näiden syiden oleellinen tutkiminen jää turvallistamisen teorian ulkopuolelle, jotka todellisuudessa voivat olla painoarvoltaan paljon suuremmat kuin itse turvallistamisen puheteko. Turvallistamisen viitekehys on kapea myös siinä mielessä, että puheteon luonne heijastetaan ainoastaan suhteessa turvallisuusuhkien nimeämiseen sen sijaan, että tutkittaisiin turvallisuuden määritelmää erilaisissa konteksteissa. Tämä johtaa McDonaldin mukaan virheellisesti siihen päätelmään, että turvallisuusdiskurssi olisi aina negatiivista sen muodostuessa ainoastaan uhkista ja vaaroista. (McDonald 2008, 563–564.)

McDonald kritisoi Kööpenhaminan koulukunnan riippuvaisuutta kieleen ja puhetekoihin argumentoiden tämän olevan liian kapeasti rajattu ja poissulkeva viitekehys. Kieli on vain yksi useista kommunikoinnin keinoista, minkä vuoksi McDonald arvostelee Kööpenhaminan koulukuntaa tämän jättäessä turvallistamisen määritelmänsä ulkopuolelle täysin esimerkiksi kuvien tai muun materiaalin käytön analysoimisen turvallisuusuhkien muodostamisessa. Erityisesti kuvien käytön puolesta on argumentoitu vahvasti onnistuneeseen turvallistamiseen pyrittäessä. Williamsin (2003) mukaan poliittisesta viestinnästä on tullut entistä interaktiivisempaa ja visuaalisempaa teknologisen kehittymisen myötä, minkä vuoksi pelkkien puheteojen

tutkiminen tuottaa liian kapeaa analyysia (Williams 2003, 512). Möller (2007) yhtyy edellä olevaan argumentoiden erityisesti sen puolesta, että amerikkalaisten turvallisuuskäsityksen muutokseen ja George W. Bushin onnistuneeseen turvallistamiseen ja sitä kautta terrorismin vastaisen sodan aloittamisen hyväksyntään ovat vaikuttaneet suuresti jatkuvasti esillä olleet kuvat ja videot syyskuun 11.päivän terrori-iskusta World Trade Centerin kaksoistorneihin (Möller 2007, SIVU).

Bill McSweeney (1999) on kritisoinut Kööpenhaminan koulukunnan turvallisuussektorijakoa ja erityisesti poliittisen ja yhteiskunnallisen sektorin erottamista. Vaikka yhteiskunnallinen turvallisuus on hänen mukaansa tärkeää nykyisissä ulko- ja turvallisuussuhteissa, yhteiskunnan määrittelemisen sen identiteetin mukaan on kapeakatseista antamalla virheellisesti käsityksen siitä, että yhteiskunnassa olisi vain yksi identiteetti. Määrittelemällä yhteiskunnalle identiteetti ja määrittelemällä yhteiskunnallisen turvallisuuden tämän identiteetin kautta, Kööpenhaminan koulukunta saattaa virheellisesti kasvattaa ja legitimisoida suvaitsemattomuutta ja heikentää identiteettiryhmien välistä dynamiikkaa. Turvallistamisen teoria tuottaa McSweenyn mukaan virheellisesti objektivoitunutta ymmärtämystä toisista identiteettiryhmistä, mikä johtaa suvaitsemattomien ja muita poissulkevien ryhmittymien syntymiseen ja lisää konfliktien syntymisen riskiä. (McSweeney 1999, 74–78.)

McSweenyn ajatukseen identiteettiryhmien määrittelemisestä voidaan liittää McDonaldin ajatus siitä, että turvallistamisen puhetekoja tutkittaessa oleellista voisi olla esimerkiksi tutkimukset siitä, miten marginaaliryhmittymien turvallistamisyritykset hiljennetään ja sivuutetaan valtionjohdon turvallistamisen tieltä. Valtionjohdon turvallistamispyrkimyksissä taustalla toimivat intressit ja motiivit tähtäävät kuitenkin ennen kaikkea valtion turvallisuuden maksimointiin (Wæver, 1989: 314; Wæver, 1995: 47–9), minkä takia McDonald nostaakin esille marginaali- ja vähemmistöryhmien roolin turvallisuuskysymyksissä. Kööpenhaminan koulukuntaa voidaan kritisoida kapeakatseisuudesta sen keskittyessä ainoastaan vallassa oleviin toimijoihin ja heidän puhetekoihinsa, jolloin muiden ei-vallassa olevien ryhmien turvallisuusdiskurssit jäävät kokonaan huomiotta. Tällä palataan jälleen kerran McDonaldin argumentteihin turvallistamisen kontekstin roolin ja puhetekojen taustalla olevien valtasuhteiden esiintuomisen puolesta, mitä Kööpenhaminan koulukunta ei niinkään painota. (McDonald 2008, 574–575.)

Edellä mainitun voi nähdä tapahtuvan myös Kolumbiassa. Vaikka sissijoukot eivät olekaan alkuperäisvähemmistö, jonka diskurssi jää huomiotta valtionjohdon diskurssissa, FARC ja ELN ovat kuitenkin molemmat alun perin poliittisia ryhmittymiä, joiden toiveet poliittisen osallistumisen täyttymisestä eivät ole vielä täyttyneet. Uriben aikana sissijoukkojen ääniä ei varsinkaan ollut esillä tämän poistaessa sissijoukkojen poliittisuuden kokonaan ja nimittämällä joukot terroristiryhmiksi. Mutta sissijoukkojen diskurssit eivät ole olleet esillä niidenkään presidenttien, jotka tunnustivat sissien poliittisuuden, kuten esimerkiksi Andres Pastranan aikana. Kolumbian turvallisuusdiskurssi on aina ollut vahvasti valtiojohtoista, ylhäältä alaspäin käytävää keskustelua, johon on marginaaliryhmien sijaan vaikuttanut esimerkiksi Yhdysvaltojen näkemykset turvallisuudesta, mikä nähtiin erityisesti syyskuun 11.päivän terroristiteon jälkeen. (Uribe 20.3.2003.)

Kööpenhaminan koulukunnan mukaan turvallistamisen tapahtumishetkeen on olemassa kolme vaihtoehtoa: puheteon hetki, vastaanottavan yleisön hyväksyntä esimerkiksi kansanäänestyksen kautta tai uhkaa varten suoritettavien toimien aloittaminen. Kriitikoiden mukaan turvallistamisen tarkan tapahtumisajan määrittäminen on kuitenkin liian kapeakatseista ja sen sijaan tulisikin jälleen keskittyä enemmän tarkastelemaan turvallistamista ympäröivää kontekstia. (McDonald 2008, 575.) Didier Bigo (2002) on esimerkiksi argumentoinut sen puolesta, että asioista voi tulla turvallisuusuhkia pitkällä aikavälillä, ilman dramaattista interventiota. Bigon tutkimus pakolaisista muodostetuista turvallisuusuhista on hyvä esimerkki jatkuvasta turvallisuusuhan luomisesta ja myös sen ylläpitämisestä ilman erillisiä intervention tai yksittäisten puhetekojen ajankohtia. (Bigo 2002, 75–76.)

Jeff Huysmansin (1998) kritiikki Kööpenhaminan koulukuntaa kohtaan liittyy suurilta osin nimenomaan sen sektorimaiseen ajattelutapaan. Hänen mukaansa todellisuudessa sektorijaottelu ei toimi, sillä turvallisuuskysymyksiä ei välttämättä pysty mustavalkoisesti lokeroimaan yhdelle ainoalle sektorille, vaan nämä ovat yleensä sektorirajojen ylittäviä ongelmia. Huysman argumentoi sen puolesta, että turvallisuusongelmat ovat aina ylitse muiden ja ne lähes aina astuvat poliittiselle kentälle erityisen kiireellisinä ja suuren painoarvon omaavina kysymyksinä. Sektoripainotuksella Kööpenhaminan koulukunta sijoittaa Huysmanin mukaan sosiaaliset ja yhteiskunnalliset suhteet turvallisuusanalyysin keskiöön, mikä asettaa yksilöt turvallisuuskysymysten keskiöön perinteisen valtio-keskeisen ajattelutavan sijaan. (Huysman 1998, 490–491.) Tämä painotuksen siirtyminen voidaan liittää Huysmanin mukaan sosiaalisen konstruktion leviämiseen ja realistisen

turvallisuusajatuksen hälvenemiseen Kööpenhaminan koulukunnasta puhuttaessa, mikä tekee siitä enemmän eurooppalaisen (pehmeän), kuin amerikkalaisen (kovan) turvallisuustutkimuksen (Huysman 1998, 483). Analyysia tehdessäni, voinkin siis pohtia samalla sitä, vaikuttaako teorian ”eurooppalaisuus” tutkimukseni johtopäätöksiin.

Thierry Balzacqin kritiikissä Kööpenhaminan koulukuntaa kohtaan tiivistyy kaikki edellä mainitut kritiikit. Hän kritisoi Buzanin et. al. sektorijakoa sekä koulukunnan riittämätöntä kontekstin analysointia, mutta myös Buzanin lähestymistapaa analysoida turvallistamisen puhetekoja. Buzanin lähestymistapa turvallistamisen analysoimiseen koostuu kolmesta eri yksiköstä: turvallisuusobjekteista, turvallistajista sekä turvallistamisen taustatoimijoista. Turvallistajat pyrkivät onnistuneeseen turvallistamiseen julistamalla turvallisuusobjektien olemassaolon legitimiä jonkin uhan alaisiksi, turvallisuustoimijoiden toimiessa turvallistamisen ympäristöön vaikuttavana tekijänä. (Buzan ym. 1998, 36.)

Balzacqin mukaan turvallistamiseen kohdistuvaa diskurssianalyysiä voidaan lähteä tekemään joko kielentutkimuksen kautta analysoimalla ainoastaan tekstiä ja sen kielellisiä merkityksiä ja rakenteita, tai tutkimalla tekstin lisäksi sitä ympäröivää makrotasoa, eli tekstiä ympäröivää kontekstia, yhteiskuntaa, historiaa ja valta-asetelmia. (Balzacq 2011, 40.) Turvallistamisen onnistuminen ei kuitenkaan ole täysin riippuvainen pelkistä puheteoista, vaan tutkijoiden mukaan se on kontingentti siihen havaintokykyiseen ympäristöön, jossa puheteot tapahtuvat. Olisi virhe lähteä tutkimaan turvallistamista pelkästään puhetekojen kautta, sillä turvallistajan motiiveihin turvallistaa jokin asia ja turvallistajan puhetekoihin vaikuttaa osaltaan myös toimintaympäristön sosiaaliset, yhteiskunnalliset ja historialliset vaikutukset (Balzacq 2011, 13).

Balzacq kritisoi myös edellä esitettyä Kööpenhaminan koulukunnan lähestymistapaa turvallistamisen analysoimiseen sen epäonnistuessa ottamaan huomioon kahta tärkeää elementtiä, turvallistamisen kohdeyleisöä eikä turvallistamisen kontekstia. Buzanin esittelemät analyysin ”yksiköt” muodostavat Balzacqin mukaan vain yhden analyysin tason, nimittäin toimijan tason. Analyysitasojen, joilla turvallistamisen teoriaa ja turvallistamisen rakentumista tutkitaan, tulisi ottaa huomioon myös konteksti ja teot, jotta turvallistamisesta saataisiin tehtyä kokonaisvaltaisempi analyysi. Balzacq itse rakentaa turvallistamisen analyysin kolmen

analyysitason avulla, joista jokainen muodostuu omista analyttisistä rakenneosistaan ja -yksiköistään. (Balzacq 2011, 35.)

Ensimmäinen taso keskittyy määrittelemään ja analysoimaan turvallistamisen toimijoita (turvallistaja, taustatoimijat ja vastaanottava yleisö) ja heidän välisiä suhteitaan. Analysoinnin keskiössä ovat esimerkiksi turvallistaja ja tämän yleisö ja heidän väliset valta-asetelmat. Tällä tasolla tuodaan esiin myös toimijoiden henkilökohtaisia ja sosiaalisia identiteettejä, jotka vaikuttavat toimijoiden päätöksiin ja käyttäytymiseen. (Balzacq 2011, 35–36.)

Toista tasoa Balzacq nimittää tekojen tasoksi. Tämän avulla tarkoituksena on analysoida sekä niitä kielellisiä, että ei-kielellisiä keinoja, joilla turvallistamista toteutetaan ja joiden avulla turvallistaja pyrkii kohti päämääräänsä. Analysoitavana voivat olla esimerkiksi puhujan käyttämät kieli- ja lauseopilliset keinot, metaforat, vastakkainasettelut, stereotyyppit, vertailut ja yleisön tunteisiin vetoaminen, mutta samanaikaisesti voidaan analysoida myös esimerkiksi puhujan elekieltä ja kasvojen ilmeitä. (Balzacq 2011, 36.) Analyysin on viimeksi mainitun kohdalla kuitenkin luonnollisesti perustuttava konkreettisiin puhetilanteisiin eikä kirjoitettuihin puheteksteihin.

Balzacqin kolmas analyysin taso on turvallisuusdiskurssin kontekstin analysoiminen. Diskurssi ei ilmesty tai toimi tyhjiössä, vaan se on aina sidottu ja rajattu johonkin tiettyyn kontekstiin, minkä takia diskurssin ymmärtämiseksi tutkijan tulee olla tietoinen sitä ympäröivistä poliittisista, sosiaalisista ja historiallisista tapahtumista ja vaikutteista. Balzacq jakaa kontekstin määrittelemisen kahteen: mikro- ja makrotason kontekstiin. Mikrotason konteksti voi tarkoittaa yhtä tilaisuutta (tapahtuma, kokous, seminaari), jossa turvallistaja pyrkii onnistuneeseen turvallistamiseen vakuuttamalla yleisönsä, kun puolestaan makrokonteksti viittaa siihen laajempaan sosiokulttuuriseen ympäristöön, jossa esimerkiksi edellä mainitut tilaisuudet tapahtuisivat. Toisin sanoen makrokontekstilla tarkoitetaan sosiaalista, kulttuurista, ekologista ja alueellista ympäristöä sekä niitä instituutioita, joissa turvallisuusdiskurssit ilmenevät, sekä diskurssin vastaanottavan yleisön yhteiskuntaluokkia ja etnisiä taustoja. (Balzacq 2011, 36–37.)

Pyrin analyysissani siis tutkimaan presidentti Uriben puheita hyödyntäen Kööpenhaminan koulukunnan turvallistamisen sektoriajattelua ja jakamaan puheiden turvallisuusuhkia viidelle sektorille. Samanaikaisesti pidän kuitenkin koulukunnan kohtaaman kritiikin mielessäni. Pystyykö

puheita todella analysoimaan pelkästään sektorijaotteluun turvaten, vai jääkö analyysi tällä keinolla jollain tapaa riittämättömäksi? Riittääkö pelkkä puheiden analysoiminen ja tulkitseminen muodostamaan riittävän kuvan presidentin turvallistamispyrkimyksistä, vai tulisiko Kööpenhaminan koulukunnan avata tiukkoja sektorirajojaan ja ottaa teoriaansa mukaan myös sektoreita ympäröivät kontekstitasot ja nostaa enemmän esille sektoreiden toisiaan läpileikkaavia ominaisuuksia?

4. TURVALLISTAMINEN JA DISKURSSI

4.1. Kriittinen diskurssianalyysi ja turvallistaminen

”Lähestymistavan ”kriittisyys” tarkoittaa pyrkimystä ottaa huomioon se, että sosiaaliset käytännöt ja erityisesti kielenkäyttötavat ovat sidoksissa syy- ja seuraussuhteisiin, joita emme normaalioloissa juuri lainkaan huomaa” (Bourdieu 1977, 5).

Norman Faircloughn (2010) määritelmän mukaan kriittinen diskurssianalyysi ei ole diskurssin tutkimista itsessään, vaan se on diskurssin ja muiden objektien, tekijöiden sekä pyrkimysten välisten suhteiden analysoimista (Fairclough 2010, 4). Kriittinen diskurssianalyysi pyrkii analysoimaan niitä sosiaalisia kanssakäymisiä, jotka ovat ottaneet kielellisen muodon puheen tai kirjoitetun tekstin kautta. Tämä analyysityyppi näkee diskurssit, sekä puhutut että kirjoitetut, sosiaalisen toiminnan muotona ja pyrkimyksenä on analysoida näiden diskurssien ja niitä ympäröivien sosiaalisten rakenteiden suhteita. (Fairclough ym. 1997, 258.) Kriittinen diskurssianalyysi eroaa siis diskurssianalyysistä sillä, että tarkoituksena ei ole analysoida pelkästään joko mikrotason diskurssia, eli tekstin rakenteellista sisältöä, eikä yksinään makrotasoa, eli diskurssia ympäröivää kontekstia, vaan näiden kahden suhdetta ja sitä, miten diskurssia ympäröivä konteksti vaikuttaa diskurssin rakentumiseen.

Yhteiskunnassa ilmenevät tekstit ovat sosiaalisia tiloja, joissa tapahtuu samanaikaisesti kaksi huomionarvoista prosessia: ympäröivän maailman havainnointia ja sen kuvausta sekä sosiaalista vuorovaikutusta. Tämän takia tekstien monitasoinen ja -tieteellinen analysoiminen on oleellista. Faircloughn mukaan kielenkäyttö tarkoittaa sitä, että kieli on sosiaalisesti ja historiallisesti

vaihteleva toimintamuoto, joka käy dialektista vuorovaikutusta yhteiskunnallisten toimijoiden kanssa. Kriittinen diskurssianalyysi tarkastelee tätä kielenkäytön aspektia: sitä, kuinka kieli on yhteiskunnallista tuotosta, ja sitä, miten kieli toimii yhteiskunnallisena vaikuttajana. Kuten jo edellä mainitsin, kriittisen diskurssianalyysin varsinaisena tarkastelun kohteena ei ole ainoastaan jompikumpi edellä mainituista aspekteista, vaan enemmän näiden aspektien välinen jännite. (Fairclough 1995, 6; Fairclough 1997, 75–76.)

Yksi keskeisimmistä kriittisen diskurssianalyysin aspekteista on ideologioiden vaikutus. Vaikka Faircloughn mukaan ideologian rooli sosiaalisessa tutkimuksessa on heikentynyt osittain sen takia, että yhteiskuntaluokka-ajattelu keskeisyys on vähentynyt, pitää hän edelleen ideologian kategoriaa oleellisena kriittisessä diskurssianalyysissä, sillä valtioissa esiintyy yhä edelleen valta-asetelmia, joiden taustoihin ja rakentumiseen ideologioilla on vaikutusta. Nykypäivän yhteiskunnan valta-asetelmat eivät enää muodostu yhteiskuntaluokkien mukaisesti, vaan tämän on korvannut asetelmat erilaisten etnisten ryhmittymien välillä, naisten ja miesten väliset valta-asetelmat, työssäkäyvien ja työttömien sekä nuorten ja ikääntyneiden väliset suhteet. Valta-asetelmat ja vallan epätasapaino sekä epätasa-arvo kumpuavat nykyään näistä edellä mainituista esimerkeistä, minkä takia ideologian painoarvoa ja sen vaikutusta diskurssien muodostumiseen ei sovi sivuuttaa kriittisestä diskurssianalyysistä puhuttaessa. Faircloughn mukaan ideologia on ensisijaisesti tekstien ja vallankäytön välillä oleva yhteys, mutta myös kielenkäytön ja vallan välillä oleva yhteys, sillä kirjoitettujen tekstien ja puheiden tarkoitukset voivat saavuttaa suhteellista vakautta ja kestävyttä yhteiskunnan sosiaalisissa rakenteissa ja käytännöissä. (Fairclough 2010, 25–28.)

Vaikka ideologian vaikutukset liitetäänkin usein yhteen hegemonian kanssa, josta, kuten edellä mainitsin, on mustavalkoisuudessaan nyky-yhteiskunnassa luovuttu, vastakkainasetteluja eri ryhmien, ”meidän” ja ”heidän”, välille luodaan edelleen. Fairclough tuokin esille sen, että luodakseen sellaista uutta diskurssia, joka mahdollisesti johtaisi jo olemassa olevien sosiaalisten ja poliittisten suhteiden ja asetelmien muutokseen, diskurssin luoja tulee olla jossain määrin muita korkeammassa asemassa. (Fairclough 2010, 62.) Tämä argumentti pätee myös Kolumbian tapauksessa, sillä presidentillä on vahva rooli paitsi virkakautensa aikana, myös vallasta poistumisen jälkeen (Chernick 2013). Argumentoin siis sen puolesta, että Kolumbiassa presidentti kykenee helposti vaikuttamaan maan poliittisen ja sosiaalisen diskurssin muotoutumiseen. Tästä

esimerkkinä demokraattisen turvallisuuden käsite, joka käytännössä ohjasi Uriben ja hänen hallituksensa kaikkia poliittisia linjauksia.

Jokainen instituutio ja edelleen instituutioiden sisällään pitämät ryhmittymät luovat ja puolustavat ideologioidensa pohjalta omaa diskurssiaan. Jokaisella instituutiolla on myös yksi johtava rakennettu diskurssi, jonka ylläpitäminen on yksi instituution tärkeimmistä tehtävistä. Tämä johtava diskurssi voi myös olla normatiivisessa asemassa instituution sisällä määritellen näin instituution toimintaa. Instituution yhtenä tehtävänä voidaankin nähdä diskurssin muodostumisen jälkeen sen ylläpitämisen ja puolustamisen. Fairclough näkee, että johtava diskurssi yhdistetään yleensä poliittisen ja taloudellisen voiman kanssa, minkä takia ideologioiden vaikutukset heijastuvat dominoivan diskurssin kautta myös poliittisiin ja taloudellisiin päätöksiin. Ideologioiden painoarvoa ei tule siis ohittaa, vaikka perinteisempi yhteiskuntaluokka-ajattelutapa olisikin heikentynyt. (Fairclough 2010, 43–44.)

Edellisen voidaan nähdä tapahtuneen Kolumbiassa. Uribe loi hallintonsa sisällä konseptin demokraattisesta turvallisuudesta, joka oli kaiken diskurssin perustana. Demokraattisen turvallisuuden diskurssia käytettiin niin poliittisella, taloudellisella, sosiaalisella kuin ympäristölliselläkin tasolla. Kilpailevaa diskurssia Uriben hallinnon sisällä ei syntynyt nähdäkseni Uriben vahvan valta-aseman takia. Diskurssi on epäilemättä myös syntynyt vahvasti Uriben omia ideologioita mukaillen korostaen demokratian ja järjestyksen oleellisuutta rauhanomaisen yhteiskunnan toiminnan edellytyksinä.

Teun van Dijk korostaa tutkimuksessaan diskurssin, valta-asemien ja sosiaalisen epätasa-arvon välisiä suhteita yhteiskunnassa ja hän keskittyy tutkimuksessaan diskurssin rooliin valta-asemien ja yhteiskunnan epätasa-arvoisuuden luojana. Dijk näkee valtion johtajien valta-aseman jo itsessään toimena, joka johtaa sosiaaliseen eriarvoisuuteen käsittäen poliittisen, kulttuurillisen, etnisen ja sukupuolten välisen epätasa-arvon. (van Dijk 1993, 249–250.) Tämä myötäilee Faircloughn ajatusta siitä, että vaikka yhteiskunnan perinteinen luokkajako on nykypäivänä menettänyt merkitystään, on sen tilalle noussut kuitenkin uusia vastakkainasetteluja (Fairclough 2010, 26).

Yksi oleellisimmista edellytyksistä kriittisen diskurssianalyysin aloittamiselle on diskurssia ympäröivän sosiaalisen vallan ymmärtäminen. Sen jälkeen, kun tutkija on hankkinut tarpeellisen

tiedon sosiaalisista valta-asetelmista, voi hän alkaa muodostaa analyyssejä siitä, miten diskurssit muokkaavat näitä asetelmia uudestaan tai miten asetelmat vaikuttavat diskurssien syntyyn. Sosiaalisen valta-asetelman ymmärtäminen korostuu Dijkin mukaan erityisesti siinä vaiheessa, kun vallassa oleva pyrkii muuttamaan muiden mielipiteitä omiinsa sopiviksi. Tekstien ja puheiden perimmäisenä funktiona on kuitenkin vastaanottajien ja kuuntelijoiden ajatustapaan vaikuttaminen ja äärimmäisissä tapauksissa sen täydellinen muuttaminen. Tähän vastaanottavan yleisön mielipiteisiin vaikuttamiseen johtoasemassa olevalta vaaditaan hienovaraista, rutiininomaista ja arkipäiväiseltä vaikuttavaa diskurssia, joka vaikuttaa luonnolliselta ja hyväksyttävältä. (van Dijk 1993, 253–254.)

Valta-asema tuo mukanaan myös vapauden diskurssien luomiseen. Dijkin mukaan tämä luo asetelman, jossa vallassa olevat tulkitsevat tapahtumia omien mielipiteidensä ja tulkintojensa kautta ja ohjailevat sen jälkeen diskursseillaan yleisten mielipiteiden muotoutumista. (Dijk 1993, 256, 268.) Tätä Dijkin ajatusta valtionjohdon mielivaltaisesta diskurssienluomisesta tukee Jerviksen argumentit erityisesti vastapuolesta muodostettavien viholliskuvien rakentumisesta. Valtion johtaja voi omiin mielipiteisiin ja kokemuksiin perustuvien argumenttien perusteella pyrkiä muuttamaan kansalaisten mielikuvaa vastapuolesta haluamaansa suuntaan. Varsinkin, jos hän on suuresti arvostettu kansan keskuudessa. (Jervis 1960, 121; Osgood 1960, 341.)

4.2. Turvallistaminen puhetekona

Lähtökohtaisena oletuksena turvallistamisesta puhuttaessa on se, että kieli on performatiivista, eli lähestyminen turvallisuutta puhetekojen kautta tarkoittaa kontekstin muuntelemista lausuntojen antamisella. Kuten jo aikaisemmin mainitsin, turvallistaminen tarkoittaa yksinkertaisimmillaan sitä, että turvallistaja (*securitizing actor*) luo turvallisuusobjektille (*referent object*) retorisin keinoin uhan, jonka torjumiseksi pitää hyödyntää sellaisia äärimmäisiä keinoja, joiden käyttö saattaa poiketa normaaleista käytännöistä. Puheteon avulla turvallisuuskonteksti voi muuttua täysin päinvastaiseksi, jolloin turvallisuudesta yhteiskunnasta voidaan puheteoilla tehdä täysin turvaton. (Buzan ym. 1998, 36–40.)

Puheaktiteorian oppi-isäksi kutsutaan englantilaista kielenfilosofia J.L. Austinia (1962), joka määrittelee puheen jo itsessään teoksi ja jonka mukaan puheakti voidaan jakaa kolmeen erilaiseen

toimintaan: lokutionaariseen, illokutionaariseen ja perlokutionaariseen aktiin. Lokutiivinen akti pitää sisällään sekä illokutiivisen että perlokutiivisen, sillä se on itsessään ”pelkkä” puheteko, joka ilmenee yksinkertaisimmillaan pelkästään lauseen ääneen lausumisella. Illokutio määrittelee lauseen tarkoitusta, eli sitä, mihin puhuja on lauseellaan pyrkinyt ja perlokutio kuvaa puolestaan lauseen vastaanottavan yleisön reaktiota. (Austin 1962, 98–101.)

Vakuuttaakseen yleisönsä, eli saavuttaakseen toivotunlaisen perlokutionaarisen vaikutuksen, turvallistajan on muutettava kielenkäyttönsä yleisön kokemuksiksi. Toisin sanoen, turvallistamisen onnistuminen on suoraan kontingentti turvallistajan kykyyn samaistua yleisön tunteisiin, tarpeisiin ja intresseihin. Turvallistaminen vaatii onnistuakseen taakseen sekä institutionaalisen (parlamentti, turvallisuusneuvosto) että moraalisen (kansalaiset) tuen. Moraalinen tuki itsessään, vaikkakin se on olennainen turvallistamisen onnistumisessa, ei riitä, vaan institutionaalinen tuki on se, joka valtuuttaa hallituksen omaksumaan tietyn politiikan. Instituutiot ovat turvallistamisyrityksen vastaanottajia siinä missä kansalaisetkin ja turvallistajan on onnistuakseen vakuutettava niin laaja yleisö kuin mahdollista. Instituutioiden suostuttelun ei kuitenkaan tule tapahtua kansalaisten kustannuksella, sillä vaarana on tällöin uskottavuuden menettäminen ja moraalisen tuen katoaminen. Tämän tasapainoilun vaatimuksen vuoksi poliittiset virkamiehet käyttävät usein semantiikkaa turvallisuusargumenttien yhteydessä, jotta he saisivat väitteilleen vahvemman kansallisen tuen. (Balzacq 2011, 9.)

Balzacq (2011) määrittelee turvallistamisen joukoksi ilmaistuja käytäntöjä, joiden avulla turvallistaja mobilisoi kontekstuaalisesti ihmisten heuristiset rakennelmat, kuten stereotyyppiä, metaforat, analogiat, politiikan välineet, mielikuvat ja tunteet niin, että vastaanottava yleisö saataisiin rakentamaan johtopäätöksiä, eli tunteita, tuntemuksia, ajatuksia, intuitioita viitatun objektin haavoittuvuudesta, mitkä yhtyvät turvallistajan syihin tehdä tiettyjä, äärimmäisyyksiinkin meneviä ratkaisuja. Näin turvallistaja saa rakennettua ennennäkemättömän uhkakuvan, jonka myötä tilanteeseen kustomoitu toimintatapa tulee ottaa käyttöön uhan kehittymisen ja leviämisen estämiseksi. (Balzacq 2011, 3.) Turvallistamisen erottavanlaatuinen tekijä on sen erityinen retorinen rakenne ja painotus. Balzacqin mukaan turvallistaminen on politiikan ja symboleiden yhdistämistä. Sen perusta rakentuu olemassa oleviin turvallisuusresursseihin ja -instrumentteihin, mutta se ei tule toimeen ilman niitä symboleja ja puhetekoja joiden avulla resurssien poliittiset käyttöaikomukset kerrotaan kansalle. (Balzacq 2011, 17.)

Balzacqin tulkinnan mukaan sanat muuntelevat tai rakentavat kontekstin kokonaan uudelleen luoden näin omat ehdot vastaanotettavuudelle (Balzacq 2011, 11). Tuotettujen lausuntojen suhdetta näiden ympärillä oleviin faktoihin voisi radikaalisti yksinkertaistaa ja kuvailla niin, että se, mikä on todella ratkaisevasti tärkeää turvallisuudelle, ovat kielen konstruktiot ja kaikki muu ympärillä oleva (faktat) on irrelevanttia (Balzacq 2011, 12). Tähän yksinkertaistettuun tulkintaan turvallistamisesta on kuitenkin vaikea tarttua, sillä sanat eivät pysty muuttamaan faktojen perusolemusta, ne voivat ainoastaan vaikuttaa yleiseen mielipiteeseen ja ajattelutapaan kyseisen faktan perusolemuksesta. Kieli ei ainoastaan rakenna todellisuutta, vaan se parhaimmillaan vaikuttaa myös epäsuorasti muokkaamalla havaintoja ja mielikuvia siitä (Balzacq 2011, 12).

Kielenkäyttö rakentaa ja muokkaa yhtäaikaaisesti sosiaalisia identiteettejä, vuorovaikutussuhteita sekä tieto- ja uskomusjärjestelmiä, minkä takia tämän voidaan sanoa olevan aina ja väistämättä osa yhteiskunnallista toimintaa, jolla on reunaehdonsa ja seurauksensa (Fairclough 1997, 76). Lähdetessä yhdistämään kriittistä diskurssianalyysiä turvallistamiseen, esiin nousevat erityisesti yhteiskunnan rakentamat identiteetit ja valta-asemat maan johtajien ja kansalaisten välillä, sillä turvallistaja on yleensä yksittäinen henkilö tai ryhmittymä: valtion poliittiset johtajat, hallitukset, lobbaajat ja byrokraatit, joiden puheteot ja argumentit perustuvat tarpeeseen puolustaa valtion, kansan, sivilisaation, systeemin tai periaatteen turvallisuutta (Buzan ym. 1998, 38). Poliittisille johtajille on konstruoitu omat identiteetit ja toimintatavat, jotka eroavat kansalaisten identiteeteistä. Valtionpäämiehen korkea poliittinen status tuo puheääneen mukanaan sellaisen valta-aspektin ja kollektiivisuuden, mitä tavallisen kansalaisen puheääni ei tavoita ja mikä mahdollistaa myös onnistuneen turvallistamisen tuloksen. (Fairclough 1997, 234, 237, 240, 246.)

Balzacq on argumentoinut sen puolesta, että turvallistamisen teoria vaatii yleisön hyväksynnän ja nostaa tämän yhdeksi teorian haastavimmaksi ominaispiirteeksi (Balzacq 2011, 8). Huysman (2006) ja Hansen (2006) ovat kuitenkin tahoillaan esittäneet epäilevän kysymyksen siitä, miten saadaan täysin varmaa tietoa siitä, että vastaanottava yleisö on todella täysin hyväksynyt turvallistajan puheteot? Tämä olisi osaltaan myös hedelmällinen tutkimuksen aihe, sillä turvallistamisen hyväksymisen toteaminen saattaa aika ajoin mielestäni perustua liialliseen yleistämiseen. Tämän tutkimuksen rajoissa en tule keskittymään vastaanottavan yleisön rooliin ja sen mahdolliseen hyväksyntään, eli Austinin määrittelemään perlokutioon, vaan tutkin lokutiota ja

illokutiota eli sitä millainen puheteko on ollut ja mihin puhuja on sen avulla pyrkinyt. Aihetta voisi luonnollisesti lähteä tulevaisuudessa tutkimaan laajemmin haastattelu- ja kenttätutkimuksen keinoin, jolloin saisi laajemman kuvan kolumbialaisen kansan ajatuksista ja asenteista Uriben politiikkaa kohtaan. Nyt keskityn kuitenkin ainoastaan puhetekojen analysoimiseen ja argumentoin sen puolesta, että Uriben kaudella tehty perustuslaillinen muutos, joka mahdollisti hänen kaksi peräkkäistä presidenttikauttaan, osoittaa laajamittaista yleistä hyväksyntää Uriben harjoittamalleen politiikalleen ja hänen puheilleen.

Retoriikka politiikan välineenä ja varsinkin kansainvälisen politiikan välineenä jää liian usein liian vähälle huomiolle. Puheteot ja niiden vaikutukset ovat kuitenkin suuria vaikuttavia tekijöitä kansallisessa mielipiteessä ja valtionjohtajat vaikuttavatkin sanoillaan enemmän kuin yleisesti ajatellaan. Tutkimuskysymykseni onkin: *Miten Alvaro Uribe turvallisesti hallituksen voimakkaan vallankäytön, jolla hän pyrki palauttamaan maahan rauhan?*

Analysoin Uriben puheista niitä keinoja, joilla hän uskotteli kolumbialaisille, että maahan saavutetaan rauha ainoastaan kovemmallalla kurilla. Jo Uriben presidenttikampanjan lause: ”kova käsi, pehmeä sydän” (*mano firme, corazon grande*) viittasi siihen, että hänen pyrkimyksenään on demokratian suojele ja turvaaminen keinolla millä hyvänsä. Uribe uskoi pystyvänsä saavuttamaan demokraattisen turvallisuuden (*seguridad democrática*) lisäämällä armeijan, poliisin ja muiden ”turvallisuusagenttien” määrää maassa kuitenkin loukkaamatta ihmisoikeuksia. (Uribe 2012, 121.) Pyrin myös analyysissäni tarkastelemaan sitä, nouseeko jokin edellä esitellyistä sektoreista muiden ylitse, vai voidaanko kaikkien nähdä vaikuttavan taustalla yhtä voimakkaasti. Pohdin myös sitä, voisiko jonkin sektorin painoarvo olla niin paljon muita suurempi, että sen yksinään voitaisiin sanovan takaavan turvallistamisen onnistumisen, vai onko sotilaallisen sektorin painoarvo edelleen tärkein valtion perinteisestä turvallisuudesta puhuttaessa.

5. ANALYYSI

Analyysini voi sanoa koostuvan makro- ja mikrotasoista. Analysoin ensin turvallistamista laajemmassa mittakaavassa, yli turvallistamisen sektoreiden rajojen, missä hyödynnän kriittistä diskurssianalyysia. Etsin siis Uriben puheista turvallisuustoimijoita ja niitä sanallisia tekoja, joilla turvallistaminen tapahtuu, sekä analysoin turvallistamista ympäröivää kontekstia. Tämän jälkeen

analysoin Kööpenhaminan koulukunnan mukaan sektorikohtaisesti niitä uhkakuvia, joita Uribe muodostaa puheessaan jokaiselle sektorille saavuttaakseen kolumbialaisten hyväksynnän tiukoille voimapolitiittisille linjauksilleen.

Uribe on 1990-luvulta lähtien ensimmäinen presidentti, joka ei lähtenyt neuvottelemaan rauhasta diplomaattisin keinoin, vaan hän lähestyi rauhaa voimapolitiikan keinoin julistaen, että uskoi rauhan saavuttamiseen terrorismin tuhoamisella. Kolumbian yhteiskunnalla ei hänen mukaansa ole vakaata tulevaisuutta, ellei sissijoukkoja tuhota kokonaan. (Uribe 20.3.2003.)

Hallituksemme on sitoutunut terrorisminvastaiseen sotaan niin kauan kunnes terrorismi on hajotettu kokonaan ja ihmisoikeudet on palautettu täysin. [...] tämä hallitus on päättänyt saavuttaa rauhan hyvällä tai huonolla.²

Perustuslaki, sotilaat ja poliisit sekä kansan apu muodostavat sen oleellisen kolmijalan, jonka avulla muodostamme isänmaan, joka on aidosti turvallinen. Ja turvallinen isänmaa on isänmaa, joka tarjoaa kansalleen vapauden.³

Olen tarkoituksella valinnut analysoitavaksi puheet ainoastaan Uriben ensimmäiseltä presidenttikaudelta, sillä näen tämän ajankohdan hedelmällisemmäksi ajatellessani tutkimustani turvallistamista puhetekoina. Puheisiin hyvin tutustuneena väitän, että Uriben puheet ovat olleet kärjistyneempiä ja hänen turvallisuusdiskurssin olleen voimakkaampaa ensimmäisten virkavuosien aikana, jotta hän on saanut kolumbialaiset hyväksymään kovat poliittiset linjauksensa ja sotilaallisen voiman lisäämisen. Puheita läpikäydessäni olen myös huomannut muutoksen Uriben diskurssissa tämän ensimmäisen ja toisen kauden välissä. Toisen kauden puheissaan Uribe turvautuu miltei jatkuvasti luomaansa demokraattisen turvallisuuden käsitteeseen, johon hän perustaa poliittiset ratkaisunsa. Tämän takia analysoitavat puheet ovat Uriben ensimmäiseltä kaudelta, sillä tämä on se aikaväli, jolloin koen hänen pyrkineen saamaan hyväksynnän kolumbialaisilta demokraattisen turvallisuuden käsitteellensä ja tätä kautta harjoittamalleen politiikalleen.

²Nuestro Gobierno está comprometido con la lucha contra el terrorismo hasta lograr su desintegración y con el rescate total de los derechos humanos. [...] este Gobierno tiene la determinación de “obtener la paz a las buenas o a las malas” (Uribe 20.3.2003).

³ La Constitución, los Soldados y los Policías y el apoyo del pueblo, forman ese trípode fundamental sobre el cual tenemos que construir una Patria de verdad segura. Y una Patria segura, es una Patria garante de libertades. (Uribe 28.5.2006.)

Puheet, jotka olen valinnut analysoitavaksi, ovat Uriben virkaanastujaispuheet vuosilta 2003 ja 2007, vuonna 2006 pidetty puhe, jossa presidentti arvioi ensimmäisen kautensa tuloksia, Uriben uudelleenvalintaa seurannut puhe vuodelta 2006, presidentin puhe maan itsenäisyyspäivänä vuodelta 2007 sekä vuoden 2003 kansanäänestystä edeltävä ja seurannut puhe. Tämän lisäksi olen valinnut kolme puhetta, joiden yleisönä ei oletettavasti ole ollut ainoastaan Kolumbian kansa, vaan myös kansainvälisen yhteisön jäsenet. Yksi aineiston puheista on Uriben puheenvuoro Amerikan valtioiden järjestön pysyvän neuvoston kokouksessa, toinen on Yhdysvaltojen presidentin George Bushin valtiovierailun aikana pidetty puhe ja kolmas on Uriben puheenvuoro maan hallituksen päätöksestä lähteä tukemaan Yhdysvaltoja Irakin sodassa. Näiden kolmen viimeiseksi mainitun puheen osalta pystyn myös hieman analysoimaan sitä, muuttuuko Uriben diskurssi jollain muotoa yleisön ollessa Kolumbian kansalaisten sijaan muiden valtioiden virkamiehiä.

5.1. Turvallistaja ja taustatoimijat

Lähtökohtani analyysilleni on se, että näen Uriben toimivan pääasiallisena turvallistajana (*Securitizing actor*) jokaisella sektorilla. Uribe on itse todennut saaneensa kolumbialaisilta maanmiehiltään sekä poliittisen että demokraattisen mandaatin terrorismin tuhoamiselle, jonka myötä hän on lähtenyt muodostamaan poliittisia linjauksiaan (Uribe 9.2.2003). Tämä tukee myös näkemystäni Uribesta pääasiallisena turvallistajana. Presidentti tuo puheissaan kuitenkin jatkuvasti esille sen, että terroristien tuhoaminen ja väkivallan lopettaminen ei ole vain valtionjohdon ja puolustusvoimien tehtävä, vaan että se on myös jokaisen kolumbialaisen vastuulla tehden kansalaisista näin taustatoimijoita.

Uribe nostaa rinnalleen turvallisuustoimijoiksi kaikki kolumbialaiset luomalla puheissaan jokaisesta kansalaisesta taistelijan terrorismia vastaan. Hän korostaa usein sitä, että kansalaisyhteistyö on ratkaisevassa asemassa terrorismin täydellisessä poistamisessa. Kansalaisten rinnalle toimijoiksi nostetaan kuitenkin myös puolustusvoimat, sillä vain harmonisella yhteistyöllä, joka tapahtuu kansalaisten sekä sotilaiden ja poliisien välillä, terrorismi saadaan kitkettyä yhteiskunnasta täysin. Uribe nostaa maata palvelevat sotilaat ja poliisit jalustalle nimittäen heitä sankareiksi, jotka taistelevat uhrautuen demokratian ja kolumbialaisten puolesta. Presidentin mukaan Kolumbian puolustusvoimat toimivat oivana mallina, josta kolumbialaisten tulisi ottaa esimerkkiä ja joiden

kanssa jokaisen kansalaisen tulisi tehdä tiivistä yhteistyötä turvallisuuden maksimoimiseksi. (Uribe 9.2.2003, 7.8.2006; 27.10.2007.)

Kansa on suuri demokratian taistelija.⁴

[...] olemme kaikki vastuussa yhteiskunnastamme.⁵

Kaikesta huolimatta, jokaisen kolumbialaisen perheen tulee asettua väkivaltaa ja terrorismia vastaan.⁶

Turvallisuustoimijoiden lisäksi Uribe luo puheissaan myös mielikuvaa kansalaisista poliittisina päättäjinä. Hän antaa puheissaan ymmärtää, että kaikki tehdyt päätökset ja linjaukset terrorismin taistelua vastaan on tehty yhteistyössä kansalaisten ja hallituksen välillä. (Uribe 9.2.2003.) Äänestäjät nähdään myös aktiivisina toimijoina taistelussa terrorismia vastaan, sillä Uribe näkee äänestämisen yhtenä keinona terrorismin poistamiseksi yhteiskunnasta. Saapumalla ääniurnille ja äänestämällä demokraattisten muutosten puolesta, kolumbialaiset torjusivat terrorismin pääsyn maan poliittisiin rakenteisiin ja edesauttaisivat näin vahvempien poliittisten instituutioiden uudelleenrakentamisen ja Kolumbian vapauttamisen terrorismin luomasta tragediasta. (Uribe 25.10.2003.) Vaalien avulla kolumbialaiset voivat Uriben mukaan näyttää nimenomaan FARC:n johtajille, että kansalaiset eivät taivu terrorismin edessä, vaan he ovat yhdessä valmiita taistelemaan. (Uribe 27.10.2007.)

Mitä turvallisuuteen tulee, meillä kolumbialaisilla on kaksi tehtävää: Meidän on autettava sotilaitamme ja poliisejamme, jotka ovat urhoollisesti ponnistelleet yhteiskuntamme eteen, mutta meidän on myös äänestettävä, jotta voimme osoittaa terroristeille demokratiamme vahvuuden.⁷

Uribe teki presidenttikautensa alussa kansalaisista myös konkreettisia – tosin epävirallisia – lainvalvojia aloittamalla palkkiokampanjan nimeltään *El Lunes de Recompensas* – palkkiomaanantai – jonka tarkoituksena oli kannustaa kolumbialaisia tekemään tiiviimpää yhteistyötä maan puolustusvoimien kanssa Uriben ja hallituksen muodostaman

⁴ El pueblo es el gran combatiente de la democracia (Uribe 25.10.2003).

⁵ [...] todos somos responsables de nuestra sociedad (Uribe 9.2.2003).

⁶ Sin embargo, todas las familias colombianas, tenemos que ponernos de pie contra la violencia y el terrorismo (Uribe 9.2.2003).

⁷ En el tema de seguridad los colombianos tenemos dos deberes. El deber apoyar a nuestros soldados y policías, que han hecho un esfuerzo heroico, y el deber de participar mañana con todo el dinamismo, con un porcentaje de votación sin antecedentes, como una gran muestra de fortaleza de nuestra democracia, como una gran muestra de rechazo al terrorismo. (Uribe 27.10.2007.)

turvallisuusstrategiaa mukaillen. Kampanjan aloittamisen takana oli ajatus siitä, että kansalaisten ja hallituksen välinen tiivis yhteistyö laittaisi lopulta pisteen väkivallalle ja auttaisi tuhoamaan terrorismin (El Universo 2002). Palkkiokampanja sisälsi neljä eri arvoasteikkoa, jolle sissijoukon johtajat ja heidän läheisimmät avustajansa ja kaikki terrori-iskujen tekijät sijoitettiin hierarkkisen arvoasteikon mukaan (Policia Nacional de Colombia 2003).

Kansalaisyhteistyö on välttämätöntä, meidän on vahvistettava sitä. Kaikkien yksityisten turvallisuusyritysten on tehtävä läheistä yhteistyötä puolustusvoimien kanssa. Yleisten rakennusten turvallisuusvalvontaa ei voi alentaa. Älkää unohtako, että koko maassa on yhä voimassa palkkioiden maksamiskampanja – älä unohda palkkiomaanantaita. [...] Palkkiot eivät korvaa solidaarisuutta, mutta ne kannustavat heitä, jotka hetken tullessa tarvitsevat taloudellista tukea.⁸

Kansalaisten lisäksi Uribe nostaa toistuvasti poliitikot turvallisuustoimijoiksi. Poliitikoilla ja alueellisilla johtajilla on suuri rooli taistelussa terrorismia vastaan ja rauhan saavuttamisessa. Uriben poliittisiin linjauksiin kuului alueellisen demokratian uudistaminen pormestareiden ja kuvernöörien roolien vahvistamisella, jotta kansalaisilla olisi läheisempi yhteys demokraattiseen päättäjään. Uriben mukaan alueellisten johtajien tehtävänä oli ennen kaikkea demokratian kunnioittaminen ja korruptoituneiden rakenteiden uudistaminen sekä tiiviin yhteistyön tekeminen puolustusvoimien kanssa, jotta terroristiryhmien pyrkimykset päästä osalliseksi alueellista politiikantekoa vesittyisivät. Poliittiset toimijat ovat omilla teoillaan vastuussa terrorismin pääsystä hallintorakenteisiin. Presidentti korostaa erityisesti vaalien ehdokkaiden vastuuta olla ottamatta lahjuksia vastaan kampanjoidensa aikana. He jotka sortuisivat lahjuksiin, alentuisivat terrorismin tasolle ja osoittaisivat olevansa demokraattisten arvojen vastustajia. (Uribe 27.10.2007.)

Demokraattisten johtajien tulee hävitä enemmän kuin käydä vaalikampanjaa ja voittaa terroristien tukemana.⁹

Jos me kaikki autamme, puolustusvoimat voi estää terroristien suunnitelmat [...] ¹⁰

⁸ La cooperación ciudadana es necesaria, debemos fortalecerla. Todas las empresas privadas de seguridad tienen que colaborar estrechamente con la Fuerza Pública. Los edificios y los sitios de acceso al público no pueden bajar la guardia en los controles de ingreso de personas y vehículos. En todo el País continúa la campaña de pago de recompensas, no olvides El Lunes de Recompensas. [...] Las recompensas no pueden sustituir la solidaridad pero estimulan a aquellos que en un momento dado requieren apoyo económico. (Uribe 9.2.2003.)

⁹ Los candidatos deben preferir perder, antes que pretender ganar unas elecciones con el apoyo de los terroristas (Uribe 27.10.2007).

¹⁰ Si todos ayudamos, la Fuerza Pública podrá desbaratar los planes de terroristas [...] (Uribe 9.2.2003).

Uriben mukaan jokaisen turvallisuustoimijan tulisi osoittaa vahvaa solidaarisuutta ja tehdä tiivistä yhteistyötä, sillä vain näin Kolumbialla on mahdollisuus poistaa terrorismi ja väkivalta rakenteistaan. Presidentistä lähtien ministereiden ja muiden poliitikkojen sekä puolustusvoimien on harjoitettava ja näytettävä esimerkkiä solidaarisuudesta, jotta kaikki kolumbialaiset niin maaseuduilla kuin kaupungeissakin saapuisivat puolustusvoimien avuksi. Terrorismi vaikuttaa Uriben mukaan jokaiseen kansakunnan säikeeseen, minkä takia kaikkien kolumbialaisten tulee asettua väkivaltaa ja terrorismia vastaan ja avustaa puolustusvoimia parhaan kykynsä mukaan. (Uribe 9.2.3003.)

5.2. Sanalliset teot

Ennen siirtymistä sektorikohtaiseen analyysiin Uriben muodostamista turvallisuusuhista, käyn läpi yleisemmin hänen puheitaan ja pyrin analysoimaan niitä sanallisia tekoja ja keinoja, joilla Uribe tuo esiin turvallisuusuhkia. Tämä on mukailtu siis suoraan Kööpenhaminan koulukunnan ajatusta turvallistamisesta puhetekoina sekä puhetekojen ja retoristen vaikuttamiskeinojen analysoimista turvallistamisen analysoimiseksi. Keskityn siis pääsääntöisesti Austinin esittämään illokutioon, eli siihen, mihin puhuja puheteoillaan pyrkii.

Tekstin kielellisen analysoimisen keinoksi Fairclough (1989) esittää käytetyn sanaston, kieliopin ja tekstuaalisen rakenteen tutkimista. Sanastoa lähestyttäessä voidaan tutkia käytettyjen sanojen ideologista tarkoitusta ja niiden välisiä suhteita, kuten esimerkiksi synonyymien käyttämistä, sanojen kautta ilmeneviä arvoja sekä puhujan mahdollisesti käyttäviä metaforia. Sanaston lisäksi voidaan tutkia diskurssin kielioppia lauseiden aktiivisuuden tai passiivisuuden kautta, niiden positiivisuutta tai negatiivisuutta, lauseissa käytettyjä verbimuotoja, kuten esimerkiksi käskymuotoja, sekä lauseissa käytettyjä pronomineja, kuten esimerkiksi "minä" tai "me". Tekstuaalisen rakenteen tutkimisella Fairclough tarkoittaa puolestaan esimerkiksi vuorovaikutuksellisten keinojen analysoimista, joka johtaa lopulta laajemman kontekstin analysoimiseen, niin kuin kriittisessä diskurssianalyysissä on tarkoitus. (Fairclough 1989, 110–111.)

Faircloughn mukaan valtion johtajien diskursseja analysoitaessa niistä on usein hankalaa erottaa yksilöllinen ja kollektiivinen puheääni, sillä valtionjohtajan diskurssin voidaan sanoa muodostuvan sekä yksilöllisistä että kollektiivisista eli kansalaisten intresseistä. Yhteiskunnassa rakentuneet

identiteetit ja valta-asetelmat aiheuttavat kuitenkin sen, että valtionpäämiehen korkea poliittinen status tuo puheääneen mukanaan sellaisen valta-aspektin ja kollektiivisuuden, jota tavallisen kansalaisen puheääni ei tavoita. Tästä esimerkkinä voi nostaa sisällyttävän "meidän"-pronominin käytön, joka on poliittisen diskurssin yleinen piirre ja jonka käytöllä johtaja voi osoittaa solidaarisuutta tai jonka myötä johtaja voi ottaa oikeuden puhua koko kansan puolesta. (Fairclough 1997, 234, 237, 240.)

[...] meidän kaikkien kolumbialaisten perheiden pitää asettua väkivaltaa vastaan. ¹¹

Meillä on velvollisuus vahvistaa julkista omaisuutta [...]. ¹²

Analysoidessa Uriben puheita näiden Faircloughn viitekehyksien avulla, voi todeta, että entisen presidentin diskurssi on täynnä vastakkainasettelua hyvien ja pahojen toimijoiden välillä. Passiivisuutta lauseissa ei ilmene, vaan niistä on aina löydettävissä jokin toimija: turvallistaja, muu turvallisuustoimija tai turvallisuusuhka. Uribe käyttää puheissaan paljon monikon ensimmäistä persoonaa korostaen entisestään sitä, että konfliktin lopettaminen on jokaisen kolumbialaisen vastuulla ja että solidaarisuus on avain rauhanrakentamiselle. Tämä monikollisen verbin käyttäminen ei muutu puheissa, vaan se voidaan nähdä presidentin selkeänä ja pysyvänä tapana rakentaa diskursseja läpi vuosien.

Uriben puheet ovat tyyliltään hyvin kansankielisiä ja arkipäiväisiä, millä hänen voidaan ajatella pyrkivän luomaan tiiviimpää ja läheisempää vuorovaikutusta kansalaisten kanssa. Latinalaisen Amerikan lehdistöllä ja Kolumbiassa maan suurimmilla sanomalehdillä El Paisilla ja El Tiempolla on esimerkiksi onnettomuuksista puhuttaessa ja uutisoitaessa on tapana nostaa julkisuuteen vahvasti esille sekä uhrien tai haavoittuneiden henkilöllisyydet että heidän perheensä ja tätä tapaa Uribe hyödyntää myös puheissaan. Tuomalla väkivallan tällä keinolla lähemmäksi jokaista kolumbialaista perhettä, Uribe saa muodostettua väkivallasta uhan, joka kohdistuu jokaisen kansalaisen henkilökohtaiseen piiriin, jonka puolustamiseksi voidaan hyväksyä mikä tahansa keino. Uribe ottaa vahvasti osaa kolumbialaisten perheiden menetyksiin ja heidän kärsimyksiinsä pyrkien näin luomaan vahvaa, henkilökohtaisempaa vuorovaikutusta kansalaisten kanssa. (Uribe 9.2.2003; 25.10.2003.)

¹¹ [...] Todas las familias colombianas tenemos que ponernos de pie contra la violencia y el terrorismo (Uribe 9.2.2003).

¹² Debemos conciliar el robustecimiento del patrimonio público [...] (Uribe 7.8.2006).

33 uhrin joukossa kuolivat myös erään perheen äiti ja isä, lapsien – 11 vuotiaan Santiagon ja hänen kaksosen María Camilan selviytyessä. María Camila loukkaantui vakavasti saaden vammoja päähänsä ja jalkaansa. Myös Hugo Silva, entinen tarjoilija ja nykyinen kassanhoitaja sekä seitsemän vuotiaan tytön isä, on uhrien joukossa.¹³

Uriben tapa muodostaa kolumbialaisista rauhan puolesta yhdessä puolustusvoimien kanssa taistelevia ilmenee myös hänen tapanaan käyttää paljon pronomineja "me" ja "he" luoden näin selkeästi vastakkainasettelua kolumbialaisten ja terroristien välille. Harlen (1991) mukaan viholliskuvien muodostamisella tarkoitetaan stereotyyppisten ajatusten avulla muodostettavaa käsitystä toisesta ryhmästä. Tällä käsitteen muodostamisella toisen ryhmän inhimilliset piirteet kiistetään kokonaan. Yksinkertaisesti määriteltynä vihollisen voidaan sanoa olevan lähtökohtaisesti hyvin erilainen kuin minä tai me. Harlen mukaan viholliskuvien muodostamisessa peruskysymyksenä voidaankin esittää se, millaiseksi ystävän ja vihollisen suhde ymmärretään. Eli mistä näiden vastakohtaisuuksissa oletetaan olevan kyse. Tämä uskomus ei siis määrittele pelkästään vihollista, vaan sen kautta voidaan määritellä myös kuva "meistä hyvistä". Käsite "me" edustaa oikeutta, lakia ja moraalisuutta, kun taas vihollisen käsite edustaa kaikkea sitä epäjärjestyä, vääryyttä ja ei-oikeaa, mikä jää "meidän" ulkopuolelle. (Harle 1991, 15–17.)

Siinä missä kolumbialaiset rakastavat yhteiseloja ja kunnioittavat perinnettä lähimmäisenrakkaudesta, terroristien toimia ohjaa ainoastaan pahan tekeminen.¹⁴

Omaan ryhmään ja toiseen ryhmään suhtautuminen eroavat luonnollisesti toisistaan. Viholliskuvan mukaan vastakkainen ryhmä, "ne", on vaarallinen, uhkaava ja vihamielinen, jonka myötä tähän voidaan kiinnittää erityistä huomiota esimerkiksi ryhmän jäsenten inhimillisyyden kiistämisessä. Toisen arviointi perustuu täysin erilaisille säännöille kuin oman ryhmän arviointi, mikä tarkoittaa sitä, että toisen ryhmän toimintaan käytetään erilaista mittatikkua. Viholliskuvan rakentamiseen kuuluu oleellisesti myös taipumus huomion kohdistamisesta ainoastaan vihollisen kielteiseen toimintaan. Tällaisesta kielteisestä toiminnasta kerrotaan huomattavasti useammin kuin myönteisestä. Tosin vastapuolen vihamieliset teot selitetään yleensä vihollisen luonteen ominaisuuksilla, kun taas vihollisen myönteiset teot nähdään tapahtuneen pakon tai laskelmoinnin

¹³ Entre las 33 víctimas perecieron el pápa y la mamá de una familia, quedó ileso Santiago de 11 años y su melliza María Camila, rescatada entre los escombros, se debate con un trauma en el cráneo y serias dificultades en una de sus piernas. Hugo Silva, antiguo mesero y actual cajero, padre de una niña de 7 años, está entre las víctimas fatales. (Uribe 9.2.2003.)

¹⁴ Mientras el pueblo colombiano es amante de la convivencia, respeta el principio ético de no hacer daño al prójimo, el terrorismo solamente procede con destrucción (Uribe 22.11.2014).

kautta. Toisen toiminta selitetään Harlen mukaan kielteisillä motiiveilla, kun taas omien toimintojen taustalla ovat ainoastaan myönteiset motiivit. (Harle 1991, 34–35.)

Tutkija Ofer Zurin (1987) mukaan on olemassa seitsemän erilaista vihollistyyppiä, joiden päämuotoina voidaan pitää 'rakastettua vihollista' ja 'pahaa vihollista'. Rakastettu vihollinen koetaan sodan tasa-arvoiseksi osapuoleksi, jota tarvitaan sodan ja yhteisten tuloksien vuoksi. Taistelut ovat rituaalinomaisia aggressioiden purkamisia ja vihollista kunnioitetaan. Paha vihollinen puolestaan koetaan sellaiseksi, jonka kanssa "meillä" ei ole mitään yhteistä ja jonka täydellinen tuhoaminen on oikeutettua ja jopa velvollisuus. Tämä käsitys liitetään usein uskonnon tai Jumalan puolesta käytyihin sotiin ja maailma nähdään hyvän ja pahan sotatantereena. Yhtenä pahan vihollisen sivuteemana Zur nimeää näkymättömän vihollisen, joka toimii terrorin tai sissitoiminnan muodoissa. Puolustautuja yrittää turhaan käyttää kaiken sotilaallisen voimansa tuhotakseen näkymättömän vihollisen, mutta vihollinen ei ole tuhottavissa, sillä se liikkuu puolustautujien joukossa. (Zur 1987, 129- 132.)

Hyvän ja pahan luomisen prosessi edellyttää toisen näkemisen pahana, vaarallisena ja vihollisena sekä näkemystä itsestä hyvän edustajana. Yksi keino hyvyyden rakentamiseksi on myös esimerkiksi kaikkien niiden ominaisuuksien, joita ei omassa itsessä voida hyväksyä, siirtäminen tietoisesti toiseen. Tällöin toisesta tuotetaan aktiivisesti viholliskuvaa käsitteen muodostajan omien motiivien kautta ja ilman objektiivista tietoa. Omaa hyvyyttä voidaan myös korostaa luomalla vihollinen, jota vastaan käydään sankarillista taistelua. Tämän voidaan nähdä olevan osoitus jalosta, epäitsekästä ja ennen kaikkea oikeutetusta taistelusta hyvän puolesta. (Harle 1991, 41,46.)

Kolumbian hallitus, poliitikot, puolustusvoimat ja kansalaiset edustavat Uriben puheiden mukaan sellaista hyveellistä ryhmää, jonka pyrkimyksenä on rakentaa maahan turvallisuutta ja vahvistaa sen demokraattisia rakenteita. Tämä ryhmä on puolustanut kaikkia kolumbialaisia poliittiseen suuntautumiseen katsomatta, huolimatta FARC:n väkivaltaisista yrityksistä estää demokraattisen turvallisuuden toteutumisen. Uribe rakentaa hallituksesta pyhää demokraattisten arvojen puolustajaa, joka anteliaisuuttaan antaa FARC:lle toistuvasti mahdollisuuksia rauhanprosessin aloittamiseksi, mitä sissijoukko käyttää puolestaan häikäilemättömästi hyväkseen kerta toisensa jälkeen. (Uribe 7.8.2006.) Uribe muodostaa puheissaan myös kuvaa vääryyksistä kokeneesta

kolumbialaisesta kansasta, joka ei kaikista vastoinkäymisistä huolimatta ole suostunut alistumaan terroristijoukkojen väkivallalle. Presidentin mukaan maailmassa ei ole olemassa toista samanlaista kansaa, joka olisi kärsinyt kolumbialaisten tavoin, ja joka olisi silti näin iloinen, ennakkoluuloton ja spontaani. Kolumbialaisilla on sekä tarvittavaa tahtoa että rohkeutta kohdata yhteiskunnan traagiset kärsimykset ja ratkaista ne lopullisesti. (Uribe 28.5.2006; 22.7.2007.) Samaan aikaan kun presidentti luo diskursseillaan vahvoja eroja kansalaisten ja terroristijoukkojen välille, Uribe nostaa Kolumbian myös muiden latinalaisen Amerikan valtioiden yläpuolelle. Siinä missä muut maat ovat kohdanneet terrorismin tuomia haasteita ja tukahduttaneet kansalaistensa oikeuksia, Kolumbia on päinvastoin syventänyt kansalaistensa oikeuksia ja siinä missä muut maat ovat tukahduttaneet poliittisen opposition toiminnan, Kolumbiassa oppositiota on suojeltu. (Uribe 22.7.2007.)

Terroristijoukot puolestaan edustavat Uriben mukaan kaikkea sitä, mitä demokraattisia arvoja omaavat kolumbialaiset eivät ole. Terroristit eivät Uriben mukaan ole esimerkiksi kykeneviä käymään julkisia keskusteluja, sillä ne eivät ole demokraattisia toimijoita, joita ohjaisivat kunnioitus oikeusjärjestystä ja ihmisoikeuksia kohtaan. Terroristit eivät tunne käsitteitä solidaarisuus tai kunnioitus, vaan he kykenevät toimimaan ainoastaan väkivaltaisilla keinoin lietsoen toimintatapojaan edelleen. Tämän takia väkivaltaisuuksien lopettamiseksi ainoa ratkaisu on Uriben mukaan terroristijoukkojen toiminnan täydellinen lopettaminen keinolla millä hyvänsä. (Uribe 25.10.2003.)

Terrorismi on se, minkä Uribe politiikallaan haluaa poistaa Kolumbian jokaiselta yhteiskunnan osalta. Muuttamalla sissijoukkojen käsitteen terroristiryhmäksi, Uribe noudatti 2000-luvun alun kansainvälisen politiikan ja terrorismin vastaisen sodan diskurssia Yhdysvaltojen jalanjäljissä. Pelkästään tällä käsitteen muutoksella sissijoukkojen poliittiset ominaisuudet poistettiin mielestäni täysin. Sen sijaan, että olisi nähty sissijoukkojen toiminnan taustalla vaikuttaneet sosiaaliset ja poliittiset tyytymättömyydet ja lähdetty ratkaisemaan näitä, joukot leimattiin täysin terroristisiksi. Epäilemättä tällä käsityksen muutoksella poliittisista linjauksista tehtiin realistisempia ja mustavalkoisempia: terroristijoukkojen täydellisellä poistamisella saataisiin poistettua myös yhteiskuntaa riepottelleet väkivaltaisuuudet ja saavutettaisiin vihdoinkin taloudellinen kukoistus sekä rauha. Kuten jo edellä todettu, Faircloughn mukaan käsitteiden tietoisella valinnalla diskurssille voidaan luoda haluttu negatiivinen tai positiivinen konnotaatio (Fairclough 1989, 116). Uriben

käsitteenmuutoksen sissijoukosta terroristeiksi voidaan ajatella olevan harkittu teko, jolla diskurssin suunta on saatu kääntymään sopivammaksi presidentin poliittisia linjauksia ajatellen.

Heino Nyysösen (1997) mukaan nykyiset intressit ovatkin läsnä siinä, mitä menneisyydestä etsitään, mitä sieltä nostetaan esiin ja millaisia merkityksiä esiin nostetuille asioille annetaan. Erilaiset intressiryhmät, joihin poliitikotkin kuuluvat, tekevät historiasta erilaisia tulkintoja. Mahdollisista tulkinnan taustalla toimivista todisteista ja dokumenteista valitaan omien tavoitteiden mukaan ne, joille on käyttöä nykyisyydessä. (Nyysönen 1997, 16.) Uribe ei esimerkiksi nosta puheissaan esille lainkaan entisten presidenttien neuvotteluyrityksien onnistumisia. Vaikkakin onnistumiset ovat olleet minimaalisia, niiden avulla on saatu riisuttua aseista muutamia sissijoukkoja, kuten esimerkiksi M-19-ryhmittymä. Tämän voi luonnollisesti nähdä olleen tietoinen ratkaisu, jotta vastaanottavan yleisön huomio ei herpaantuisi oleellisesta linjauksesta – terroristien tuhoamisesta keinolla millä hyvänsä.

Poliittisuutensa vuoksi historia on myös suhteessa vallankäyttöön. Nyysösen pitää menneisyyttä tärkeänä rintamana valtataistelussa, jossa omalle toiminnalle haetaan poliittista ja kulttuurista oikeutusta. Koska menneisyyden avulla arvioidaan nykyisyyttä, menneisyyden tarkastelua hallitsevalla on Nyysösen mukaan mahdollisuus vallankäyttöön. Historiallinen tieto on valtaa, mutta ennen kaikkea sitä on historian tulkinta. Se, joka määrittelee mistä tietyssä asiassa on kysymys ja mikä siinä on keskeistä, kykenee luomaan ja muokkaamaan todellisuutta. Vallankäytön suhteen olennaista ei ole menneisyydestä tehdyn tulkinnan paikkansapitävyys, sillä politiikassa ratkaisuja ei välttämättä tehdä asioiden todellisen tilan perusteella, vaan sen, miten asioiden oletetaan olevan. (Nyysönen 1997, 17, 188.) Uribe jättää epäilemättä tietoisesti aikaisemmat onnistumiset puheidensa ulkopuolelle tuoden esiin vain sellaisia epäonnistumisia, joilla hän pyrkii todistelemaan sitä, että terroristijoukkojen kanssa ei pysty neuvottelemaan kunniallisesti, sillä nämä joukot pettävät lupauksensa kerta toisensa jälkeen ja pyrkivät ainoastaan väkivaltaisuuksien lietsontaan. Yhtenä esimerkkinä lukuisista Uribe nostaa esille sen, miten FARC petti hallitukselle antamansa lupauksensa aseista luopumisesta silloin, kun maassa otettaisiin käyttöön pormestari- ja kuvernöörivaalit. Ensimmäisen vaalipäivän koittaessa FARC otti aseistariisunnan sijaan tähtäimeensä useat ehdokkaat, ryhtyen näin tuhoamaan lupauksiaan ja alueellista demokratiaa. (Uribe 27.10.2007.)

Turvallistamisen onnistuminen ei kuitenkaan ole täysin riippuvainen pelkistä puheteoista, vaan tutkijoiden (McDonald 2008, Bigo 2002) mukaan se on kontingentti siihen havaintokykyiseen ympäristöön, jossa puheteot tapahtuvat. Näin ollen onnistuneeseen turvallistamiseen vaikuttaa turvallistajan arvio ja valinta otollisesta ajankohdasta ja ympäristöstä uhan leimaamiselle. Tämän lisäksi oleellista on myös turvallistajan hierarkkinen asema. Yleisö on vastaanottavaisempi turvallistamiselle, jos turvallistaja on korkeassa valta-asemassa. Kysymys asian hyvydestä tai pahuudesta ei nouse esille, ellei kysymyksen esittäjä ole sellaisessa asemassa, että hän voisi lähteä neuvomaan muita (Austin 1962, 99). Näitä Balzacqin ja Austinin ajatuksia mukaillen voidaankin siis todeta, että turvallistamisen hyväksyntä on todennäköisintä silloin, kun maan korkea johto, oli tämä sitten presidentti tai hallituksen edustaja, esittää yhteiskuntaa uhkaavia skenaarioita turvallisuuspoliittisesti kriittisinä aikoina. (Balzacq 2011, 13.)

5.3. Sektoreiden turvallisuusuhat

5.3.1. Sotilaallinen sektori

Maanmiehet, haluan tuoda esille kaksi asennetta, jotka ohjaavat meitä. Kun vastassa ovat terroristit, on olemassa vain yksi päätös: heidän tuhoaminen hyvällä tai pahalla. Kun vastassa on julkinen debatti, päätöksenä on kunnioitus toisten ideoita, solidaarisuutta ja argumentointia kohtaan [...].¹⁵

Kuten on jo aikaisemmin todettu, Kööpenhaminan koulukunnan mukaan perinteisesti sotilaallisen turvallisuussektorin uhkakuvien on nähty tulevan valtion rajojen ulkopuolelta. Valtion suvereniteettikäsityksen laajentuessa koskemaan maantieteellisten rajojen lisäksi maan sisäistä hallintoa ja sen instituutioita sekä kansalaisia, turvallisuusuhkien voidaan nähdä syntyvän myös sisäisesti, jolloin uhkakuvia voivat muodostaa separatistit, vallankumoukselliset ryhmittymät ja terroristi- sekä järjestäytyneen rikollisuuden ryhmittymät, niin kuin on Kolumbian tapauksessa. (Buzan ym. 1998, 50–57.) Uriben puheissa valtiota ei uhkaa mikään sen fyysisten rajojen ulkopuolelta tuleva, vaan Kolumbian suurimmiksi uhiksi sotilaallista sektoria ajatellen nousevat terroristijoukoiksi nimetyt sissijoukot sekä puolisotilaalliset joukot. Näiden lisäksi uhkana valtiolle ja sen kansalaisille ja instituutioille nähdään historian saatossa räjähdysmäisesti kasvanut

¹⁵ Compatriotas, quiero repetir las dos actitudes que nos mueven. Frente a los terroristas, una única decisión: derrotarlos a las buenas o a las malas. Frente al debate popular, otra decisión: respeto a la idea ajena, solidaridad, apelación exclusiva a los argumentos [...] (Uribe 25.10.2003).

huumebisnes, joka on levittäytynyt hallitsemattomasti maan poliittisiin, taloudellisiin ja sosiaalisiin rakenteisiin ja tuonut mukanaan hallitsemattoman väkivallan osaksi kolumbialaista arkipäivää. (Uribe 9.2.2003; 22.7.2007.)

Uriben presidenttikausien aikana Kolumbian puolustusvoimien menot kattoivat maan budjetista miltei yhtä suuren osan kuin koulutusmenot molempien osuuden ollessa esimerkiksi vuonna 2007 noin 20 prosenttia maan budjetista. Koulutusmenojen osuus oli 18,4 prosenttia puolustusmenojen yltäessä 18,9 prosenttiin. (Ministerio de Defensa 2009, 23.) Tämä korostaa edelleen Uriben kovaa, voimapolitiittista linjaamista. Puolustusmenoihin käytettyjä varoja kutsuttiin yleisemmin investoinneiksi, sillä niiden perusteltiin luovan ennen kaikkea luottamusta ja vakautta. Luottamuksen ja vakauden ajateltiin puolestaan tuovan maahan yksityisiä investointeja, mikä johtaisi talouskasvun vauhdittumiseen ja sitä kautta sosiaalisiin investointeihin ja kansalaisten hyvinvoinnin lisääntymiseen. (Ministerio de Defensa 2009, 27.)

Olemme järkkymättömästi sitoneet kaiken energiamme turvallisuuden palauttamiseen. Emme epäröi käyttää energiaamme urheasti rauhan vuoksi. ¹⁶

Jotta kansalaiset voisivat elää vapaasti väkivallattomassa yhteiskunnassa, valtiolla tulisi Uriben mukaan olla täydellinen voimankäytön monopoli. Terrorismi ja väkivalta tulee kitkeä täysin yhteiskunnasta ja se onnistuu parhaiten sillä, että vallankäyttö on tiukasti hallittua, keskitettyä ja ammattitaitoista. Tämän takia on oleellista, että valtio lisää paikallista puolustusta luomalla esimerkiksi uusia erikoisjoukkoja maantieteellisesti haastaville alueille, joilta valtion joukot ovat aikaisemmin puuttuneet kokonaan, jotta jokaisen kolumbialaisen arki olisi turvattu. (Uribe 9.2.2003.)

[...] meidän voittomme terrorismia vastaan on demokratian ja lain voitto. Voittomme takaa lastemme ja tulevien sukupolvien onnellisuuden. Voittomme takaa sen, ettei terrorismi leviä naapurimaihimme. Voittomme on huumebisneksestä kärsineiden pohjoisamerikkalaisen ja kolumbialaisen yhteiskunnan ylpeydenaihe. ¹⁷

¹⁶ Hemos vinculado todas nuestras energías, con severidad, al rescate de la seguridad. No dudaremos en entregarlas, todas nuestras energías, con generosidad, a la paz. (Uribe 7.8.2006.)

¹⁷ [...] nuestro triunfo contra el terrorismo, será el triunfo del pueblo, de la democracia, de la supremacía de la ley. Nuestro triunfo será la garantía de la felicidad de los niños y las generaciones que habrán de venir. Nuestro triunfo evitará el contagio a los países hermanos y vecinos. Nuestro triunfo será motivo de orgullo para los pueblos norteamericano y colombiano, martirizados por la droga. (Uribe 22.11.2004.)

Terroristit eivät kunnioita maiden rajoja. Heitä vei eteenpäin heidän rikollinen ylimielisyytensä, verenhimonsa, ahneus ja kyynisyys. He eivät kunnioita oman maansa, saati muiden maiden instituutioita. He eivät näe maiden välistä veljeyttä – he näkevät vain hyväksikäytettäviä idiootteja.¹⁸

Uribe luo sotilaallisen sektorin uhkakuvan toisaalta myös koskemaan Kolumbian fyysisten rajojen turvallisuutta ja levittää uhan koskemaan myös naapurivaltioita. Hän vetoaa naapureitansa olemaan Kolumbian puolella sodassa terrorismia vastaan estämällä terroristien pääsyn alueilleen. Uribe varoittaa sekä naapurimaidensa johtajia sekä kansainvälistä yhteisöä suojelemasta kolumbialaisia terroristeja, sillä maat jotka vastaanottavat terroristeja, päätyvät lopulta niiden uhreiksi. Terroristit eivät kykene Uriben mukaan luopumaan rikollisista tavoistaan, joten jos naapurivaltiot päästävät terroristit alueilleen, on vain ajan kysymys milloin niiden hallinnot ovat täysin altistuneita terrorille. (Uribe 9.2.2003.)

Maat, jotka ottavat terroristeja vastaan, päätyvät lopulta niiden uhreiksi. Kansainvälinen terrorismi näkee Kolumbian mahdollisuutenaan horjuttaa Latinalaista Amerikkaa ja tuhota Amazonin sademetsää kylvämällä sen täyteen huumeita, mutta me emme anna sen tapahtua.¹⁹

Olemme myös oppineet, että se kansainvälinen yhteistyö, jota toivomme, ei voi jäädä pelkästään puhetasolle. Sen on perustuttava poliittiseen apuun, konkreettisiin toimiin sekä lisäksi tehokkaaseen sotilastoimintaan.²⁰

Kansainvälisessä politiikassa Uriben toimia kuvattiinkin usein haukkamaisiksi hänen vedotessaan myös toistuvasti kansainväliseen yhteistyöhön konfliktin lopettamiseksi sotilaallisin keinoin. (Vargas 2004, 85.) Ensimmäisen presidenttikauden alkuvuosina Uribe rinnasti usein Kolumbian tilanteen Yhdysvaltojen sotaan Irakissa terrorismia vastaan ja peräänkuulutti kansainvälisen yhteisön yhteistyötä terrorismin leviämisen estämiseksi. Uribe tuki avoimesti Yhdysvaltoja ja George Bushia hänen aloittaessaan sotatoimet Irakissa tuomalla esiin Kolumbian kärsimykset terrorismin vastaisessa taistelussa. Liittymällä tähän Yhdysvaltoja tukevaan rintamaan ja sotaan

¹⁸ Los terroristas no respetan fronteras, la arrogancia del criminal, derivada de su sed de sangre y de su ambición de dinero, su cinismo, le lleva a tratar cínicamente, no solamente las instituciones de su país de origen sino las instituciones de cualquier país. Para ellos no hay países hermanos, para ellos simplemente hay idiotas útiles. (Uribe 25.3.2004.)

¹⁹ Los países que reciben terroristas terminan convertidos en sus víctimas. El terrorismo internacional ve en sus cómplices de Colombia una de sus mejores posibilidades para desestabilizar esta América Latina, destruir la selva amazónica y sembrarla en droga y eso no lo vamos a permitir. (Uribe 9.2.2003.)

²⁰ También hemos aprendido, que la cooperación internacional que requerimos no se puede quedar en el discurso, tiene que basarse en apoyo político, buenos oficios y además, en acción militar efectiva (Uribe 20.3.2003.)

terrorismia vastaan, Uribe vakuutti, että myös Kolumbia saisi näin entistä vahvempaa kansainvälistä tukea omalle taistelulleen terrorismia vastaan. (Uribe 20.3.2003.)

5.3.2. Poliittinen sektori

Demokratiaa, enemmän demokratiaa. Auktoriteettia, enemmän auktoriteettia. Järjestystä, enemmän järjestystä. Näillä saavutamme enemmän vapautta ja sosiaalista oikeudenmukaisuutta – arvot, jotka ohjaavat meitä tehtävissämme. ²¹

Kööpenhaminan koulukunta määrittelee poliittisella turvallisuussektorilla turvallisuusobjekteiksi valtion, näennäisvaltiot, yhteiskunnalliset ryhmittymät sekä kansallisuudet ylittävät liikkeet. Poliittinen turvallisuus on pääasiassa siis yhteiskunnallisen järjestyksen organisatorisen vakauden ylläpitämistä. (Buzan ym. 1998, 141, 145–146.) Uriben mukaan poliittisen turvallisuussektorin suurimpina uhkina ovat institutionaalisten rakenteiden heikkous sekä korruptio. Uhat ovat presidentin mukaan syntyneet vuosien saatossa heikon poliittisen johdon myötä, minkä takia terroristit ovat päässeet soluttautumaan hallinnollisiin rakenteisiin muun muassa poliittisten lahjusten avulla. (Uribe 25.10.2003; 29.10.2003.)

Meidän – viranomaisten ja kansalaisten tulee olla jatkuvasti varuillaan, sillä terrorismi, joka kasvoi heikon hallinnon suojeluksessa, rikollisen diskurssin sekä heikon asenteen huomassa ja joka on saanut demokratian polvilleen, vaatii kestäväää, pitkän tähtäimen politiikkaa ja vahvempaa vastustusta rauhan takaisin saamiseksi. ²²

[...] vuosien ajan maamme poliitikot ovat tehneet valtavan näytöksen heidän käydessä neuvotteluja maamme rikollisjoukkojen kanssa, mutta kukaan ei ole kuunnellut kansalaisia. ²³

Puheista voi analysoida Uriben väheksyvän aikaisempien presidenttien politiikkaa heidän lähtiessä neuvottelemaan rauhasta sissijoukkojen kanssa. Uribe näkee hallintorakenteisiin syöpyneen korruption esimerkkinä edeltäjiensä heikosta politiikanteosta ja löyhästä poliittisesta tahtotilasta. Näin korruptio ja sen kautta myös sissijoukkojen aiheuttama väkivalta ovat saaneet rauhassa kasvaa yhteiskunnan rakenteissa, minkä takia yhteiskunnan hyvinvointi on laskenut roimasti ja

²¹ Democracia, más democracia. Autoridad, más autoridad. Orden, más orden. Para que haya más y más libertad y más y más justicia social. Son los valores que guían nuestra tarea. (Uribe 25.10.2003.)

²² Autoridades y ciudadanos tenemos que estar en permanente alerta, porque el terrorismo que creció al amparo de la debilidad de autoridad, consentido por el discurso cómplice, la actitud débil y el escrito arrodillado de muchos demócratas, exige una política sostenida, de largo rato y con un vigor superior de resistencia para recuperar la paz (Uribe 9.2.2003).

²³ [...] for years, our politicians had made a big spectacle of dialoguing with the country's criminals, but no one was listening to the actual community (Uribe 2012, 123).

väkivaltaisuudet ovat lisääntyneet. Tämä pitkittynyt tilanne luo Uriben mukaan uhan Kolumbian kehittymiselle ja poliittisten rakenteiden vahvistumiselle, jotka ovat osaltaan myös syinä maan köyhyyteen ja kansalaisten huonoihin olosuhteisiin. (Uribe 25.10.2003.) Uribe vannoo puheessaan tehostavansa hallintorakenteiden toimintaa yhdessä hallituksensa kanssa, jotta politiikan teko olisi vastaisuudessa läpinäkyvämpää, tehokkaampaa ja ankarampaa rikoksiin syyllistyneitä kohtaan. Kaikilla näillä teoilla on presidentin mukaan myönteiset vaikutukset jokaisen kolumbialaisen arkielämään, sillä tällaiset toimet lisäävät luottamusta, mikä puolestaan pidemmällä aikavälillä tuo kukoistusta ja hyvinvointia jokaiselle. Tämän takia presidentti peräänkuuluttaakin kolumbialaisten myötämielisyyttä hallituksen toimia kohtaan, sillä se pystyy tekemään näitä rakenteellisia uudistuksia tehokkaimmin vain siinä tapauksessa, että sillä on kansalaisten tuki takanaan. (Uribe 7.8.2006.)

Kansanäänestystä edeltävät ja sitä seuraavat puheet korostavat erityisesti Uriben näkemystä Kolumbian institutionaalisten rakenteiden heikkoudesta. Hallitukset ja presidentit ovat historian saatossa yrittäneet vahvistaa näitä rakenteita, mutta pehmeät poliittiset linjaukset, kuten esimerkiksi neuvottelut Uriben nimittämien terroristijoukkojen kanssa, ovat aiheuttaneet sen, että kaikissa aikaisemmissa vaaleissa ja kansanäänestysyrityksissä voitokkaita ovat olleet ainoastaan huumerahoista korruptoituneet ehdokkaat ja heidän tukijansa ja poliittista päätöksentekoa on harjoitettu korruption sanelemin säännöin. (Uribe 25.10.2003.) Presidentin mukaan tältä korruptiolta on suljettu tietoisesti silmät jo vuosikymmeniä, mikä on vaikuttanut maan sosiaalisen tilan heikentymiseen ja köyhien aseman jatkuvaan heikentymiseen. Rangaistuksia tällaiselle toiminnalle ei ole aikaisemmin ollut, mutta Uriben mukaan kansanäänestyksen myötä kansalaiset voivat vaikuttaa uusien toimintatapojen käyttöönottoon, joilla poliittisen sektorin uhkakuvat saataisiin poistettua. (Uribe 29.10.2003.)

Meidän tulee vaatia julkista äänestystä kongressin edustajille, kansanedustajille ja valiokuntien jäsenille, korruptoituneiden sivistynyttä kuolemaa, varamiehien ja sijaisten poistamista, viranmenettämisen laajempia perusteita, huumeidenkäytön rangaistusta [...] Vaadin reformia, joka tuo enemmän läpinäkyvyyttä ja ankaruutta.²⁴

²⁴ Debemos insistir en el voto público de congresistas, diputados y concejales; la muerte civil de los corruptos; la eliminación de los suplentes; la prohibición de auxilios; la ampliación de las causales de pérdida de investidura; la sanción a la dosis personal de droga [...] pediré una reforma para introducir mayor transparencia y austeridad.

Uribe perustelee aikaisemmin mainittua puolustusvoimien alueellista lisäämistä myös poliittisen turvallisuuden lisääntymisellä. Poliittisilla päättäjillä on presidentin mukaan vastuullinen työ korruption kitkemiseksi ja demokratian läpinäkyvyyden parantamiseksi, ja se ei saa kärsiä minkäänlaisista vahingollisista häiriötekijöistä. Terroristit ovat Uriben mukaan työntyneet väkisin osaksi poliittisia rakenteita kidnappauksiensa ja salamurhiensa kautta, mitä ei enää tulla sivuuttamaan vaan nämä teot on estettävä keinolla millä hyvänsä. Pitkäjänteinen rakenteellinen uudistaminen terroristien toimien poistamiseksi hallinnollisista rakenteista vaatii presidentin mukaan tuettua politiikkaa, jolla hän voi viitata sekä puolustusvoimien että kansalaisten tukeen. (Uribe 9.2.2003; 27.10.2007.) Presidentin mukaan voima on ehdoton turvallisuuden edellytys, jonka avulla voidaan välttää tasavallan tuhoutuminen (Uribe 7.8.2006).

[...] voimankäyttöä tarvitaan turvallisuutta varten ja valtion hyvyyden kadottamisen estämiseksi.²⁵

Kööpenhaminan koulukunta korostaa poliittisella turvallisuussektorilla myös sitä, että hallitus voi muodostaa turvallisuusuhan sen omaa politiikkaa uhkaavasta aatteesta tai siitä eriävästä linjauksesta (Buzan ym. 1998, 152). Uribe oli ja on edelleen vahvasti oikeistolaisia arvoja kannattava presidentti, jonka hallitus harjoitti vahvaa oikeistolaista politiikkaa ja jolla oli erityisesti eliitin ja Yhdysvaltojen tuki takanaan (Richani 2005). Sissijoukot ovat puolestaan aina olleet aatteillaan vahvasti vasemmalla ja monet joukoista on perustettu marxismiin mukailleen, joiden voidaan nähdä olevan enemmän uhkana hallituksen poliittisille linjauksille, kuin hallituksen konkreettisen olemassa olon. Siinä missä Uribe diskursseissaan peräänkuuluttaa poliittista pluralismia ja opposition aseman vahvistamista, niin kuin demokraattisen valtion johtajan kuuluu, muodostaa hän kuitenkin sissijoukoista marxistilaista, poliittista uhkaa, jonka aatteet ovat täysin päinvastaisia hallituksen linjauksia ajatellen.

Nämä marxistiset sissit ovat tuoneet luokkavihaa, he ovat yhdistäneet kaikki taistelun muodot, he ovat kidnapanneet ja tunkeutuneet ammattiyhdistysliikkeisiin, murhanneet ja tunkeutuneet poliittisille sektoreille ja ammattiyhdistyksien sektoreille. Ja valtio ei ole tehnyt mitään. [...] ²⁶

²⁵ [...] la fuerza es necesaria para la seguridad y evitar que perezca la virtud de la República (Uribe 7.8.2006).

²⁶ Esas guerrillas marxistas llevaron el odio de clases, combinaron todas las formas de lucha, secuestraban y penetraban el movimiento sindical, asesinaban y penetraban sectores de la política, del sindicalismo. Y el Estado poco hizo. [...] (Uribe 22.7.2007).

Toisaalta Uribe ei presidenttikautensa aikana tunnustanut FARC:n poliittisuutta, vaan leimasi sissijoukon suoraan terroristijoukoksi, joten sanoisin marxismin olleen Uribelle ainoastaan epämiellyttävä aate, joka on kaukana hänen omista aatteistaan ja helppo näin rinnastaa yleistäen sissijoukkojen toimintaan. Argumentoin myös sen puolesta, että tämä marxisminvastainen ajattelutapa on lähtöisin Uriben nuoruusvuosilta, jolloin hän kamppaili oikeistolaisine mielipiteineen kommunismia ihannoineessa ympäristössä. Jerviksen (1960) mukaan valtion päämiehen oma vahva tieto siitä, mitä hän haluaa ja mitä hän on tehnyt, asettaa vahvat raamit hänen näkemyksilleen, havainnoilleen ja uusien faktojen hyväksynnälle (Jervis 1960, 212), mikä tukee ajatustani siitä, että Uriben nuoruusvuosina muodostuneet vahvat ideologiat ja ajatukset ohjaavat vahvasti hänen nykypäivän poliittisia ratkaisujaan.

Arvostamme suunnattomasti Yhdysvaltojen hallituksen ja sen kansan tukea. ²⁷

Puheista on siirrytty tekoihin ja tehokkaaseen pohjoisamerikkalaiseen avunantoon. Luotamme siihen, että Yhdysvallat ja presidentti Bush jatkavat Kolumbian auttamista niin kauan, kunnes Kolumbia on vapaa terrorismista ja huumeista. ²⁸

Marxismin esille nostamisen voisi siis ajatella tarkoittavan sitä, että ääriivasemmistoliikkeitä luodaan poliittista turvallisuusuhkaa, jotta oikeistolainen hallitus ja ennen kaikkea sen presidentti saisivat poliittiset linjauksensa läpi. Vasemmistoaatteen negatiivisen esilletuomisen taustalla voi olla myös Uriben läheiset suhteet Yhdysvaltojen presidenttiin George Bushiin ja hänen politiikkansa tarkka seuraaminen. Uribe eristi Kolumbian miltei sen kaikista naapurivaltioista keskittäen kaiken ulkopoliittisen energian vahvojen suhteiden solmimiseen Yhdysvaltojen kanssa (BBC 2010). Vahvalla marxilaisuuden vastustamisella ja sen vihollis- ja uhkakuvan muodostamisella voi olla juurensa paitsi Uriben omissa oikeistolaisissa ideologioissa, mutta katseen voi kääntää myös Yhdysvaltoihin ja sieltä otettuihin malleihin.

5.3.3. Yhteiskunnallinen sektori

Terrorismi uhkasi vapauttamme [...]. ²⁹

²⁷ Valoramos profundamente el apoyo de su Gobierno y del pueblo norteamericano (Uribe 22.11.2004).

²⁸ El apoyo norteamericano dejó atrás el discurso y se convirtió en apoyo efectivo. Confiamos que los Estados Unidos y el Presidente Bush continúen con la ayuda hasta que Colombia esté libre de la plaga del terrorismo y de la droga. (Uribe 22.11.2004.)

²⁹ Estuvo amenazada nuestra libertad por el terrorismo [...] (Uribe 22.7.2007).

Nostan Uriben puheista yhteiskunnalliselle sektorille suurimmaksi uhkakuvaksi demokratian tuhoutumisen terroristien toimien takia. Vaikka Kolumbian demokraattinen rakenne on länsimaisten demokratioiden rakenteita kehittymättömämpää, maalla on kuitenkin pitkät demokraattiset perinteet esimerkiksi demokraattisten vaaliprosessien myötä ja väitän, että kolumbialaisten kansallinen identiteetti on rakentunut demokraattisten arvojen, kuten äänioikeuden ja sananvapauden ympärille. Kööpenhaminan koulukunnan mukaan yhteiskunnallisen turvallisuussektorin keskiössä ovat yksilöiden käytännöt ja identiteetit, joiden myötä yksilöt löytävät paikkansa rakentuissa yhteisöissä (Buzan ym. 1998, 119).

Tarkasteltaessa Uriben puheita yhteiskunnallisen turvallisuussektorin kautta, esiin nousee jatkuvasti huoli maan demokraattisten arvojen turvallisuudesta, eli uhka kohdistuu kollektiiviseen, tässä tapauksessa demokraattiseen, identiteettiin. Demokratian puolustaminen ja siihen liittyvät uhkakuvat voisi tietysti sijoittaa myös poliittiselle turvallisuussektorille sen institutionaalisen luonteen myötä, mutta näen demokralialla tarkoitettavan tässä kontekstissa enemmän yksilöiden vapauksia ja oikeuksia, kuten esimerkiksi sananvapautta ja äänioikeutta.

Mitä vuosien aikana on tapahtunut? [...] Toiset ovat hylänneet ideologiansa, aloittaneet neuvottelut huumekaupan kanssa ja idealismi on väistynyt palkkasotilaiden tieltä [...].³⁰

Marxismiin, jonka nostin edellä poliittisella turvallisuussektorilla uhkaamaan hallituksen vahvoja oikeistolaisia linjauksia, voi mielestäni ottaa esiin myös yhteiskunnallisella sektorilla uhkana yksilön identiteetille ja nimenomaan kolumbialaisten identiteetille, vaikka tämä meneekin vahvasti päällekkäin poliittisuuden kanssa. Yhteiskunnallinen, yksilöllisempi ja enemmän identiteettiin kohdistuva uhka sijoittuu kuitenkin yhteiskunnalliselle turvallisuussektorille, minkä takia nostan Uriben vahvan, kovalinjaisen oikeistolaisuuden esille toistamiseen, mikä joutuu törmäyskurssille ääriivasemmistolaisten ideologioiden kanssa. Jos poliittisella sektorilla hallituksen voidaan sanoa muodostavan uhkakuvan sellaisesta, jonka voidaan nähdä vaarana sen poliittisille linjauksille, yhteiskunnallisella sektorilla uhkakuva nähdään kuitenkin muodostuvan enemmän oikeistolaisia aatteita omaavaa yksilöä kohtaan. Mielestäni voidaankin sanoa Uriben muodostaneen uhkakuvia, jotka uhkaavat ensisijaisesti hänen omia arvojaan ja ideologioitaan, mutta joista tulee kollektiivisia uhkakuvia Uriben korkean valta-aseman myötä.

³⁰ ¿Que ha pasado con el curso de los años? [...] los nuestros abandonaron la ideología, abrazaron el negocio de la droga, cambiaron el idealismo por el mercenarismo [...] (Uribe 25.3.2004).

Sillä aikaa kun Kolumbia pyrkii taistelemaan demokratian puolesta, terrorismi murhaa demokraattisia taistelijoita. Sillä aikaa, kun kolumbialainen yhteiskunta taistelee kasvun, työllisyyden ja sosiaalisen oikeudenmukaisuuden puolesta, terrorismi on jarruttanut taloutta, syventänyt köyhyyttä ja aiheuttanut pakolaisuutta ja maansisäistä pakolaisuutta.³¹

Emme voi hyväksyä sitä, että he, jotka toivat marxistiset sissit Kolumbiaan, joista puolisoitilaalliset joukot ottivat mallia ja jotka ovat tehneet niin paljon vahinkoa, jatkavat maassamme [...].³²

Edelliseen voi mielestäni liittää hyvin Jerviksen (1976) ajatuksen siitä, että valtion päämiehen muodostaessa kuvaa toisesta valtionjohtajasta tai hallituksen luodessa kuvaa oppositiosta, epäselvää ja monitulkintaista, jopa väärää tietoa voidaan rinnastaa tällaisen poliittisen kuvan muodostumisessa. Kuvaa muodostavat hahmottavat asian niin kuin he olettavat sen olevan sen sijaan, että he perustaisivat kuvansa toisesta faktoihin perustuvaan tietoon. Erityisen vahvana tämä ilmenee juuri viholliskuvia luotaessa. Jos toinen valtio, ryhmittymä tai valtion johtaja mielletään vihollisena, käytös, jonka täysin ulkopuoliset voivat nähdä neutraalina tai jopa ystävällisenä, sivuutetaan täysin tai se nähdään kaksinaismoralismina. Usko siitä, että toisen vihollisuus pohjautuu aggressiivisuuteen ja kyvyttömyys tunnistaa omat mahdolliset väkivaltaiset piirteet ovat suurimmat syyt ryhmien välisiin konflikteihin. (Jervis 1976, 68,75.) Uribe on julistanut vahvasti läpi presidenttikautensa, että Kolumbian sissijoukkojen toimintaa ei ohjaa minkäänlainen poliittinen ideologia, vaan ainoastaan kokaiini (Uribe 2012, 75).

Uribe näkee kautta linjan terrorismin uhkaavan kolumbialaisen demokratian vapauksia. Vapauksia, joiden säilyttämisen eteen hallitus ja armeija tekevät presidentin mukaan kaikkensa. Yhtenä perinteisenä demokratian ominaisuuksista pidetään sanan- ja lehdistönvapautta. Tämän vuoksi nostan kyseisen aspektin esiin yhteiskunnallisella sektorilla. Terroristit ovat Uriben mukaan väkivaltaisilla toimillaan rajoittaneet vuosikymmeniä kolumbialaisten toimittajien vapautta, jonka hallitus aikoo toimillaan palauttaa. Uribe on todennut haluavansa rakentaa modernin demokratian, jossa demokraattinen turvallisuus turvaa yhteiskunnan instituutioiden

³¹ Mientras el pueblo colombiano lucha por la democracia, el terrorismo ha asesinado a luchadores democráticos. Mientras el pueblo colombiano lucha por el crecimiento, el empleo y la justicia social, el terrorismo frenó la economía, agudizó la pobreza y produjo el desplazamiento interno y la estampida hacia el exterior. (Uribe 22.11.2004.)

³² No podemos permitir que aquello que trajeron las guerrillas marxistas a Colombia, que después plagaron los paramilitares, que tanto daño ha hecho, continúe en nuestro país [...]. (Uribe 27.10.2007).

toimivuuden. Kolumbian lehdistönvapaus ei kuitenkaan Uriben demokraattisen turvallisuuden toimista huolimatta ole Freedom Housen vuosittaisen raportin mukaan juuri parantunut. Maan lehdistön arvioitiin olevan ainoastaan osittain vapaa vuonna 2008 (Freedom of the Press 2008), eikä vuonna 2016 julkaistu raportti anna tästä poikkeavia tuloksia (Freedom of the Press 2016). Konkreettisten vapauksien vähäisen lisääntymisen vuoksi väitän Uriben käyttäneen diskurssejaan todellisten demokraattisten vapauksien edistämisen sijaan oman voimapolitiikkansa läpiviemiseksi.

Olemme voittaneet taistelun lehdistönvapauden puolesta, minkä ansiosta terroristit eivät enää alista lehdistöä. Tätä jaloa työtä, journalismia, harjoitetaan nykyään suuremmalla vapaudella ilman pelkoa. Kiitos tästä kuuluu demokraattiselle turvallisuudelle.³³

Demokraattinen turvallisuus on aloittanut niiden vapauksien palauttamisen, jotka terrorismi on meiltä vienyt. [...] Nykypäivänä meillä on paljon vapaampi lehdistö. Toimittajat, jotka ovat joutuneet toimimaan eri puolilla valtiota sissien ja puolisolitaallisten joukkojen uhkaamana, ovat nyt vapaampia ja he ovat päässeet irti sissien otteesta.³⁴

FARC:in ja muiden sissiliikkeiden toiminta on lähtöisin 1950-luvun lopulta alkaneista talonpoikien ja maanomistajien välisistä maanomistuskiistoista ja niistä levinneistä tyytymättömyyksistä. Luokkasotaa muistuttanut tilanne 1960-luvun taitteessa johti siihen, että tilanteeseensa kyllästyneet talonpojat tarttuivat aseisiin oikeuksiensa puolustamiseksi. FARC:in toiminnan alkamisen taustalla oli sekä kommunistisia vaikutteita ja vallanpyrkimystavoitteita että tyytymättömyyttä maaseudun huonoon tilanteeseen ja heikkoon talous- ja sosiaalipolitiikkaan. (Bushnell 1993, 255; Haynes, Keen 2000, 533–534.)

Tietenkin monet sissit voivat olla vuosikymmenien saatossa ajautuneet jo kauas siitä alkuperäisestä poliittisesta tavoitteesta, jolla tavoiteltiin maanviljelijöiden ja talonpoikien poliittisen osallistumisen saavuttamista, ja he käyvät taisteluita ilman poliittisia tavoitteita. Uriben seuraaja presidentti Manuel Santos on kuitenkin edeltäjästään poiketen tunnustanut

³³ La batalla formal por la libertad de prensa que hemos ganado, empezaba a perderse por la coacción terrorista a periodistas. Esa noble profesión, el periodismo, se ejerce hoy con más libertad y sin temor, gracias a la seguridad democrática. (Uribe 7.8.2006.)

³⁴ La Seguridad Democrática ha empezado a recuperar las libertades que había querido arrebatarlos del terrorismo. [...] Hoy tenemos un periodismo más libre, un periodismo que en muchas regiones de la Patria era amenazado por las guerrillas y en otras regiones de la Patria, por los paramilitares, es un periodismo que se ha quitado la mordaza, es un periodismo más libre. (Uribe 28.5.2006.)

sissijoukkojen toiminnan taustalla olevat poliittiset pyrkimykset. Santoksen johdolla aloitetuissa rauhanneuvotteluissa yhtenä neuvotteluagendan kohtana on sopiminen sissijoukkojen poliittisesta osallistumisesta, joten poliittisen identiteetin ja poliittisen osallistumisen tahdon voidaan kuitenkin yhä sanoa vaikuttavan toiminnan takana. (Mesa de Conversaciones 2012.) Jo pelkästään se, että Santos tunnustaa sissijoukot poliittisina toimijoina ja oleellisina neuvottelukumppaneina osoittaa hänen olevansa edeltäjäänsä maltillisempi.

5.3.4. Taloudellinen sektori

Taloudellisen sektorin suurena, ellei jopa suurimpana, uhkana on luottamuksen puute. Uriben mukaan ilman turvallisuutta ei saavuteta luottamusta, jonka avulla luotaisiin talouskasvua, joka puolestaan palauttaisi maahan sen ansaitseman kukoistuksen (Uribe 22.7.2007). Luottamus toisi maahan investointeja, joiden varat saataisiin allokoitua niitä eniten tarvitseville ja yhteiskuntaa riepottelevaa köyhyyttä saataisiin vähennettyä. Uriben mukaan luottamus on se oleellisin tekijä, joka määrittelee lopulta valtion tuloksen suunnan (7.8.2006).

Luottamus on meille avainsana, joka määrittelee valtion tuloksen.³⁵

Rakenteellinen köyhyys on toinen uhka, jonka voidaan nähdä nousevan esille Uriben puheista. Presidentti toteaa populistisesti Kolumbian sosiaalisten ongelmien olevan vaativampia kuin ne globaalit ongelmat, joita esimerkiksi YK:n vuosituhatavoitteet pyrkivät ratkaisemaan (Uribe 7.8.2006). Köyhyyden nähdään olevan myös suoraan seurausta luottamuksen puutteesta ja siitä aiheutuneesta talouskriisistä, sillä kuten jo aiemmin todettu, luottamus toisi Kolumbiaan sitä tarvittavaa talouskasvua, jota vaaditaan rakenteellisen köyhyyden poistamiseksi (Uribe 22.7.2007). Köyhyyden voidaan nähdä olevan uhkana sekä poliittiselle että yhteiskunnalliselle kehitykselle, mutta talouskasvulla maahan saataisiin lisävaroja, joita ohjattaisiin niitä eniten tarvitseville, sillä talouskasvu on suurin sosiaalisen oikeudenmukaisuuden tukija (Uribe 7.8.2006).

Taloudellisen sektorin uhkakuvana voidaan Uriben puheiden perusteella nähdä myös skenaario siitä, että Kolumbia jäisi kansainvälisten kauppasuhteiden ulkopuolelle. Ilman näitä suhteita ja sopimuksia maahan ei pystytä luomaan tarpeeksi lisää hyvälaatuista tuotantoa, joka varmistaisi

³⁵ Para nosotros, confianza es la palabra clave que define el resultado del Estado. (Uribe 7.8.2006).

kolumbialaisten tuotteiden säilyvyyden kansainvälisillä markkinoilla. Kolumbian tippuminen kauppasopimusten ulkopuolelle tarkoittaisi maan viennin täyttymistä ainoastaan laittomalla huumekaupalla, mikä presidentin mukaan luonnollisesti lisäisi terrorismin uhkaa ja sen vaikutusvaltaa taloudellisella sektorilla estäen maan kehityksen täysin ja kasvattaen sosiaalista eriarvoisuutta entisestään. (Uribe 22.7.2007.) Konkreettisimpina esimerkkeinä Uribe nostaa näistä kauppasopimuksista esille Andien yhteisön jäsenyyden sekä Mercosurin yhteistyökumppanuuden ja näkee nämä välineinä köyhyyden voittamiseksi (Uribe 28.5.2006).

Tarvitsemme kauppasopimusta. [...] tällä tavoin on vähemmän laittomia huumeita, vähemmän terrorismia ja enemmän rauhaa, turvallisuutta ja hyvinvointia kolumbialaisille.³⁶

Kauppasopimuksen neuvottelut ovat askel kohti yhteinäisempiä Amerikkoja. Olemme vakuuttuneita siitä, että sopimus on oikeudenmukainen ja että se tarjoaa mahdollisuuksia maataloussektorille, pienille yrityksille sekä niille toimille, joita meidän tulee vahvistaa, jotta voimme antaa todellisia vaihtoehtoja köyhien elinkeinon palauttamiseksi [...] ³⁷

Köyhyyden ja luottamuksen puuttumisen lisäksi Uriben mukaan suuri uhka taloudelliselle sektorille on terroristien ylläpitämä huumekauppa. Vaikka voisin sijoittaa terroristien pyörittämän huumekaupan ja siitä muodostettavat uhkakuvat yhtäläillä yhteiskunnalliselle ja ympäristölliselle sektorille, nostan sen esille tässä, sillä Uribe argumentoi monesti sen puolesta, että terroristit ja heidän luoma epävakaisuus vievät pohjan luottamukselta, mikä puolestaan ajaa pois kansainvälisiä sijoittajia. Kuten olen jo todennut aiemmin, Uribe perustaa demokraattisen turvallisuutensa toimet luottamuksen palauttamiseksi. Luottamus on se avain, joka tuo Kolumbiaan lisää pääomaa ja sitä kautta sosiaalista hyvinvointia. Niin kauan kun terroristit pyörittävät huumekauppaansa, Kolumbialla ei Uriben mukaan ole mahdollisuutta kasvuun.

Valtion täytyy toimia sosiaalisen yhtenäisyyden takaajana [...] ja taloudellisen kasvun edistäjänä.³⁸

³⁶ Necesitamos el acuerdo de comercio. [...] en esta medida va a haber menos drogas ilícitas, menos terrorismo, más paz, más seguridad, más bienestar para el pueblo colombiano (Uribe 22.7.2007).

³⁷ La negociación del tratado de comercio es un paso en el proceso de unidad de las Américas. Estamos seguros que será un acuerdo con equidad, con oportunidades para el sector agropecuario, la pequeña empresa, actividades que debemos fortalecer para dar verdaderas alternativas de reivindicación a los pobres [...] (Uribe 22.11.2004.)

³⁸ El Estado tiene que desempeñarse como garante de cohesión social [...] y promotor de crecimiento económico (Uribe 7.8.2006).

Kööpenhaminan koulukunta jakaa taloudellisen turvallisuuden merkantilistiseen ja liberalistiseen näkökulman perusteella, jossa ensimmäisessä painotetaan valtion roolia talouden vakauttajana ja jälkimmäisessä puolestaan korostetaan markkinatalouden roolia poliittisen vakauden luomisessa (Buzan ym. 1998, 95). Uriben diskurssi taloudellisesta turvallisuudesta sijoittuu mielestäni enemmän kohti merkantilistista näkökulmaa hänen argumentoidessa vahvojen ja vakaiden instituutioiden ja poliittisten rakenteiden puolesta. Uribe viittaa useasti puheissaan Kolumbian aikaisempiin poliittisiin johtajiin ja heidän hallituksiinsa, joiden poliittisen tahtotilan puutteesta ja heikkoudesta Uribe syyttää maan nykyistä heikkoa taloudellista ja sosiaalista tilaa. Presidentti tuo esille diskurssissaan sen, että heikot ja korruptoituneet poliittiset rakenteet eivät saa olla taloudellisen sektorin ja esimerkiksi yrittäjyyden kukoistamisen esteenä. Vahva ja yhteisöllinen valtio on presidentin mukaan läpinäkyvyyden, tehokkuuden ja tasa-arvoisuuden tae, ja näin saavutetaan luottamusta ja lopulta myös taloudellista kasvua ja hyvinvointia. (Uribe 7.8.2006.) Terroristijoukot ovat toimillaan vaikuttaneet luottamuksen heikentymiseen, väkivallan kierteen jatkumiseen ja korruption takertumiseen instituutioiden rakenteisiin, mutta valtion tulisi olla tarpeeksi ankara ja aikaansaava näiden rakenteiden korjaamisessa ja terroristijoukkojen toimien estämisessä, jotta taloudella olisi vakaat lähtökohdat kasvulle (Uribe 7.8.2006).

5.3.5. Ympäristöllinen sektori

[...] emme aio sallia Amatsonin sademetsän tuhoamista huumeiden kylvämisellä.³⁹

Presidentin puheista on huomattavissa, että ympäristöllinen sektori jää diskursseissa huomattavasti muita sektoreita vähemmälle huomiolle. Uribe sivuaa Kolumbian luontoa ja sen monimuotoisuutta toteamalla, että maan mineraalirikkaudet ovat sademetsän suojissa - sademetsän, jota laitton huumeviljely ei saa tuhota. (Uribe 9.2.2003; 22.7.2007.) Huumeiden viljelemisestä aiheutuva ympäristön monimuotoisuuden ja erityisesti Amazonin alueen tuhoutumisen leviäminen Kolumbian rajojen ulkopuolelle sen naapurivaltioihin on yksi konkreettisimmista uhkakuvista, jonka Uribe muodostaa ympäristöllisellä sektorilla. Jos huumeviljelmien leviämistä ja syntymistä ei estetä Kolumbiassa, huumeet tulevat muodostamaan ympäristöriskejä myös Kolumbian naapurimaille. Hallitus suojelee siis teoillaan paitsi Kolumbian monimuotoista luontoa, myös muiden maiden luontoa ja Amatsonin aluetta.

³⁹ [...] destruir la selva amazónica y sembrarla en droga y eso no lo vamos a permitir (Uribe 9.2.2003).

Huumebisnes, joka rahoittaa terrorismia, uhkaa tuhota Amatsonin sademetsän kokonaan. Tästä on nähty jo todisteita terrorismin tuhotessa 1,7 miljoonaa hehtaaria Kolumbian trooppista metsää.⁴⁰

Huumeet ovat tuhonneet Kolumbiassa, maassa, jonka luonto on niin monimuotoinen ja jonka rikkautena on makean veden runsaus, yli 1,7 miljoonaa hehtaaria trooppista metsää. Tämän tuhon leviäminen on vaarallista! Jos emme pysäytä tätä, Amatsonin jokilaakso tulee tuhoutumaan.⁴¹

Laittomat huumeviljelmät ovat toimineet vuosikymmenten saatossa monen kolumbialaisen elintason nostajana, minkä takia ympäristölle haitallinen laitton huumeviljely ja hallituksen pyrkimykset estää tätä viljelyä, ovat luoneet sekä ympäristöllistä että sosiaalista uhkaa maalle. Uriben hallitus aloitti vuonna 2003 uudistusten sarjan, jonka tarkoituksena oli auttaa taloudellisesti heitä, jotka ansaitsivat elantonsa huumeiden viljelyllä. Uudistukset tarjosivat sekä rahallista apua että vaihtoehtoisia keinoja maanviljelyyn, jotta kolumbialaiset säilyttäisivät elinkeinonsa. (Informe 2003.) Ongelmana oli kuitenkin se, että vaihtoehtoinen maanviljely ei tuottanut läheskään yhtä paljon kuin huumeviljelmät, minkä takia monien kolumbialaisten elintaso romahti. Tähän yhdistettynä hallituksen avustuksien hidas ja tehoton allokointi aiheutti sen, että useat kolumbialaiset palasivatkin takaisin lähtöpisteeseen muuttamalla ainoastaan uudelle alueelle, jossa maata ei ollut vielä tuhottu. (Tortugasrojas 2011.)

Sosiaalinen tyytymättömyys edesauttoi laittoman huumeviljelyn jatkumisen, mutta sen sijaan, että hallitus olisi tehostanut avustusohjelmansa toimintaa, sen on kritisoitu jatkaneen kyseenalaista huumepeltojen myrkyttämistä. Tämä ei ainoastaan tuhoa haluttuja huumeviljelmiä, vaan myös niitä vaihtoehtoisia viljelmiä, joita hallitus ajaa itse. Huumeviljelyn jatkumisesta on myös todettu se, että niin kauan kun on kysyntää, niin kauan on myös tuotantoa. Hallituksen myrkyttäessä yhden huumeviljelmän, viljelijät siirtävät tuotantonsa toisaalle, jonne hallituksen myrkyttämisoperaatio iskee oravanpyörän kaavaa mukailien ennemmin tai myöhemmin tuhoten jälleen uuden alueen. Myrkytysten voidaan katsoa alkaneen jo maan entisen presidentin Andres Pastranan *Plan Colombian* ja Yhdysvaltojen väliintulon myötä ja tutkijoiden mukaan ne ovat

⁴⁰ La droga que financia el terrorismo amenaza con destruir la selva amazónica. Ya lo intentó con la eliminación de un millón 700 mil hectáreas de bosque tropical en Colombia. (Uribe 22.11.2004.)

⁴¹ La droga ha destruido en Colombia, país tan rico en biodiversidad y tan rico en disponibilidad de agua dulce por unidad de superficie, como muchos de los países hermanos que ustedes representan, 1,7 millón hectáreas de selva tropical. ¡Qué peligro del contagio! Si no paramos eso, va a destruir la cuenca Amazónica. (Uribe 25.3.2004.)

aiheuttaneet vahinkoa luonnolle ja terveyshaittoja kolumbialaisille. (Livingstone 2009, 119; Tortugasrojas 2011.) Amatsonin sademetsän alueen ja Kolumbian monimuotoisen luonnon tuhoaminen ei ole vain paikallinen uhka kolumbialaisille, vaan pidemmällä aikavälillä siitä voi muodostua myös globaali ympäristöuhka. Uribe näyttää kuitenkin tarkoituksella jättävän ympäristöllisen turvallisuusaspektin ulos diskursseistaan keskittyen enemmän huumebisneksen vaikutuksiin maan turvallisuuteen sosiaalisella, poliittisella ja taloudellisella sektorilla.

Edellä mainitut pyrkimykset huumeviljelmien poistamiseen ja yhteiskunnassa vallitsevan sosiaalisen ahdingon ja kolumbialaisten elinkeinojen ylläpitämiskiistojen vuoksi ympäristöllinen sektori voi jäädä tarkoituksellakin Uriben diskurssin ulkopuolelle, sillä vaikka huumebisnes tuottaa laittomilla viljelmillään haittaa Kolumbian monimuotoiselle ympäristölle, hallituksen toimia viljelyn lopettamiseksi on myös kyseenalaistettu. Hallituksen toimesta tehtyjä huumeviljelmien laajamittaisia myrkytysoperaatioita on kuitenkin luonnollisesti puolusteltu ja perusteltu niiden pyrkimyksillä lopettaa huumeiden viljely kokonaan ja näin myös huumesota. Kuten on jo aikaisemmin todettu, vallankäyttäjällä on mahdollisuus valita, mitä hän sanoo ja mitä hän jättää tarkoituksella sanomatta, heijastaen näin diskursseihinsa yhteiskunnallista kontekstia. Väitän, että ympäristöllistä sektoria ei kolumbialaisille suunnatuissa puheissa ole tuotu esiin presidentin toimesta, sillä Uriben hallitus pyrki vahvassa yhteistyössä Yhdysvaltojen kanssa tuhoamaan laittomia huumeviljelmiä, mikä on huumeviljelmien lailla tuhonnut Kolumbian monimuotoista luontoa. (Tortugasrojas 2011.)

6. JOHTOPÄÄTÖKSET

Analyysini osoittaa, että Kööpenhaminan koulukunnan sektorijako toimii paremmin teoriassa kuin käytännössä. Sotilaallisen ja ympäristöllisen sektorin turvallisuusuhat ovat tässä tutkimuksessa hyvin eroteltavia, mutta aloittaessa jaottelun poliittisen, yhteiskunnallisen ja taloudellisen sektorin välillä, voi huomata, että monet teemat ja kysymykset kulkevat käsi kädessä yli sektorirajojen, mikä tekee turvallisuusuhkien sijoittamisen ainoastaan yhdelle sektorille miltei mahdottomaksi. Toki asioita voi toistaa sektorilta toiselle edetessä, mitä ajoittain jouduin tekemään, mutta tämä veisi mielestäni pohjan sektoripainotteiselta ajattelutavalta, jota Kööpenhaminan koulukunta suuresti painottaa.

Argumentoin sen puolesta, että sotilaallinen sektori on Kööpenhaminan koulukunnan sektorimallista vahvin yksittäinen sektori sen konkreettisuuden puolesta. Valtioiden johtajien argumentteja maan fyysisten rajojen puolustamisesta on helppo nostaa esille diskursseista verrattuna poliittisen ja yhteiskunnallisen sektorin uhkakuvien erottamiseen. Väitän, että valtion rajojen fyysinen koskemattomuus on yhä edelleen yksi vahvimista turvallisuuden tunteen määrittäjistä.

Yhteiskunnallisen ja poliittisen sektorin erottelemisen erityisesti tämän tutkimuksen raameissa oli sektorijaottelun vaikein jaoteltava. Uribe perusti kaikki toimensa demokraattisen turvallisuuden konseptille ja demokratia oli yksi hänen suurimmista turvallistamisen kohteista, jota tuli suojella terroristeilta ja jonka eteen jokaisen kolumbialaisen tuli Uriben mukaan tehdä kaikkensa. Kritisoin Kööpenhaminan koulukunnan erittelyä yhteiskunnallisen ja poliittisen turvallisuussektorin välillä, sillä mielestäni nämä kaksi ovat niin päällekkäisiä, että niistä johtaa yhden laajemman turvallisuussektorin. Vaikka poliittinen turvallisuussektori painottaisikin instituutioita enemmän siinä missä yhteiskunnallinen turvallisuussektori keskittyy yksilöiden identiteetin turvaamiseen, omassa tutkimuksessani näiden kahden erottaminen oli haastavaa, sillä demokratia, sen instituutioiden sekä demokraattisten oikeuksien ja identiteettien puolustaminen olivat vahvasti linkittyneinä toisiinsa.

Sektoreista tärkeimmiksi nostaisin sotilaallisen ja yhteiskunnallisen sekä poliittisen. Vaikka kahden jälkimmäisen ero on mielestäni hiuksenhieno ja Uriben muodostamia turvallisuusuhkia on haastavaa erotella näiden kahden välillä vapaan demokratian ja oikeudenmukaisuuden puolustamisen ollessa kuitenkin melko abstrakteja käsitteitä. Sotilaalliselle turvallisuussektorille kohdistuvat uhat ovat Uriben puheissa konkreettisia ja ne kohdistuvat Kööpenhaminan koulukuntaa mukaillen suoraan Kolumbiaan ja sen kansalaisiin sekä naapurimaiden turvallisuuteen. Nämä vahvat ja populistiset argumentit saavat eittämättä kansan tuen taakseen. Demokratian, vapauden, oikeudenmukaisuuden ja rauhan puolustamista on vaikea asettaa yksiselitteisesti Kööpenhaminan koulukunnan mukaan joko poliittiselle tai yhteiskunnalliselle sektorille, sillä nämä vaikuttavat päällekkäisesti myös sotilaallisella, taloudellisella ja ympäristöllisellä sektorilla.

Konkreettisimmin turvallisuusuhkia Uriben puheista muodostuu mielestäni sotilaallisen sektorin lisäksi ympäristölliselle turvallisuussektorille, vaikka Amatsonin sademetsän tuhoutuminen ja Kolumbian monimuotoisen luonnon pilaantuminen jäivätkin muita sektoreita huomattavasti vähäisemmälle huomiolle. Väitän, että ympäristöllisen sektorin kohdalla oleellisempaa on ymmärtää ne taustalla olevat seikat, joiden takia uhkakuvien muodostaminen ei välttämättä ole ollut niin vahvaa. Tässä tapauksessa uskon, että ympäristön turvallisuusuhat eivät nousseet Uriben puheissa niin vahvasti esille sen takia, että hallitus itse omilla toimillaan oli yksi suurimmista luonnon tuhoajista taistelullaan huumebisneksen lopettamiseksi.

Uriben muodostavat uhkakuvat taloudelliselle sektorille ovat mielestäni melko päällekkäisiä yhteiskunnallisen ja poliittisen sektorin kanssa presidentin tuodessa toistuvasti esille luottamuksen uhatun aseman. Toisaalta Uriben mukaan terroristit ovat levittäytyneet kaikkialle kolumbialaisen yhteiskunnan rakenteisiin (Uribe 25.10.2003), joten selkeiden ja yksiselitteisten sektorikohtaisten uhkakuvien löytäminen on haastavaa. Taloudellinen sektori palaa muiden sektoreiden lailla siihen, että terroristien toiminta on Kolumbian kukoistuksen esteenä. Toimillaan terroristit heikentävät yhteiskunnan rakenteita sekä kansallista että kansainvälistä luottamusta, minkä takia maan talous ei kasva eivätkä kolumbialaiset saavuta riittävää elintaso. Uskon, että Uribe on saanut vakuutettua kolumbialaiset terrorisminvastaisista toimistaan sillä, että toimien motiivina on vain ja ainoastaan kolumbialaisten elintason kohentaminen.

Yhdyn Kööpenhaminan koulukuntaa kritisoivien joukkoon erityisesti kontekstiin liittyvän kritiikin myötä. Niin kuin jo aiemmin esitin, erityisesti McDonald on kritisoinut Kööpenhaminan koulukuntaa sen keskittyessä liikaa ainoastaan valtiojohton puhetekoihin sulkien kontekstin vaikutuksen täysin pois. Pelkkä turvallisuussektoreiden analysoiminen ei tässä tutkimuksessa olisi tuottanut hedelmällistä tutkimusta, sillä lähtöasetelmat olivat itsessään jo selkeät: vahvana poliittisena valtionjohtajana Uribe on onnistunut rakentamaan riittävän tehokkaita turvallisuusuhkia, jotta hän on saanut kansalaisilta uuden mandaatin jatkaa politiikkansa harjoittamista. Tämä lähes mustavalkoinen johtopäätelmä kuulostaa rationaaliselta, mutta kun puheita ympäröivää kontekstia lähtee tutkimaan hieman tarkemmin, huomaa, että Kolumbian sisällissodassa ei ole kyse ainoastaan terrorismin luomasta uhasta maan niin sanotuille demokraattisille rakenteille, vaan kyseessä on vuosikymmeniä aikaisemmin alkanut poliittinen valtataistelu, jonka seurauksista nykypäivän yhteiskunta kärsii edelleen. Kun Uriben puheita

yhdistää niitä ympäröivään kontekstiin, voi huomata, että hän on sivuuttanut edeltäjiensä tapaan konfliktin poliittisen ominaisuuden kieltäytymällä edes neuvottelemasta sissijoukkojen kanssa ja leimaten nämä suoraan terroristijoukoiksi, joiden kanssa kenenkään ei tulisi neuvotella.

Vuosikymmenten ja useiden epäonnistuneiden rauhanneuvottelupyrkimysten myötä Kolumbiaan on syntynyt ajattelutapa, jonka mukaan rauhaa ei ole mahdollista saavuttaa neuvotteluiden kautta. Vallitsevana ajatuksena on se, että sissijoukot ovat niin vahvasti mukana rikollisuudessa ja huumekaupassa, että näiden integroiminen yhteiskuntaan ei olisi mahdollista missään tapauksessa. (Chernick 1996, 3.) Erytisesti Uriben aikaiset vaikutukset kolumbialaisten ajattelutapaan rauhan saavuttamisesta elävät yhä edelleen vahvoina yhteiskunnassa. Professori Marc Chernickin mukaan kolumbialaiset eivät ymmärrä nykyistä rauhanprosessia, sillä he eivät näe yhteyttä rauhanneuvotteluiden ja väkivallan loppumisen välillä. Kolumbialaisilla on yhä mielessään presidentti Uriben luoma visio siitä, että FARC on terroristijoukko täynnä huumerikollisia, jonka kanssa ei pitäisi neuvotella missään tilanteessa. Tätä ajattelutapaa pidetään Uriben jälkeen jättämänään perintönä, jonka poistamiseksi nykyinen presidentti Manuel Santos on joutunut tekemään kaksin verroin töitä. (Chernick, 2013.)

Uriben diskurssien tyylessä ei ollut havaittavissa huomattavia vivahde- tai painotuseroja, vaikka yleisö ajoittain vaihtuikin kansalaisista virkamiehiin. Uriben puheisiin laajemmin perehtyneenä olen sitä mieltä, että hän on käyttänyt läpi poliittisen uransa vahvoja ja erittäin kuvainnollisia kielikuvia, jollaisia ei varmasti koskaan tulla kuulemaan esimerkiksi suomalaisten valtionjohtajien esittämänä. Kuten analyysissä tuli esille, Uribe on valtionsa johtajana ilmaissut suoraan tavoitteensa toteamalla, että hänen hallituksensa tavoitteena on terroristien toimien lopettaminen hyvällä tai pahalla. Toisaalta käsitteet terrorismi, tuho ja demokratia eivät usein kohtaa samassa lauseessa niiden valtioiden johtajien diskursseissa, joiden demokratiaindeksin kokonaisarvosana nousee yli seitsemän. Uribe on itse todennut pyrkineensä aina sanomaan asiat suoraan yleisöstä riippumatta, (Uribe 2012, 61) minkä hänen diskurssinsa osoittaa täysin.

Keinot, joilla Uribe muodosti sektoreille uhkakuvia, perustuvat mielestäni täysin viholliskuvien ja vahvaan hyvän ja pahan välisen vastakkainasettelun muodostamiseen. Uriben painavimpana argumenttina on ollut läpi vuosien se, että terroristit ovat Kolumbian kehityksen ja kolumbialaisten turvallisuuden suurin uhka ja että heidän voimakas tahto tehdä pahaa on täysin

vastakohta sille rauhalle ja optimistisuudelle, joita Kolumbian kansa edustaa. Uriben puheista voi tulkita sen, että hänen mielestään terroristeilla ja kolumbialaisilla ei ole mitään yhteistä ja Zurin teoriaa lainatakseni, argumentoin, että Uriben poliittisten linjauksien suurimpana päämääränä oli rauhan saavuttaminen sissijoukkojen toiminnan täydellisellä tuhoamisella. Valtion puolustusvoimien ja sotilaiden vallankäyttöä Uribe on voinut perustella sillä, että se on välttämätöntä kolumbialaisten elämän ja tulevaisuuden kehityksen kannalta. Omien joukkojen väkivaltaisuuden Uribe on luonnollisesti nähnyt ainoastaan puolustuskeinona ja hyvän turvaamisena äärimmäiseltä pahuudelta.

Siinä missä Uribe muodosti sissijoukoista terrorijoukkoja, hän vahvasti jatkuvasti kuvaa kärsivistä ja rauhanomaisista, viattomista kolumbialaisista siirtäen samalla omista joukoistaan pois kaikki vihollisuutta muistuttavat ominaisuudet. En voi sanoa, että Uribe olisi yksinomaan keskittynyt luomaan vahvaa viholliskuvaa, vaan samaan aikaan hän loi myös vahvaa kuvaa kolumbialaisista, jotka elävät jatkuvan pelon ja väkivallan keskellä. Uribe on todennut huomanneensa presidenttivaalikampanjansa aikana kolumbialaisten suorastaan janoavan turvallisuutta, minkä takia hän päätti ryhtyä konkreettisiin toimiin kansalaisten toiveiden täyttämiseksi (Uribe 2012, 96).

Ottaen huomioon Uriben lapsuuden ja sen sisällissodan runteleman ympäristön, jossa hän kasvoi, en voi olla ottamatta esille myös tämän vaikutusta hänen nykyiseen politiikkaansa. Jervis (1976) on todennut, että päätöksentekijät ovat usein tietämättömiä siitä, kuinka voimakkaasti menneet tapahtumat todella vaikuttavat heidän nykyisiin ratkaisuihinsa (Jervis 1976, 235). Uriben vastustajat ovat väittäneet hänen tekevän voimapolitiikkaa henkilökohtaisen verikoston motiiveilla (BBC 2010), sillä sissijoukko FARC murhasi hänen isänsä, mutta Uribe on itse kumonnut tämän väitteen (BBC 2010; Uribe 2012, 31). En lähde kiistämään tätä, mutta Jerviksen ajatus siitä, että omakohtainen kokemus, joka tapahtuu nuorena tai uran alkuaikoina, vaikuttaa päätöksentekijän myöhäisempään suhtautumistapaan (Jervis 1976, 240–249), korostaa entisestään kritiikkiä Kööpenhaminan koulukunnan kontekstin sivuuttamista kohtaan. Turvallistamisesta puhuttaessa pelkkä puhetekojen analysoiminen ei ole riittävä, vaan syvempää analyysia tehdessä on otettava huomioon myös sosiaalinen, historiallinen ja yhteiskunnallinen konteksti, sillä näiden perusteella puheteot muodostuvat.

Jervis on myös todennut, että jos tiedetään tarpeeksi päätöksenteon ympärillä olevasta kansallisesta, kansainvälisestä tai byrokraattisesta kontekstista, päätöksentekijän toimintaa ja valintoja voidaan selittää ja ennustaa helpommin (Jervis 1976, 16). Tietäen Uriben henkilökohtaisen taustan lisäksi myös häntä ympäröivän sosiaalisen ja poliittisen sekä kansallisen ja kansainvälisen kontekstin, voidaan nähdä yhteys Uriben omien poliittisten ideologioiden sekä ihannoinnin Yhdysvaltojen ja George Bushin harjoittamaa ulkopolitiikkaa kohtaan ja löytää tästä yksi selitys sille, miksi Uribe esimerkiksi leimasi puheissaan sissijoukot edeltäjiään vahvemmin terroristijoukoiksi.

Edellä mainitut esimerkit vahvistavat kritiikkiä Kööpenhaminan koulukunnan kontekstin sivuuttavasta ajattelutavasta. Mielestäni puhetekojen ja vastaanottavan yleisön hyväksynnän tutkiminen jää vajaaksi, ellei tutkija ymmärrä puhetekoja ympäröivää kontekstia ja sitä, miten turvallistaja on muodostanut argumenttinsa. Mielestäni Balzaqin (2010) lähestymistapa turvallistamisen tutkimiseen on relevantimpi sen keskittyessä kolmijaollaan tarkemmin turvallistajaan ja turvallistamisen taustatoimijoihin. Balzacq yhdistää mielestäni turvallistamisen teoriassaan kaksi oleellista osaa: tekstin kielellisten merkityksien tutkimisen ja niitä ympäröivän kontekstin analysoimisen. Kööpenhaminan koulukunnan turvallistamisen teoria jää mielestäni liian suppeaksi sen keskittyessä liian suoraviivaisesti ja yksiselitteisesti sektorijaotteluun, yksiselitteisyyden ollessa yksi niistä harvoista käsitteistä, joita kansainvälisen politiikan tutkimuksissa ei tunneta.

7. LÄHTEET

PRIMÄÄRIINEISTO

Uribe, Álvaro (2003), "Alocución Presidencial." 9.2.2003.

Saatavissa < <http://www.alvarouribevez.com.co/es//es/content/alocucion-presidencial>>.

Uribe, Álvaro (2003), "La Decisión del Gobierno Colombiano sobre Iraq." 20.3.2003.

Saatavissa < <http://www.alvarouribevez.com.co/es/content/la-decision-del-gobierno-colombiano-sobre-iraq>>.

Uribe, Álvaro (2003), "El pueblo es el gran combatiente de la democracia." 25.10.2003.

Saatavissa <<http://www.alvarouribevez.com.co/es/content/el-pueblo-es-el-gran-combatiente-de-la-democracia>>.

Uribe, Álvaro (2003), "¡Respeto a la democracia, amor a Colombia y disciplina para aplicar soluciones!" 29.10.2003. Saatavissa <<http://www.alvarouribevez.com.co/es/content/respeto-la-democracia-amor-colombia-y-disciplina-para-aplicar-soluciones>>.

Uribe, Álvaro (2004), "Intervención ante el Consejo Permanente de la OEA." 25.3.2004. Saatavissa <<http://www.alvarouribevez.com.co/es/content/intervencion-ante-el-consejo-permanente-de-la-oea>>.

Uribe, Álvaro (2004), "Visita del Presidente de Estados Unidos de América George Bush."

22.11.2004. Saatavissa < <http://www.alvarouribevez.com.co/es/content/visita-del-presidente-de-estados-unidos-de-america-george-bush>>.

Uribe, Álvaro (2006), "¡La Democracia es pluralista y la patria es una! Discurso de reelección."

28.5.2006. Saatavissa <<http://www.alvarouribevez.com.co/es/content/la-democracia-es-pluralista-y-la-patria-es-una-discurso-de-reeleccion>>.

Uribe, Álvaro (2006), "Posesión Presidencial Periodo 2006-2010." 7.8.2006.

Saatavissa <<http://www.alvarouribevez.com.co/es/content/posesion-presidencial-periodo-2006-2010>>.

Uribe, Álvaro (2007), "Palabras del Presidente Uribe en celebración del día de independencia de Colombia en Nueva York." 22.7.2007. Saatavissa

<<http://www.alvarouribevez.com.co/es/content/celebracion-del-dia-de-la-independencia-de-colombia-en-nueva-york>>.

Uribe, Álvaro (2007), "Alocución del Presidente Uribe con ocasión de las elecciones de este domingo 28 de octubre." 27.10.2007. Saatavissa

<<http://www.alvarouribevez.com.co/es/content/alocucion-del-presidente-uribe-con-ocasion-de-las-elecciones-de-este-domingo-28-de-octubre>>.

KIRJALLISUUS

Austin, J.L. (1962), *How to do things with Words*. 2.painos. Oxford: Oxford University Press.

BBC (2010), *How President Alvaro Uribe changed Colombia*. Saatavissa <<http://www.bbc.com/news/world-latin-america-10841425>>. Luettu 10.3.2016.

Balzacq, Thierry (2010), *Understanding Securitization Theory*. New York: Routledge.
Bigo, Didier (2002), "Security and Immigration: Towards a Critique of the Governmentality of Unease", *Alternatives* 27 (1): 63–92.

Bourdieu, Pierre (1977), *Outline of a Theory of Practice*. Cambridge: Cambridge University Press.

Buzan Barry, Ole Wæver & Jaap de Wilde (1998), *Security. A New Framework for Analysis*. London: Lynne Rienner Publisher.

Bushnell, David (1993), *The Making of Modern Colombia: A nation in spite of itself*. Berkeley: University of California Press.

Chernick, Marc W. (1996), "Aprender del pasado: Breve historia de los procesos de Paz en Colombia (1982-1996)", *Colombia Internacional*, vol.36, *Edición Especial: Seminario sobre procesos de negociación y Paz*: 4-8.

Chernick, Marc W. (2013), *No a la pausa en las negociaciones*. Saatavissa <<http://www.elespectador.com/noticias/politica/no-pausa-negociaciones-articulo-453275>>, luettu: 11.2.2015.

Chilton Paul A. (1996), "The meaning of security". Teoksessa Francis A.Beer & Robert Hariman (toim.), *Post-Realism: The Rhetorical Turn in International Relations*. Michigan: Michigan State University Press, 193-216.

Departamento Administrativo Nacional de Estadística - DANE (2016), *Gastos y producto interno bruto a precios constantes de 2000-2007 Base 2000*. Saatavissa <<http://www.dane.gov.co/index.php/esp/pib-cuentas-nacionales/investigaciones-especiales/77-cuentas-nacionales/cuentas-anuales/2827-cuentas-consolidadas-y-resultados-generales-base-2000>>, luettu 30.3.2016.

Economist Intelligence Unit (2016), *Colombia*. Saatavissa <<http://country.eiu.com/article.aspx?articleid=233282207&Country=Colombia&topic=Summary&subtopic=Political+forces+at+a+glance>>, luettu 30.5.2016.

El País (2010), *Presidente Álvaro Uribe termina su gestión con 80% de aprobación*. Saatavissa <<http://www.elpais.com.co/elpais/colombia/noticias/presidente-alvaro-uribe-termina-su-gestion-con-80-aprobacion>>, luettu 30.5.2015.

El Tiempo (2003), *Uribe cierra puerta con FAR*. Saatavissa <<http://www.eltiempo.com/archivo/documento/MAM-973245>>, luettu 3.3.2015.

Fairclough, Norman (1989), *Language and power*. London: Longman.

Fairclough, Norman (1995), *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. 1.painos. Boston: Addison Wesley Publishing Company.

Fairclough, Norman (1997), *Miten media puhuu*. 2.painos. Tampere: Vastapaino.

Fairclough, Norman & Wodak Ruth (1997), "Critical Discourse Analysis". Teoksessa Van Dijk, Teun (toim.), *Discourse as Social Interaction*. London: SAGE Publications, 258-284.

Fairclough Norman (2010), *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language*. 2.painos. Harlow: Pearson Education Limited.

Freedom House (2008), *Freedom of the Press 2008*. Saatavissa <<https://freedomhouse.org/report/freedom-press/freedom-press-2008>>.

Freedom House (2016), *Freedom of the Press 2016*. Saatavissa <<https://freedomhouse.org/report/freedom-press/freedom-press-2016>>.

Gonzalez, Fernán (2006), *El fenómeno político de Álvaro Uribe Vélez ¿De dónde proviene la legitimidad de este líder elegido por segunda vez como presidente?* Saatavissa <<http://www.institut-gouvernance.org/es/analyse/fiche-analyse-245.html>>, luettu: 15.3.2016.

Harle, Vilho (1991), *Hyvä, Paha, Ystävä, Vihollinen*. Jyväskylä: Gummeruksen kirjapaino Oy.

Haynes, Keith & Keen, Benjamin (2000), *A History of Latin America*. 6. painos. Boston: Houghton Mifflin Company.

Human Rights Watch (1990), *Human Rights Watch: World Report 1990*. Saatavissa <<https://www.hrw.org/reports/1990/WR90/>>.

Huysman, Jeff (1998), "Revisiting Copenhagen: Or, On the Creative Development of a Security Studies Agenda in Europe", *European Journal of International Relations* 4 (4): 479-505.

Jervis, Robert (1976), *Perception and Misperception in International Politics*. New Jersey: Princeton University Press.

Livingstone, Grace (2009), *America's Backyard: The United States and Latin America from the Monroe Doctrine to the War on Terror*. London: Zed Books Ltd.

McDonald, Matt (2008), "Securitization and the Construction of Security", *European Journal of International Relations* 14 (4): 563-587.

Mesa de Conversaciones (2012), *Acuerdo General para la terminación del conflicto y la construcción de una paz estable y duradera*. Mesa de Conversaciones, septiembre 2012.

- Ministerio de Defensa Nacional (2003), *Política de Defensa y Seguridad Democrática*. Presidencia de la República.
- Ministerio de Defensa Nacional (2009), *Gasto en Defensa y Seguridad 1998-2011*. Presidencia de la República.
- Möller, Frank (2007), "Photographic Interventions in Post-9/11 Security Policy", *Security Dialogue* 38 (2): 179–96.
- McSweeney, Bill (1999), *Security, Identity and Interests*. Cambridge: Cambridge University Press.
- New York Times (1999), *Waging peace in Colombia*. Saatavissa <<http://search.proquest.com/docview/110140776/fulltextPDF/899ED13A04EB4A93PQ/1?accountid=11365>>, luettu: 8.3.2016.
- Osgood, Charles E. (1960), "Cognitive Dynamics in the Conduct of Human Affairs", *Public Opinion Quarterly* 24 (2): 341-365.
- Partido Conservador (2016), *Pensamiento y doctrina*. Saatavissa <<http://partidoconservador.com/pensamiento-y-doctrina/>>, luettu 17.3.2016.
- Partido Liberal (2012), *Estatutos del Partido Liberal Colombiano aprobados por la segunda constituyente liberal registrador ante el Consejo Nacional Electoral – Resolución No.2247 de 2012*. Partido Liberal Colombiano.
- Registraduría Nacional del Estado Civil (2002), *Informe de Votación, votación a nivel nacional*. Saatavissa <<http://web.registraduria.gov.co/2002PRP1/e/vpresidente0.htm?1>>, luettu 30.3.2016.
- Richani, Nazih (2005), "The politics of negotiating peace in Colombia", *NACLA Report on the Americas*, 38 (6): 17-22.
- Sanchez, A.P. (2012), *What's gone wrong with past Colombian Peace Processes?* Saatavissa <<http://www.justiceforcolombia.org/news/article/1302>>, luettu: 23.2.2015.
- Schmitt, Carl (1996 [1932]) *The Concept of the Political*, (kään.) G. Schwab. Chicago: University of Chicago Press.
- Silva, Miguel (2015), *El camino hacia la paz y la prosperidad: El milagro colombiano*. Atlantic Council.
- Tortugasrojas (2011), *Plan Colombia-Cashing In on the Drug War Failure*. Youtube. 13.5.2011 <<https://www.youtube.com/watch?v=8EE8scPbxAl>>, katsottu: 20.2.2016.
- Tokatlian, Juan Gabriel (2004), "A Thought about Colombia, 1999-2002: Peace Negotiation or War Process?", *Foro Internacional* 44 (4): 635-655.

Tovar, F. (2009), *Conflicto Armado Colombiano: Eternidad Combatiente (Parte 1)*. Youtube. 22.8.2009 <<http://www.youtube.com/watch?v=ma66JlqBKJU>>, katsottu: 17.3.2015.

Valtonen, Pekka (2001), *Latinalaisen Amerikan historia*. Helsinki: Gaudeamus Kirja.

Uribe, Álvaro (2002), *Retomemos el lazo unificador de la ley la autoridad democratica la libertad y la justicia*. Saatavissa <<http://www.alvarouribevelez.com.co/es/content/retomemos-el-lazo-unificador-de-la-ley-la-autoridad-democratica-la-libertad-y-la-justicia>>, luettu 15.3.2015.

Uribe, Álvaro (2012), *No lost Causes*. New York: Celebra, Penguin Group.

Uribe, Álvaro (2013), *Es rechazable que se negocie institucionalidad democrática con Farc*. Saatavissa <<http://www.alvarouribevelez.com.co/es/content/es-rechazable-que-se-negocie-institucionalidad-democratica-con-farc>>, luettu 15.3.2015.

Uribe, Álvaro (2014), *Presidente de la República de Colombia. 2002-2010*. Saatavissa <www.alvarouribevelez.com.co/es/content/presidente-de-la-republica-de-colombia-2002-2010>, luettu 16.5.2016.

van Dijk, Teun A. (1993), "Principles of critical discourse analysis", *Discourse and Society* 4 (2): 249-283.

Wadlow, Rene (2002), "Violence in Colombia, 1990-2000: Waging War and Negotiating Peace", *International Journal on World Peace* 19 (1): 105-107.

Walch, Colin (2016), "Rethinking Ripeness Theory: Explaining Progress and Failure in Civil War Negotiations in the Philippines and Colombia", *International Negotiation* 21 (1): 75-103.

Wæver, Ole (1989), *Security, the Speech Act*. Working paper.

Williams, Michael C. (2003), "Words, Images, Enemies: Securitization and International Politics", *International Studies Quarterly* 47 (4): 511-532.

Zur, Ofer (1987) "The Psychohistory of Warfare: The Co-Evolution of Culture, Psyche and Enemy". *Journal of Peace Research*, 24(2): 125-134.